

SINDIKALNI

LIST

**hrvatskih službenika
i namještenika**

godina XVIII. prosinac 2013. broj 66

ISSN 1331 1 1379

INVESTITOR:	 Vlada Republike Hrvatska ZAGREB, Trg svetog Marka 2
PROJEKTANT:	 prof.dr.sc. Mirando Mrsić, dr. med.
GLAVNI IZVOĐAČ RADOVA:	 REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA
NAZIV GRAĐEVINE:	REKONSTRUKCIJA SUSTAVA PLAĆA U JAVNOM SEKTORU SA ZAOBILAZNICOM DRŽAVNIH PODUZEĆA
GRAĐEVINSKA DOZVOLA:	U POSTUPKU LEGALIZACIJE

**INTERVJU PROF. DR. SC. GORDANA MARČETIĆ,
PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Ugovorni ili službenički status za državne službenike?

Sretan Božić i uspješna nova 2014. godina!

DRUŠTVENI „OUTSOURCING”

Hoćemo li ostati obitelj ili postati posvađani supružnici?

Piše: Siniša Kuhar

(SDLSN, 4. studenoga 2013.) Vladin plan izdvajanja „pomoćnih djelatnosti“ u javnim službama stavio je zaposlene i njihove sindikate u položaj prisilnog „razvoda braka“ sa svojim dojučerašnjim kolegama koji ne predstavljaju „core business“.

Netko se u Vladi dosjetio da dosadašnje „bračne drugove“ i članove obitelji u socijalnoj skrbi, zdravstvu, školstvu, javnim i državnim službama, izdvoji iz njihove obitelji i povjeri na „tuđu pomoć i njezu“ nekoj budućoj državnoj tvrtki ili već postojećem trgovачkom društvu.

Logika kojom se Vlada rukovodi je, kako kažu, „objedinjavanje poslovnih procesa“, odnosno „veća efikasnost“ sustava u kojem rade radnici koji obavljaju iste ili slične poslove.

Društvena posljedica takvog rješenja je getoizacija radnika po „rodu i vrsti“ unutar zatvorenih poslovnih cjelina u kojima se ne mogu miješati s pripadnicima druge društvene „vrste“ već samo s „rodacima u prvom koljenu“, sukladno „incestuoznoj“ Vladinoj politici.

Djelatnosti, službe i državna tijela više neće postojati kao organizacijske cjeline u kojima skladno rade portiri, domari, čistačice, računovođe, referenti, informatičari, stručni radnici i rukovoditelji, već će postati mehanički zbroj trgovackih društava slikovitih imena „Zaštita d.o.o.“, „Metla, osigurači i drugovi d.o.o.“, „Računovodstvo d.o.o.“, „Informatički servis d.o.o.“, „Ovrha i partneri d.o.o.“, zaposlenika koji predstavljaju „poslovnu jezgru“ i politički postavljenih voditelja u svijetu budućnost.

Ovaj distopijski „vrli novi svijet“ tim je više zastrašujući jer ga zagovara vlast okupljena oko Socijaldemokratske partije Hrvatske, koja kao svoje temeljne vrijednosti navodi poštivanje čovjeka, nje-

Ovaj distopijski „vrli novi svijet“ tim je više zastrašujući jer ga zagovara vlast okupljena oko Socijaldemokratske partije Hrvatske, koja kao svoje temeljne vrijednosti navodi poštivanje čovjeka, njegova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovom svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu, spolnoj orientaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, a istovremeno građane „zatvara“ u strukovna geta bez prava na udjel u raspodjeli društvenog bogatstva koje nije namijenjeno njegovoj društvenoj kasti.

gova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovom svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu, spolnoj orientaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, a istovremeno građane „zatvara“ u strukovna geta bez prava na udjel u raspodjeli društvenog bogatstva koje nije namijenjeno njegovoj društvenoj kasti.

Zašto bi čistačica u državnoj upravi „uživala“ sigurosnost zaposlenja i prava iz kolektivnog ugovora na razini države, kad u svom „svijetu“ koji joj je SDP nami-

jenio može „uživati“ u okruženju stalne prijetnje otkaza ugovora o radu, fleksibilnih uvjeta zapošljavanja i radnog vremena i družiti se isključivo sa sebi sličnim guračicama kolica sa sredstvima za čišćenje.

Danas je to naša Štefica ili Marica, a sutra će „ponosno“ nositi kutu „Metloservisa“ i biti samo anonimna pružateljica vanjskih usluga čišćenja koju će, kako se ne bi previše udomaćila na jednom „objektu“, njezin novi „vlasnik“ rotirati na više lokacija.

A kad nas tako malo pomalo sve „izrotiraju“, kako nigdje ne bi pustili koričene i, što je još opasnije, počeli glasno razmišljati u neformalnim zaposleničkim kružocima, radnici će prestati postojati kao društvena snaga i potencijalni neprijatelji vlasti koja im kroji sudbinu.

Na taj način razbit će i radničke sindikate, stvarajući na razini jedne službe ili tvrtke male i interesno sukobljene strukovne sindikate čistačica, informatičara, računovođa, pravnika i drugih zaposleničkih „gangova“, koji će društveni pritisak „rasplinuti“ u mnogo različitih smjerova, gubeći pri tome iz fokusa pravog „neprijatelja“ - vladajuću elitu koja ih je dovela u situaciju puhanja za vratom kolegama radnicima pripadnicima „više kaste“ društveno deprivilegiranih.

No, to je samo optimistična verzija scenarija koji se već ostvaruje, jer u malim tvrtkama koje pružaju „vanjske usluge“ u pravilu ne postoje sindikati. Tamo se „radi“, a ne „filozofira“.

Zato je već danas pred radnicima i sindikatima „majka svih bitaka“ - ona za očuvanje radne sredine kao obitelji ravnopravnih građana i radnika, ali nije sigurno jesu li je oni uopće svjesni.

S. Kuhar

UŠTEDA Smanjenje broja službenika **Tajnici u Vladi pišu novu strategiju za outsourcing!?**

Vlada je predstavila 37 reformskih mjera kojima će se, kako sami opisuju, boriti s pravom eksplozijom deficitia i javnoga duga. Jedna od tih mjera je "Outsourcing usluga".

Potpredsjednik Vlade Branko Grčić najavio je da će čak 20 tisuća ljudi iz javnog sektora prijeći u privatni, čime bi se samo na kadrovima na godinu uštedjelo više stotina milijuna kuna. No, čini se da će ta mjera zasad ostati samo na najavama.

Vlada je nedavno imenovala voditelja, zamjenika i članove Radne skupine za provedbu te mjere, ali oni još nisu započeli s poslom.

Strpljenje za uštedu

Danima smo pokušavali stupiti u kontakt s novoimenovanim voditeljem radne skupine Tomislavom Mičetićem, inače glavnim tajnikom Ministarstva uprave, kako bi nam pobliže pojasnio paket mjera i način na koji planira ostvariti prelazak državnih službenika u privatni sektor. Poručeno nam je da se obratimo Vladi.

- Kad projekt bude u potpunosti pripremljen, rado ćemo vam prezentirati koncept i odgovoriti na vaša pitanja. Molimo za još malo strpljenja - jedino je što su nam o toj važnoj mjeri odgovorili u Vladi.

Radna skupina koja bi se trebala primiti ozbiljnog posla i državi donijeti godišnje uštede od nekoliko stotina milijuna kuna sastavljena je redom od tajnika: voditelj je glavni tajnik Ministarstva uprave, a zamjenica Nataša

Resor ministra zdravlja Rajka Ostojića jedan je od većih koji će biti zahvaćeni 'outsourcingom'

Riječ je o projektu koji bi državi na godinu trebao uštedjeti nekoliko stotina milijuna kuna

Dak tajnica kabineta ministra uprave. Uz njih su Mirna Nemet, inače glavna tajnica u Ministarstvu regionalnog razvoja, Davorin Kajfeš, glavni tajnik Ministarstva finansija, i nekoliko pomoćnika ministara.

Čistači u privatnike

U Vladi su najavili da bi na 8000 čistača koji uglavnom rade u obrazovnom sektoru na godinu uštedjeli 300 milijuna kuna, značajne uštede ostvarile bi se i na izdvajaju knjigovoda u Finu, a u outsourcing bi otišli i kuhanje, pranje, kućni majstori... ●

V. Panić

MINISTAR MRSIĆ:

Potpisanim dodacima na kolektivne ugovore štedimo 900 milijuna kuna i osiguravamo isplatu plaća. Odricanje je privremeno, dok ekonomija ne krene nabolje

(www.vlada.hr) Danas je u Banskim dvorima potpisana Dodatak II Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i Dodatak II Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

U ime Vlade Republike Hrvatske, Dodatak II Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama potpisao je ministar rada i mirovinskoga sustava **Mirando Mrsić** s predstvincima Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi te Nezavisnog sindikata zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju.

Dodatak II Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike potpisali su ministar rada i mirovinskoga sustava Mirando Mrsić, u ime Vlade Hrvatske i predstavnici Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, Nezavisnog sindikata djelatnika MUP-a te Sindikata policije Hrvatske.

Ministar Mrsić pojasnio je da se Dodatkom II Temeljnog kolektivnog ugovoru odriće isplata materijalnih prava, odnosno božićnica i regresa, a dnevnice iznose 150 kuna, a jubilarne nagrade 500 kuna. Izrazio je žaljenje što se na potpisivanju danas nisu pojavili predstavnici sindikata socijalne skrbi i sindikata kulture, koji su ovaj Dodatak prethodno parafirali. „Dapače, kad govorimo o sindikatu socijalne skrbi, oni su bili inicijatori određenih rješenja u ovom Dodatku II, koje je Vlada prihvatala, a kad govorimo o sindikatu kulture, oni su također bili inicijator određenih promjena u ovom Dodatku II. Što se desilo u ova četiri dana od dogovora, treba pitati njih, ali je krajnje neuobičajeno da ono što parafirate na kraju i ne potpišete. Čemu pregovarati ako se na kraju, bez ikakvih razloga i bez ikakvog objašnjenja, uskrati potpis“, kazao je ministar Mrsić.

Naglasio je da Vlada u ovom trenutku čini najviše što može, osigurava isplate plaća na vrijeme, a s obzirom na

Kolektivni ugovor

situaciju u proračunu, dodatna sredstva za isplatu materijalnih prava, božićnice i regresa, u ovom trenutku ne možemo osigurati. „Napominjem da smo u Dodatku vrlo jasno rekli da se u trenutku kada se oporavi ekonomija, dakle kada nam raste BDP i kada nam je deficit državnog proračuna manji od tri posto, automatski bez pregovora nastavljaju isplaćivati materijalna prava onako kao što su definirana u Temeljnog kolektivnom ugovoru, dakle ide isplata božićnica i regresa, isplata jubilarne nagrade od 900 kuna i dnevnice od 170 kuna“.

Spomenka Avberšek iz Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi izrazila je žaljenje što predstavnici sindikata koji su parafirali Dodatak nisu došli na današnje potpisivanje. Istaknula je da je Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi jedan od rijetkih sindikata koji je potpisao Kolektivni ugovor na četiri godine. „Kolektivni ugovor je za Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi akt bez kojeg sindikati ne mogu funkcionirati“, dodala je. Pojasnila je da u Kolektivni ugovor za zdravstvo ugrađeno sve ono što je i dogovoren. „To znači da sve ono što je trebalo uskladiti odnosno izbaciti iz granskih kolektivnih ugovora, a nalazi se u Temeljnog kolektivnom ugovoru, mi smo napravili“. Dodala je da je Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi kroz Kolektivni ugovor dobio i veća materijalna prava. „Pa sada, ako nas kritiziraju i kažu da smo osigurali kroz dodatke svojim radnicima prava, što jesmo, i to vrlo pravično ovaj put, onda će ja sada kazati: ako prosvjeta za to što nema novca nije dobila prijevoz, ako nijedan umirovljenik neće dobiti božićnicu, ako 360 tisuća ljudi nema posao, ako radnici u realnom i privatnom sektoru ne znaju uopće što je božićnica, to je minimum minimorum solidarnosti s obzirom na to u kojem smo okruženju“, zaključila je Avberšek.

Nakon potpisivanja Dodatka II Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, **Ministar Mrsić** pojasnio je da se produžuje restrikcija materijalnih prava, definirana već ranije u Dodatku I, uz to što je sa socijalnim partnerima dogovoren da Dodatak II vrijedi do kraja važenja Kolektivnog ugovora. „S time da, u slučaju ako dođe do porasta bruto domaćeg proizvod u tri uzastopna tromjesečja, uz to da je deficit državnog proračuna manji od tri posto, ovaj Dodatak II stavlja se automatski izvan snage i počinje isplata božićnica i regresa u onom iznosu koji je definiran Kolektivnim ugovorom i vraćaju se na razinu dnevnice i terenski dodaci i jubilarne nagrade, kao što su definirane u Kolektivnom ugovoru“. Vlada se obavezala da u državnim službama neće biti smanjivanja mase plaća u 2014. godini, a što se tiče umirovljenja i novih zapošljavanja, dogovoren je da se primjeni klauzula 2 za 1, odnosno na dvoje službenika koji odlaze u mirovinu, zapošljava se jedan.

„Uštede koje smo postigli zajedno s potpisanim Dodatkom II Temeljnog kolektivnom ugovoru za javne službe iznose negdje otprilike 900 milijuna kuna. Ovo je pomoći u održanju proračuna, zahvaljujem se sindikatima na vrlo konstruktivnom dijalogu, ovo je proizvod svih nas zajedno.“, rekao je ministar Mrsić izrazivši nadu da će se vrlo brzo stvoriti uvjeti za aktiviranje članka 9, odnosno za prestanak važenja ovog Dodatka II i vraćanje materijalnih prava na razinu propisanu Kolektivnim ugovorom. „Odricanje je privremeno, do onog trenutka kad nam ekonomija kreće nabolje“, zaključio je.

Predstavnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika **Boris Pleša** naglasio je da je ovaj Dodatak II Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike vrlo sličan Dodatku I koji je potpisani prošle godine. Kazao je da su sindikati državnih službi u nešto drugačjoj poziciji, s obzirom na Kolektivni ugovor koji imaju, u odnosu na Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama, naglašivši pri tom da u slučaju bilo kakve nemogućnosti postizanja dogovora ili spora socijalnih partnera visi klauzula i mogućnost otkazivanja Kolektivnog ugovora. „Mi smo željeli kroz ovaj sporazum, na neki način, vršiti kontrolu lošeg stanja koje trenutno imamo, od punjenja proračuna do ekonomske situacije, te su, između solucija koje su se ponudile, naša tijela dala ovlasti predsjednicima da potpišu ovaj dodatak, kazao je.

Predsjednik Nezavisnog sindikata djelatnika MUP-a **Zdravko Lončar** kazao je su potpisali ovaj Dodatak zbog svojih članova i ljudi koji nemaju posao. „Mislim da je došlo vrijeme za generalnu solidarnost u Republici Hrvatskoj“, istaknuvši da će Nezavisni sindikat djelatnika MUP-a djelovati u tom smjeru.

„Mislim da smo pokazali solidarnost prema građanima Republike Hrvatske“, kazao je predsjednik Sindikata policije Hrvatske **Dubravko Jagić** i zaključio: „Postigli smo to da je zađran Kolektivni ugovor, nema mogućnosti njegovog otkazivanja, masa plaća će ostati ista i neće se smanjivati, i treće najvažnije - neće biti otpuštanja“.

VLADA KORAK ISPREĐ PREGOVORA

Pregovori o materijalnim pravima pretvorili se u postupak legalizacije

(SDLSN, 15. studenoga 2013.) Jučerašnji prijedlog proračuna za 2014. godinu nije donio ništa nova ni neočekivanog, samo nastavak politike štednje, kao jedine politike koju ova Vlada uopće ima.

Kako je rekao ministar finacija **Slavko Linić**, ostaju proračunska ograničenja u pogledu plaća, božićnica i regresa. Novosti nema ni na području pregovora sa sindikatima javnih i državnih službi koji, iako su u tijeku, ponovno kaskaju za realnošću.

Ponovno je Vlada prije odlučila da neće isplatiti materijalna prava i svezala proračunsku kesu, nego što se o tome „dogovorila“ sa sindikatima, s kojima već neko vrijeme pregovara o tome hoće li se regresa i božićnice odreći samo za 2014. ili za čitavo vrijeme važenja kolektivnih ugovora.

Tako su se pregovori pretvorili u postupak legalizacije odluke Vlade da u 2014. godini ne isplati regres i božićnicu, a sindikati trebaju odlučiti o tome hoće li prislati na to da svojim potpisom Vladi „izdaju“ potvrdu kako je to rezultat „konsenzusa“ socijalnih partnera.

S. Kuhar

STAV

Sindikat: Ne vjerujemo da Vlada može promijeniti negativne trendove, zato smo pristali na rezove 'Oni su izgubljeni slučaj.'

Autor: Vanja Deželić

Vlada je na telefonskoj sjednici donijela zaključak o prihvaćanju Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, po kojem se za vrijeme važenja Kolektivnog ugovora neće isplaćivati božićnice i regresi, a privremeno se ograničava isplata dnevnika, terenskih dodataka i jubilarnih nagrada. Na to su sindikati nevoljko pristali.

(PolitikaPlus, 9. prosinca 2013.) - Radi se o dodatku

Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike i Temeljnog KU za javne službe kojima je to dogovoren u okviru kolektivnih pregovora, a sadržaj dogovora je rezultat proračunskih (ne)prilika i nevjericu sindikalne strane u mogućnost isplate ovih jednokratnih prava, a da to ne rezultira novim smanjenjima plaća ili otkazima zaposlenima - rekao nam je predsjednik Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH Boris Pleša.

Time će im ostati nedirnute plaće u 2014. godini i nisu imali izbora nego pristati na ponuđeno. Nisu najsjetniji tim rješenjem no svjesni su da izlaza nije bilo.

- Može se reći kako su sindikati pristankom na daljnju uskratu

materijalnih prava pokazali da ne vjeruju da ova Vlada do kraja mandata može promijeniti negativne trendove i smatraju kako je bolje provoditi politiku „kontrole štete“ u pregovorima s Vladom koju ocjenjuju kao „izgubljeni slučaj“ - riječi su glavnog tajnika SDLSN-a, **Siniše Kuhara**. Predsjednik Pleša ipak nije toliko oštar i direkstan, ali ističe da ljudi nisu sretni što im se „režu“ prava, a drugima, koji nisu omiljeni u narodu, ostaju čak i ona nevjerljatna poput naknade za odvojeni život, prijevoz, putni troškovi, režje... I sve to u ova krizna vremena.

- Sigurno da ljudima smeta što saborski zastupnici nisu obuhvaćeni rezovima, ali to ionako ne može rješiti probleme. Jedino čemu se nadamo jest da će svi ovi potezi pokrenuti gospodarsku aktivnost jer to je jedina šansa za sve - ističe Pleša.

Inače, Vlada je ovlastila ministra rada i mirovinskoga sustava **Miranda Mesića** za potpisivanje Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, osobu koja je postala zaštitna figura rezova na području (nekad) radničkih prava.

No dok ministar finacija **Slavko Linić**, koji i sam udara po „malima“ i štiti „velike“, donekle uživa popularnost, ministar Mesić nalazi se na listi najomraženijih političara...

KAKO VLADA MRSI SINDIKATE

Treba li ostati u „pregovorima“?

(SDLSN, 13. studenoga 2013.)

Socijalni dijalog u Hrvatskoj je u svom zenitu. Na sve strane javne rasprave o novim zakonskim prijedlozima, kolektivnim pregovorima, konstruktivnim razgovorima, „ohrabrujući“ zaključci...

Državne se službe razgrađuju i „zidaju“ nove. Carina otpušta zbog EU, a zapošljava zbog Mesićeve „reforme“ Državnog inspektorata. Carinici postaju pravosudni policijski, a zatvorski čuvari mole da ih pošalju u mirovinu. Novi kolege, ni krivi ni dužni, u novoj sredini nisu prihvaćeni, a rezultat je da je službenik službeniku postao vuk.

Osmišljava se „humano preseljenje“ službenika i namještenika u privatni sektor. Svi zajedno će postati radnici, da bi mogli završiti na ulici. Sve im je to omogućila Vlada, koja im nudi da o vlastitoj sudbini odlučuju u „pregovorima“ socijalnih partnera.

A oni izgledaju otprilike ovako. Vlada ne predvidi sredstva za materijalna prava u Državnom proračunu pa pozove sindikate da se o tome „dogovore“. Oni pristaju da im se ne isplati nešto što im se nije ni namjeravalo isplatiti u zamjenu za nešto što se ne namjerava poštovati.

Npr. očuvanje plaća i radnih mjesta. Ona Vlada smanji plaće i donese smjernice o „outsourcingu“ tisuća zaposlenih, a kad započneš razgovore o „outsourcingu“ čistačica, saznaš da će jednako završiti i računovođe, ali je za njih izmišljen eufemizam „objedinjavanje poslovnih procesa“. Pregovaraš o stimuliranju odslaska žena koje imaju uvjete za starosnu mirovinu po prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, a Vlada već radi na Zakonu o prestanku službe kojim se njihov odlazak u mirovinu „stivilira“ silom zakona.

Piše se novi zakon o plaćama kojim se ruši Zakon o državnim službenicima čiji je on provedbeni propis i uvode platni razredi u kojima će zaposleni „tapkati“ u mjestu. Napušta se sustav ocjenjivanja i uvodi „diskrecijsko“ nagrađivanje „dobrih“ radnika, a načelo „jednake plaće za jednak rad“ garantira smanjenjem plaća većine zaposlenih. Radi prevelikog broja umirovljenika i premalog broja zaposlenih diže se dobna granica za odlazak u mirovinu, ali i smišljaju „šeme“ za umirovljenje 20.000 službenika, s na-

glaskom na one ženskog spola, kojima se tako prijeći pravo rada do 65 godine.

Broj nezaposlenih se kani „smanjiti“ povećanjem broja zaposlenih na „malim poslovima“. Radiš malo, zaradiš malo, živiš (po)malo, ne buniš se (ni)malo, jer bi ti se moglo desiti da uopće ne radiš... Sindikati u svemu tome sudjeluju po onoj „bolje je biti za stolom nego na stolu“, nadajući se kako će barem ublažiti rješenja. Članovi sindikata i radnici ljuti su na sindikate jer ih ne mogu zaštititi, a prisilni (ne)radnici (oni koji čine rezervnu armiju rada) čekaju priliku da rade za manje od onoga što danas imaju oni koji još uvek rade. Treba li u tome sudjelovati i o takvoj budućnosti „pregovarati“? Ako ne, što nam je činiti?

S. Kuhar

(NE)RAZRIJEŠENA DVOJBA

SDLSN Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava ne vjeruje

Neki kolektivni ugovor prestaje vrijediti protekom roka na koji je sklopljen, suglasnošću volja ugovornih strana, otkazom, kao i sklapanjem novog kolektivnog ugovora u kojem su se stranke sporazumjele o prestanku važenja prethodnog kolektivnog ugovora. U slučaju „starijeg“ kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike ni jedno od toga nije se dogodilo...

(SDLSN, 3. rujna 2013.) Priopćenje Ministarstva rada i mirovinskoga sustava kojim je ovo državno tijelo odbacilo postojanje dvojbe o tome koji je kolektivni ugovor na snazi na području državnih službi, nije nas uvjerilo u to da prava državnih službenika uređuje samo jedan i to onaj noviji kolektivni ugovor.

Naime, tvrdnja Ministarstva kako novosklopljeni kolektivni ugovor ima isti predmet uređenja kao i prethodno

I STARI I NOVI ■ U DRŽAVnim SLUŽBAMA TRENUtNO VLADA PRAVNI KAOS OKO SINDIKATA

Na snazi dva različita kolektivna ugovora

Niti sindikati, a niti rukovodeće osobe u tijelima državne uprave nisu sigurni kako obračunati, primjerice, jubilarnu nagradu

ZAGREB ► U razmaku od godinu dana potpisali su dva kolektivna ugovora. Oba na rok od četiri godine. Jedan vrijedi do 1. kolovoza 2016. godine, a drugom važenje prestaje dan poslije. Oba kolektivna ugovora pokrivaju 65 tisuća zaposlenih u državnim službama. I, da ne bi bilo zabune, oba su dokumenta – iako neka prava različito reguliraju – trenutno važeća. Niti sindikati, a niti rukovodeće osobe u tijelima državne uprave nisu sigurni, primjerice, kako danas obračunati jubilarnu nagradu za radnika koji na nju ostvaruje pravo. Hoće li osnovica za obračun biti 800 kuna, kao što je ugovoreno lani potpisanim kolektivnim ugovorom o kojem je pregovaralo sedam sindikata iz sustava, ili će radnik jubilarac dobiti temeljem osnovice od 500 kuna kako je ugovoreno ko-

lektivnim ugovorom potpisanim prije mjesec dana s tri reprezentativna sindikata u sustavu? Vladi kao poslodavcu, dakako, odgovarali bi isplata niže jubilarne nagrade. No, točan odgovor na pitanje koji je kolektivni ugovor u državnim službama doista važeći, mogao bi se utvrditi sudskim postupkom. Pitanje je samo, kada će i koji sindikat još jedan kolektivni ugovor „tužiti“ i hoće li to biti radnik koji je zbog nejasne paralelke u državnim službama uskracen u iznosu jubilarne nagrade.

Ogromne rupe

Postojanje paralelnog kolektivnog ugovora za državne službe posljedica je, reći će pravnici, ogromne rupe u Zakonu o reprezentativnosti, o čijim se izmjerenama već počelo razgovarati. I, zapravo, nitko ne želi dati tuma-

O nevaženju „starog“ kolektivnog ugovora može odlučiti jedino sud

Siniša Kuhar,
glavni tajnik SDLSN

čenje trenutne situacije navodeći kako bi se važenje kolektivnog ugovora trebalo utvrditi sudskim putem. Da su pregovarači u ovogodišnji kolektivni ugovor uglavili odredbu što se tim ugovorom stavlja izvan snage, problema ne bi bilo. Ovako, „stari“ kolektivni nitko nije otkazao, u međuvremenu je potpisano „novi“. Tako službenici i namještenici tenutno imaju čvrstu, dvostruku zaštitu.

Lani, kada su sindikati državnih službi pregovarali,

Zakon o reprezentativnosti još nije bio na snazi. Stoga je pregovarački odbor sindikata državnih službi formiran na osnovu starih pravila i u njemu je sjedilo sedam sindikata iz tog sektora. Kolektivni je potpisana na rok od četiri godine. U međuvremenu, na snagu je stupio Zakon o reprezentativnosti. Krenulo se i u pregovore s javnim službama za Temeljni kolektivni ugovor. S istih pozicija kao i u slučaju državnih službi. No, u konačnici je s javnim službama, odnosno dijelom reprezentativnih sindikata javnih službi, postignut dogovor nešto drugačiji kada je riječ o prijevozu i jubilarnim nagradama. Te izmjene trebale su se uglaviti i za državne službe kako ne bi bilo razlike među zaposlenicima koji se finansiraju iz državnog proračuna. Tako je poslodavac, u ovom slučaju Vlada, zatražio pre-

sklopljeni kolektivni ugovor, pa je sklapanjem i početkom primjene novog kolektivnog ugovora prestao važiti prethodno sklopljeni kolektivni ugovor, u kontradikciji je sa samom sobom, činjenicama i dosadašnjoj praksi.

Prvo, postavlja se pitanje, ako novi kolektivni ugovor ima isti predmet uređenja kao i onaj ranije sklopljeni zašto ga trebalo sklapati?

Drugo, radi li se o istom predmetu uređenja, ako je taj predmet u slučaju

NOVI LIST

KALNIH PRAVA

starim pravilima, odnosno kada dio stranaka ima utvrđenu reprezentativnost, a dio nema – veli Siniša Kuhar, glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN). Navodi kako, danas reprezentativni sindikati s namjerom nisu željeli predložiti klauzulu o nevaženju ranijeg kolektivnog ugovora.

– Klauzulu o nevaženju prethodnog kolektivnog ugovora nismo predložili niti bi na nju pristali, jer tri danas reprezentativna sindikata ne mogu preuzeti odgovornost za stavljanje izvan snage ugovora koji je potpisalo tada sedam reprezentativnih sindikata – veli Kuhar. I on ističe kako je trenutna situacija takva da o nevaženju »starog« kolektivnog ugovora može odlučiti jedino sud i to »u situaciji u kojoj bi netko po njemu tražio isplatu povoljnijeg prava, umjesto po 'novom' kolektivnom ugovoru«. Sindikat državnih službi u rujnu bi s vladom trebali sjetiti za stol i pregovarati o božićnici u ovoj godini. Kuhar smatra kako su ti pregovori bespredmetni, ako se situacija s dva kolektivna ugovora ne razriješi. Naime, opet bi se mogao pojavit problem korištenja povoljnijeg prava.

G. GALIĆ

Ovo je problem korištenja povoljnijeg prava - Siniša Kuhar

brojavanje sindikata u državnim službama. Postupkom je utvrđeno da su za kolektivno pregovaranje reprezentativna tri sindikata – dva policijska i službenički. S njima su vladini pregovarači novi kolektivni ugovor dogovorili u jedno popodne. Jer, i onako ga je samo trebalo uskladiti. Ali, pritom se nije vo-

dilo računa mogućoj pravnoj nesigurnosti.

Loš zakon

– Ovakva situacija posljedica je lošeg Zakona o reprezentativnosti koji ne daje odgovore na pitanja legitimate stranaka u kolektivnim pregovorima kada se radi o ugovorima sklopljenim po

jubilarne nagrade i naknade za prijevoz različito uređen i to na način da jednoj grupaciji zaposlenika pogoduje jedan, a drugoj drugi kolektivni ugovor?

Treće, u kojoj mjeri na važenje nekog kolektivnog ugovora, neovisno o činjenici „istog predmeta uređenja“ utječe to što su ga zaključile različite stranke. Naime, kolektivni ugovor za koji MRMS tvrdi da više nije na snazi zaključilo je sa sindikalne strane sedam stranaka, a kolektivni ugovor za koji MRMS tvrdi da je na snazi zaključilo je sa sindikalne strane tri sindikata.

Hrvatska praksa već poznaje slučajeve u kojima je o istom predmetu uređenja zaključeno više kolektivnih ugovora s Vladom na jednoj i različitim sindikatima na drugoj strani.

Tako je 9. lipnja 2005. godine tadašnji ministar znanosti, obrazovanja i športa Dragan Primorac, zaključio tri posebna kolektivna ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama Republike Hrvatske, premda su ti kolektivni ugovori imali „isti predmet uređenja“, bez razlika koje postoje u slučaju dva kolektivna ugovora za državne službenike.

Da bi stvar bila jasnija i ovi su kolektivni ugovori, iako zaključeni istoga dana, potpisani u različito vrijeme, što dva od tri kolektivna ugovora, sukladno „kronološkoj logici“ Ministarstva rada i mirovinskoga sustava čini bespredmetnim, odnosno nevažećim, jer imaju „isti predmet uređenja“, a vrijedi samo onaj koji je „novosklopljen“, odnosno potpisani posljednji.

Dakle, vremenski paralelizam kolektivnih ugovora s istim predmetom uređenja i različitim strankama koje su ga zaključile već se dogodio i nije utjecao na njihovu valjanost.

Zato Sindikat logiku MRMS kojom je, naizgled, razriješena dvojba o tome koji kolektivni ugovor trenutno vrijedi kada su u pitanju državni službenici i namještenici, ne namjerava prihvatići zdjavo za gotovo i pokušat će od drugih instanci dobiti odgovor je li prije kokoš ili jaje, tj. vrijedi li neki kolektivni ugovor koji ima „isti predmet uređenja“ zato jer je posljednji potpisani ili zato jer je sklopljen s različitim strankama, odnosno različito uređuje „isti predmet uređenja“?

S. Kuhar

REAGIRANJE ■ MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Uopće nema dvojbe koji je Kolektivni ugovor na snazi

Novosklopljeni kolektivni ugovor ima isti predmet uređenja kao i prethodni pa je sklapanjem novog kolektivnog ugovora prestao važiti prethodno sklopljeni

ZAGREB Vezano uz članak »Na snazi dva različita kolektivna ugovora«, kojim je otvorena dvojba odnosno pitanje da li su na istom području primjene na snazi i u primjeni dva različita kolektivna ugovora za područje državne službe, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava ističe da takva dvojba ne postoji, te da se na službenika i namještenike u državnoj službi primjenjuje Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike te Dodatak I tom Kolektivnom ugovoru, koje su s Vladom Republike Hrvatske dana 03. kolovoza 2013. godine sklopili reprezentativni sindikati.

Naime, novosklopljeni kolektivni ugovor ima isti predmet uređenja kao i prethodno sklopljeni kolektivni ugovor, pa je sklapanjem i početkom primjene novog kolektivnog ugovora, prestao važiti prethodno sklo-

Mirando Mrsić

N. REBERŠAK

pljeni kolektivni ugovor.

Stoga isticanje potrebe da o nevaženju starog kolektivnog ugovora može odlučiti jedino sud, nije prihvatljivo, osobito stoga, što je Vrhovni sud Republike Hrvatske, o navedenom pitanju već zauzeo pravno stajalište (presuda Revr 449/09-2 od 14. siječnja 2012. godine) iz koje nedvojbeno proizlazi da »kada novi kolektivni ugovor

ima isti predmet kao prije sklopljeni kolektivni ugovor..... a što je dakle u ovom predmetu slučaj, tada treba uzeti da je prethodni kolektivni ugovor prestao sklapanjem i početkom primjene novog kolektivnog ugovora«, ističe se u reagiranju Ministarstva rada i mirovinskoga sustava kojeg potpisuje Krinoslav Vidić, glasnogovornik.

(www.vlada.hr, 3. kolovoza 2013.) „Drago mi je da smo vrlo brzo postigli sporazum“, rekao je danas u Banskim dvorima ministar rada i mirovinskoga sustava **Mirando Mrsić** na potpisivanju Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike i Dodatka I. Kolektivnom ugovoru. U ime Vlade Kolektivni ugovor i Dodatak potpisao je ministar Mrsić, a u ime sindikata predsjednik Sindikata policije Hrvatske **Dubravko Jagić**, predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske **Boris Pleša** i predsjednik Nezavisnog sindikata djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova **Zdravko Lončar**.

Izmjenama potpisanih ugovora i njegovog dodatka uskladila su se prava državnih službenika i namještenika s pravima službenika i namještenika u javnim službama, koja su povoljnije uređena Temeljnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama. „Drago mi je da se socijalni dijalog, koji je bio u početku malo usporen, odvija vrlo dobro. To je dokaz da socijalni dijalog u Vladi postoji i da imamo razumne sudionike i s jedne i druge strane. Vlada će i ubuduće pregovarati i razgovarati, sve će biti na stolu, neće biti nikakvih tajnih dogovora ili osobnih sastanaka. Sve što imamo za reći jedni drugima ćemo reći za ovim stolom“, rekao je ministar Mrsić. Dodao je da Vladu i tri reprezentativna sindikata uskoro očekuju pregovori oko isplate božićnica i regresa za 2014. godinu te da se nada da će se i taj dogovor vrlo brzo postići.

Govoreći u ime sindikata, **Boris Pleša** kazao je da su se ovim potpisom terminološki uskladile sve odredbe Kolektivnog ugovora za javne službe i Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike. „Nama kao reprezentativnim sindikatima u državnim službama važno je naglasiti da je, osim terminološke uskladenosti s temeljnim ugovorom javnih službi, potrebno da primjena bude istovremena, jer sad imamo situaciju da u nekim područjima javnih službi još nisu uskladjeni temeljni kolektivni i granski ugovori, pa se isplaćuju putni troškovi drugačije nego što se ovdje dogovori“, zaključio je predsjednik sindikata Pleša.

Potpisan Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike

PROF. DR. SC. GORDANA MARČETIĆ, PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Ugovorni ili službenički status za državne službenike?

Izvješće o obavijesnom razgovoru

Privedena: prof.dr.sc. Gordana Marčetić, Pravni fakultet u Zagrebu
Opis: svijetlosmeda kosa, krhka figura, previše pametna

Osumnjičena za: kazneno djelo vlastitog mišljenja koje se goni po službenoj dužnosti

Opis djela: Dala intervju za Sindikalni list u kojem propitkuje partijski zadatak zapošljavanja državnih službenika po ugovoru o radu. Vjerojatno šuruje s državnim službenicima (opaska mene koji pišem).

Suučesnici: glavni tajnik SDLSN Siniša Kuhar i mali bradati s fotoaparatom

Ponašanje tijekom razgovora:

Nervozna (zna da je kriva), pokušava nešto filozofirat kako je pristala na razgovor samo zbog slikanja za Sindikalni list.

Mjera koja se predlaže: Javljanje u Centralni komitet do 5-tog u mjesecu i šest mjeseci zabrane predavanja.

Dodatne mjere: Napiso poziv za saslušanje Kuhara, a malog bradatog ćemo testirati na droge

Treba li status državnih službenika izjednačiti s radno-pravnim statusom zaposlenika u drugim sektorima?

U posljednje vrijeme sve češće se postavlja pitanje treba li državne službenike izjednačiti u pogledu radno-pravnih odnosa sa zaposlenima u javnim službama (lijecnicima, profesorima, itd.) i zaposlenima u privatnom sektoru. Najavljuju se brojne promjene, među kojima je i prijedlog da se državni službenici zapošljavaju putem ugovora o radu prema odredbama radnog zakonodavstva, čime bi se ukinuo jedan od ključnih elemenata dosadašnjeg službeničkog statusa - sigurnost zaposlenja. Pitanje je vrlo kompleksno i od iznimne važ-

nosti i treba ga pomno preispitati s teorijskog i praktičnog aspekta. Pri tomu treba voditi računa o činjenici da je na europskom kontinentu još uvijek vrlo zastupljeno tradicionalno gledanje na javnu službu i službeničko pravo kao za-sebno područje, među ostalim i zbog specifičnosti službeničkog odnosa.

U čemu se ogleda specifičnost javne službe i službeničkog odnosa?

Shvaćanje o javnoj funkciji ili službi koje se veže uz pojam javnog službenika drugačije se tumači u zemljama kontinentalne Europe nego u anglosaksonskim ili skandinavskim zemljama. Pojam "javna služba", koji se razvio koncem 19. st. kroz praksu francuskog Državnog savjeta, izvorno je označavao aktivnost uprave po načelima javnog prava. I danas se javna funkcija u Francuskoj ili Njemačkoj smatraju posebnim oblikom posla koji se obavlja u općem interesu pa je zbog toga i pravni status javnog službenika poseban. Lako su se nakon prvotne definicije kasnije razvile velike teorijske rasprave o pravnoj naravi tog odnosa, mnogi suvremeni francuski i njemački teoretičari svrstavaju javne službenike pod poseban pravni režim. (U Hrvatskoj su o teorijskim aspektima ovog pitanja pisali profesori Krbek, Pušić i Borković.) S druge strane, pojam javne funkcije u SAD i nekim drugim anglosaksonskim zemljama je mnogo uži pa država obično javne funkcije ne podvrgava posebnom pravnom režimu niti službenici imaju poseban pravni status.

Po čemu se državni službenici razlikuju od ostalih javnih službenika?

Za razliku od državnih službenika, koji su u europskim zemljama u načelu podvrgnuti specifičnom pravnom režimu službeničkog zakonodavstva, drugi javni službenici (osobe zaposlene u javnim ustanovama i javnim poduzećima) nerijetko su podvrgnuti odredbama radnog zakonodavstva ili nekom mješovitom režimu (službeničkog i radnog zakonodavstva). Od njih se, također, kao i od državnih službenika, očekuje stručnost i kvaliteta u obavljanju poslova od javnog interesa, ali oni nemaju takvu vrstu specifičnih ovlasti koje imaju državni službenici.

Iako se ne može reći da postoje precizni kriteriji za određivanje pojma drž-

 Ako se prenaglo i bez temeljite stručne rasprave uvede radikalno drugačiji model ugovornog zapošljavanja koji nikada nije postojao u hrvatskoj upravnoj praksi, možemo očekivati daljnju politizaciju upravnog sustava, jačanje uloge ministara i čelnika upravnih organizacija koji će se po prirodi svoje funkcije voditi političkim kriterijima, a na štetu profesionalnih standarda i kvalitete. Na individualnoj razini, službenici će biti u strahu od otkaza, demotivirani za bilo kakvu vrstu kreativnog i samostalnog odlučivanja te davanja stručnih savjeta čelnicima

avnog službenika, mnogi stručnjaci iz tog područja ističu da su njime obuhvaćene osobe koje su postavljene na položaj odlukom ovlaštene javne institucije sukladno pravilima javnog prava te koje zauzimaju položaj određenog ustavnog značaja. U pravilu se zapošljavaju putem otvorenog javnog natječaja (prema ustavnom načelu jednake dostupnosti javne službe svim građanima) u kojem su obavezno navedeni uvjeti za prijam u službu. Nakon izbora kandidata, osoba se postavlja ili imenuje na određeno radno mjesto ili položaj, a sam akt postavljenja je u pravilu formalan akt (rješenje, pismena isprava). Taj akt stavlja službenika u specifičan položaj prema njegovu poslodavcu (državi, odnosno javnopravnoj organizaciji) kao i prema građanima. Tim aktom službenik dobiva pravo djelovanja u skladu s danom javnom ovlasti, ali i obvezu postupanja prema njoj. U slučaju kršenja radnih obaveza odgovarat

će prema odredbama javnog prava za povrede službene dužnosti, zbog čega može dobiti i trajni otkaz iz službe. U tom smislu, imenovanje nije formalan sporazum između dvije jednakе stranke, već odluka države, odnosno ovlaštene javne institucije, sukladno pravilima javnog prava.

Je li taj specifičan odnos između države kao poslodavca i državnog službenika razlog njegova "povlaštenog" statusa?

Osnovni razlozi zbog koji govore u prilog drugaćijem tretmanu državnih službenika povezani su s velikim ovlastima i odgovornostima koje imaju državni službenici te njihovom mogućnošću izravnog interveniranja u osnovna prava građana (npr. policija). Oni postavljaju pravne i normativne standarde za građane (pripremanjem brojnih zakona i drugih propisa, itd.), nalaze se u ključnim odborima, vijećima i komisijama

koji donose važne odluke s brojnim finansijskim implikacijama za cijelo društvo. Uz to, profesionalni državni službenici imaju odgovornost da osiguraju kvalitetno vodstvo i upravljanje državom na način da pružaju stručne savjete i daju prijedloge dužnosnicima koji ma rad u upravi nije profesija, već privremen mandat. Oni raspolažu ključnim informacijama o različitim pitanjima koja su važna za državu i cijelu zajednicu, a posjedovanje informacija daje im mogućnost većeg utjecaja. Jedan od razloga je i taj da se financiraju iz državne blagajne kako bi obavljali poslove koji su od zajedničkog interesa za sve građane.

Zbog svega toga, državni službenik treba biti obrazovan, s posebnim stupnjem profesionalizma i integriteta. On mora biti podložan pravnim propisima koji omogućuju učinkovito obavljanje funkcija, a koji ga štite od uplitanja politike i interesnih grupa, osiguravaju dostojanstvo službe i odgovarajuću placu kako bi se smanjila mogućnost korupcije, propisima koji obuhvaćaju detaljne disciplinske odredbe u slučaju povreda službene dužnosti, te osiguravaju pravednu selekciju kandidata za službu koja se temelji na sposobnosti, a ne na političkoj podobnosti i drugim vrstama patronaze.

Možemo li uz ugovore o radu, smanjivanje plaće i nesigurnost zaposlenja očekivati takve idealne državne službenike?

To je nerealno očekivati. Danas u stručnoj literaturi često nailazimo na izraz "više za manje", odnosno da javnih službenika se očekuje da uz smanjena prava, niže plaće, nesigurniji status i kontinuirano omalovažavanje od strane političara i medija, rade više, kvalitetnije, stručnije te da budu motivirani na predan rad i uvijek na usluzi građana. Sigurnost zaposlenja u državnoj službi oduvijek se smatrala faktorom motivacije za rad u državnoj službi, u kojoj su plaće za visokoobrazovane stručnjake u pravilu niže od onih u privatnom sektoru. Stoga je za očekivati veći odjlev kvalitetnih stručnjaka, osobito mladih, iz državne službe u privatni sektor, gdje će se njihov rad više cijeniti. No, važnije od toga je da sigurnost zaposlenja u državnoj službi omogućava nužan kontinuitet koji uprava mora

imati kako bi se nesmetano i kvalitetno izvršavali svakodnevni poslovi za zajednicu, a državnom službeniku kojeg štiti službeničko zakonodavstvo omogućava neutralnost i nepristranost u odnosu na političare i druge interesne grupe. Načelno se svi slažu da državni službenik treba služiti građanima i javnom interesu, a ne partikularnim interesima i dnevnoj politici. Međutim, ako će ministar ili drugi politički dužnosnik imati mogućnost odlučivati o tome hoće li ostati na poslu ili ne, za prepostaviti je će službenik izgubiti svoju neutralnost i nepristranost zbog straha od otkaza i postati poslušnik onih koji su u određenom trenutku na vlasti.

Kako to pitanje rješavaju druge zemlje Europske unije?

Iako ne postoje uniformna rješenja, već svaka zemlja ima svoje specifičnosti, državni službenici u zemljama EU u pravilu imaju različit pravni status u odnosu na druge javne službenike i zaposlene u privatnom sektoru. U nadmoćnoj većini zemalja EU (njih 25), osim u Češkoj, Švedskoj i Velikoj Britaniji, državni službenici imaju različit pravni status u odnosu na druge javne službenike, s time da su čak i u Švedskoj neki elementi radnih odnosa državnih službenika regulirani javnim pravom. Osobito su značajne razlike u pogledu postupka zapošljavanja, sigurnosti posla, karijere i platnog sustava. Sigurnost

posla se još uvijek smatra iznimno važnim elementom službeničkog statusa, iako se ideja "doživotne karijere" u Weberovom smislu riječi postupno napušta, pa je u nekim državama moguć otokaz iz službe i zbog drugih razloga, a ne samo zbog teških povreda službene dužnosti. Unatoč različitostima, sve zemlje Europske unije se unisono slažu oko tradicionalnih načela - političke neutralnosti i nepristranosti, načela zakonitosti te specifičnih etičkih pravila i standarda koji su nužni za državne službenike. Od državnih službenika se očekuje da postupaju zakonito, profesionalno, nestranački i etično te da uvijek uzimaju u obzir javni interes.

Kakve su prognoze za budućnost na međunarodnoj sceni?

Jedan od vjerojatnijih scenarija promovira doktrina *Novog javnog menadžmenta* koja se pojavila u anglosaksonskim zemljama uvodeći tržišna načela u javnu upravu, a koja je posljednjih desetljeća značajno utjecala i na mijenjanje strukture tradicionalnih službeničkih sustava. Od kasnih 1980-ih nastupile su brojne promjene u tradicionalnim oblicima zapošljavanja državnih i javnih službenika, čak i na kontinentu Europe, iako u mnogo manjoj mjeri nego u anglosaksonskim zemljama. Jasno je vidljiv trend slabljenja službeničkog statusa i sigurnosti službenika te jačanje elemenata radnog zakonodavstva u postojećim službeničkim zakonodavstvima. U tu je svrhu skovan i termin "normalizacija" javne službe koji podrazumijeva međusobno približavanje i izjednačavanje radnog sustava i uvjeta rada u javnom i privatnom sektoru, odnosno integraciju službeničkog sustava pojedine zemlje u režim radnih odnosa koji vrijedi u privatnom sektoru. Menadžerski pristup potpojava i financijska kriza koja ukazuje na teškoću opstanka socijalne države (*Welfare State*) u stariim okvirima. To predstavlja radikalnu inovaciju i veliki izazov za klasične europske države kao što su Francuska, Njemačka, Španjolska ili Italija, ali i brojne druge europske zemlje koje su izgrađivale službeničke sustave po uzoru na njih.

Postoje li i drugi scenariji?

Svakako. S obzirom da je radikalno uvođenje metoda iz privatnog sektora

Intervju

u javni sektor pokazalo brojne štetne efekte, a nije donijelo željene uštede, traga se za drugim rješenjima. Pojavljuju se nove ideje i doktrine (*Good Governance, Neo-Weberian state, New Public Governance*, i dr.) kojima se nastoji izbjegić loše, a zadržati dobre strane tradicionalnog pristupa upravi i Novog javnog menadžmenta, te uvesti neke dodatne vrijednosti u skladu s ubrzanim promjenama u društvu (participacija građana, ekološke vrijednosti, mrežni pristup itd.). Ovdje treba spomenuti i Izvješće UN iz 2005. koje preporuča javnim organizacijama da preuzmu strategijski pristup upravljanju ljudskim potencijalima ujedinjujući vrijednosti i načela svih upravnih koncepta, što se može izraziti kao "nepristranost, profesionalnost i odazivnost". U tom se Izvješću, među ostalim, promovira sigurnost statusa kvalitetnih stručnjaka te ukazuje na potrebu razvijanja politike plaća kojom će se privući i zadržati sposobni pojedinci u upravi.

Je li prikladno mijenjati radno-pravni status hrvatskih državnih službenika s argumentom poboljšavanja situacije u upravi?

Promjene koje je nužno provesti u državnoj upravi moguće su poboljšanjem i promjenama postojećeg službeničkog zakonodavstva. Mogućnost dobivanja otkaza iz državne službe zbog disciplinskih povreda već postoji, a može se dodatno proširiti na slučajevе nekvalitetnog obavljanja posla, neetičnog ponašanja, itd. odredbama Zakona o državnim službenicima. Slično je i s drugim elementima službeničkog odnosa. Primjerice, sustav ocjenjivanja treba unaprijediti na način da se utvrde jasni, valjni i nedvosmisleni kriteriji ocjenjivanja, s time da ocjenjivači ne smiju biti politički imenovane osobe nego profesionalni službenici. Iznimno je važno normativno poboljšati, a potom uistinu i primijeniti u praksi, sustav zapošljavanja prema merit-kriterijima. To ne znači uvođenje ugovora o radu, već osnaživanje mehanizama i postavljanje jasnih kriterija za objektivnu i transparentnu provedbu otvorenog javnog natječaja za sve državne službenike, osobito one na rukovodećim pozicijama. Itd. Sve je to moguće učiniti promjenama postojećih propisa

i njihovom primjenom, a ne zaobilazeњem, u praksi. To bi bio prirođan nastavak razvoja i poboljšanja službeničkog sustava kakav smo izgrađivali od osamostaljenja Hrvatske do danas, a uz to i mnogo ekonomičniji. Nije nevažno spomenuti da je dugogodišnja izgradnja službeničkog sustava vođena smjernicama i uputama Europske komisije, što je bio jedan od ključnih uvjeta upravnih kapaciteta za pristupanje EU.

S druge strane, ako se prenaglo i bez temeljite stručne rasprave uvede radikalno drugačiji model ugovornog zapošljavanja koji nikada nije postojao u hrvatskoj upravnoj praksi, možemo očekivati brojne intitucionalno-normativne i organizacijske probleme i pravnu nesigurnost zbog mijenjanja svih propisa iz domene službeničkog zako-

nodavstva, kao i onih propisa koji su s tim zakonodavstvom povezani. Na općenitoj razini možemo očekivati daljnju politizaciju upravnog sustava, jačanje uloge ministara i čelnika upravnih organizacija koji će po prirodi svoje funkcije voditi političkim kriterijima, a na štetu profesionalnih standarda i kvaliteti. Na individualnoj razini, službenici će biti u strahu od otkaza, demotivirani za bilo kakvu vrstu kreativnog i samostalnog odlučivanja te davanja stručnih savjeta čelnicima. To će u konačnici rezultirati lošijim obavljanjem posla i napuštanjem državne službe od strane visokokvalitetnih stručnjaka koji će tražiti bolje plaćene poslove ili poslove bez pritiska politike, medija, građana i raznih interesnih skupina.

Razgovarao: Siniša Kuhar
Foto: Damir Zovko

Za isti rad svima jednake plaće?

Europska komisija do proljeća očekuje od Zagreba konkretne mјere i odgovor na pitanje kako smanjiti minuse. Slučajno ili ne tada će biti isplaćena i prva plaća za državne službenike i činovnike - po novim pravilima

DNEVNIK.hr

Autor: Ivan Forjan

(Dnevnik.hr, 10. prosinca 2013.) Dio reforme uprave novi je Zakon o plaćama. Njime se predlaže da jedno radno mjesto u dva različita ministarstva bude jednako plaćeno. Tako bi spremaćica u Uredu predsjednika i u školi imale istu plaću.

"Za isto zanimanje, za isti staž imamo različite razine plaća. Razlika je bila čak i do 500 kuna. Želimo da za jednaku plaću bude jednak rad, ili jednak rad za jednaku plaću", rekao je ministar rada i mirovinskog susreta **Mirando Mrsić**. Vlada kani uskladiti plaće u državnim i javnim službama. Mrsić naglašava kako će i u samom zakonu biti moguće stimulirati povećani rad i povećani uspjesi na radu.

Oko 65 tisuća državnih službenika imat će ujednačene plaće s onima u javnim službama. Bit će podijeljeni u 12-14 platnih razreda. Ista pravila vrijedit će pri zapošljavanju, dobivanju otkaza, smanjenju plaće ili povećanju.

"Ne samo da će se usklađivati među istim osobama, nego će se usklađivati prema sličnim ili istim zanimanjima", dodao je Mrsić. Sindikati podržavaju načelo - za jednak rad, jednak plaća. No, brine ih što državni službenici ne bi više imali rješenje o stupanju u službu, već bi dobili, kao i svi ostali, ugovor o radu.

"Bojimo se da bi u slučaju nekakvih radnih sporova, ionako zatrpano sudstvo bilo dodatno zatrpano, što bi dovelo u pitanje njihovu efikasnost i rješavanje pojedinih sporova", rekao je **Boris Pleša** iz Sindikata državnih i likalnih službenika i namještениka.

Zakon bi u proceduru trebao početkom sljedeće godine. A prve nove plaće - na proljeće.

SINDIKATI TVRDE:

Zakon o plaćama zadnji je klin Vlade u hrvatsko radništvo

Vlada želi potpuno obezvrijediti rad sindikata te smanjiti plaće u javnom sektoru do druge polovice 2014. godine, smatra čelnik sindikata Preporod pozivajući na prosvjed u četvrtak. Šef Nezavisnih sindikata zaposlenih u srednjim školama kaže da Vlada krši međunarodne konvencije rada

AUTOR: Petra Maretić Žonja/VLM

Večernji list (VEČERNJI LIST, 4. prosinca 2013.) Najavljenim zakonom o plaćama Vlada planira smanjiti plaće zaposlenicima u javnim službama.

To je zadnji klin koji će Vlada zabiti u hrvatsko radništvo, a rad sindikata potpuno obezvrijediti. Poručili su to predstavnici desetaka sindikata javnih i državnih službi koji su jučer iz Sindikata Preporod zaprijetili i prosvjedom sličnim onome iz 2009. godine ne odustane li Vlada od spomenutog zakona koji još nazivaju i Zakonom o smanjenju plaća. A koji bi trebao u proceduru po hitnom postupku.

- Ovaj zakon mi iščitavamo jedino kao način da se smanje naše plaće. Kada? U drugoj polovici 2014. godine sigurno - poručio je predsjednik Sindikata Preporod **Željko Stipić**.

Sindikati poručuju kako im je jasno da Vlada nema namjeru izravno smanjiti plaće nego to radi na način da mijenja kompletan sustav - uvodi platne razrede i platne stupnjeve, a nitko od radnika ne zna kamo ide, u koji razred i kakva će mu biti plaća.

- Žele uredbama uređivati plaće i koeficijente zaposlenicima u javnim službama. Pa o čemu će sindikati pregovarati ako ne mogu o plaćama? Time Vlada izravno krši međunarodne konvencije rada koje govore o slobodi kolektivnog rada. Nadalje, pri promicanju plaća kvalitetu rada radnika ocenjivali bi njihovi ravnatelji ili voditelji čime bi se zapravo ozakonilo promicanje na temelju poslušnosti i podobnosti - kaže **Branimir Mihalinec**, predsjednik Nezavisnih sindikata zaposlenih u srednjim školama.

Sindikati su jučer predložili da se izrade jedinstveni kriteriji za promicanje rada te da sindikati sudjeluju u utvrđivanju složenosti posla i plaćama koje bi se dobivale za taj posao. I to je minimum da bi uopće, kažu, raspravljaljali s njima.

- Ovaj zakon najozbiljniji je povod i takav će biti i pritisak. Ne možemo se apelima boriti - zaprijetio je predsjednik Sindikata Preporod Željko Stipić. Dodao je i da je potpuno jasno da Vlada zapravo ima za cilj ovim zakonom smanjiti plaće u javnom sektoru jer su u zakonu i naveli kako im je želja ovim zakonom napraviti uštede u državnom proračunu.

Sindikat traži da se zastane s donošenjem zakona o plaćama u javnom sektoru

(HRT, 3. prosinca 2013.) Sindikat u priopćenju tvrdi da prijedlog zakona o plaćama u javnom sektoru narušava pravni poredak Hrvatske, a intencija Ministarstva rada i mirovinskog sustava da se zakon donese po hitnom postupku dodatno pogoršava situaciju jer onemogućuje da se provede kvalitetna saborska rasprava.

Zakon kojim se uređuju plaće državnih službenika i načelnika nije usklađen sa Zakonom o državnim službenicima, upozorava sindikat, već polazi od presumpcije izmjena Zakona o državnim službenicima koje se još nisu dogodile.

Također, zakonom se dodaci za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada ograničavaju masom od 10 posto ukupnih sredstava na razini pojedinoga državnog tijela namijenjenih isplati plaća i drugih materijalnih prava, dok se visina dodataka utvrđuje kolektivnim ugovorom.

To znači da će visina dodataka za rad na poslovima s posebnim uvjetima biti to manja što je više zaposlenih koji rade na takvim poslovima, odnosno da će zaposleni u službama s većim postotkom poslova s posebnim uvjetima rada imati manje dodatke od zaposlenih u službama s manjim udjelom poslova s posebnim uvjetima rada.

Ministarstvo nije predviđelo produljenu primjenu propisa kojima se u državnoj službi uređuju dodaci na pos-

love s posebnim uvjetima rada, dok se takvi dodaci ne ugovore kolektivnim ugovorom. Time zaposleni u državnim službama u prijelaznom razdoblju gube dodatke na posebne uvjete rada i stavljuju se u nepovoljniji položaj u odnosu na javne službenike, čiji se dodaci za posebne uvjete rada već sada uređuju granskim kolektivnim ugovorima.

Zakonom se predviđa revizija postojećih kolektivnih ugovora, kako onih na razni javnih i državnih službi, tako i granskih kolektivnih ugovora, ali i sporazuma kojima je dugoročno ugovoren smanjenje i rast osnovice za obračun plaća u javnim i državnim službama. Time Vlada pokazuje da takve ugovore, ističe sindikat, nije ugovorila u dobroj vjeri, niti ih pokušava izmijeniti na način kako je to predviđeno ugovorima, nego silom zakona.

Osim toga, ne predviđa se mogućnost kolektivnog ugovaranja koeficijenata poslova, platnih stupnjeva i razreda ili način obračuna plaća drukčijih od odredaba zakona, iako Zakon o radu (ZOR) ne poznaje takva ograničenja.

Predlagatelj ide i korak dalje, pa kolektivne ugovore koji eventualno budu sklopljeni suprotno navedenom ograničenju isključuje od načela primjene povoljnijeg prava iz ZOR-a, čime u pravni promet uvodi novu kategoriju neobvezujućih kolektivnih ugovora, što je suprotno ZOR-u, navodi sindikat u priopćenju.

Sindikati javnih i državnih službi nezadovoljni prijedlogom Zakona o plaćama

ZAGREB, 29. studenog 2013. (Hina)

Sindikati javnih i državnih službi izrazili su danas nezadovoljstvo dosadašnjim radom na prijedlogu Zakona o plaćama u javnom sektoru, koji uređuje plaće za oko 240.000 zaposlenika

Novi zakon o plaćama u javnom sektoru koji bi trebao biti donesen do Nove godine istovjetno će regulirati sustav plaća za zaposlene u upravi, školama, bolnicama i drugim javnim sektorima, a ministar rada Mirando Mrsić najavljuje da će njime osigurati primjenu načela „jednaka plaća za jednak rad”.

Međutim, sindikati upozoravaju da se iz zakonskog prijedloga ne može ni približno odrediti kolika će biti novica za izračun plaća. Ne može se odrediti kolike će biti plaće dužnosnika, ali ni oko 240.000 zaposlenih u državnim i javnim službama.

Jedino je jasno da se sužava djelokrug rada sindikata, s kojima će se ubuduće pregovarati tek o neznatnom broju pitanja radnog i materijalnog položaja radnika, ističu sindikati i pitaju se „što je pravi cilj ovoga zakona?”.

Doda li se tome i tzv. outsourcing, te aktualne izmjenе Zakona o radu, „cjelokupno radništvo može Vladi uputiti pitanje: Kakvu to državu i za koga stvarate?”, kaže se u priopćenju sindikata javnih i državnih službi.

U izradi zakona o plaćama u javnom sektoru, upozoravaju, ne poštaje se očuvanje razine individualnih plaća, vrednovanja doprinosa zaposlenika, uvažavanja stečevina kolektivnog pregovaranja, te načelo sustavnosti i sveobuhvatnosti reforme javnog sektora.

Sindikati pozivaju Vladi i da odustane od najavljenog izdvajanja pomoćnih djelatnosti u javnim i državnim službama, jer bi tzv. outsourcing doveo do drastičnog smanjenjem broja izvršitelja ili značajnog smanjivanja njihovih plaća.

Smeta ih i što Vlada nije predočila analizu mogućih učinaka outsourcinga u odnosu na državni proračun i poboljšanje kvalitete usluge za krajnje korisnike. Zbog izostanka analize smatraju da je riječ o neprihvativom eksperimentu za sve građane koji koriste usluge državnih i javnih službi.

ZAKON O PLAĆAMA U DRŽAVNIM I JAVNIM SLUŽBAMA

Bauk imenovao radnu skupinu, Mrsić piše zakon?

Izradu zakona kojim se uređuju plaće državnih službenika preuze(1)o ministar(stvo) u čiji djelokrug rada ne spada izrada zakona i propisa iz domene službeničkog sustava, već radnog zakonodavstva

(SDLSN, 12. listopada 2013.) Ministarstvo rada i mirovinsko-ga uputilo je ovih dana sindikatima javnih i državnih službi radni nacrt neobičnog naslova: „ZAKON O PLAĆAMA DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA”.

Uz tekst Zakona koji ima dalekosežne posljedice po zaposlenim u državnim i javnim službama nije priložena informacija o predlagatelju, odnosno sastavu stručne (nadamo se) radne skupine koja se toliko udubila u meritum stvari da joj je promaklo napisati točan naziv zakona.

Situacija je još čudnija ako se dovede u korelaciju s činjenicom da je ministar uprave Arsen Bauk 2. travnja 2012. godine osnovao Stručnu radnu skupinu za izradu Zakona o držav-

ZAKON O PLAĆAMA DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA

1. DIO UVODNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom se uređuju plaće i druga materijalna prava za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu, sustav praćenja plaća, osnove klasifikacijskog sustava, kao i druga pitanja od značaja za sustav plaća.

(2) Ovaj se Zakon primjenjuje na zaposlene u državnoj službi i javnim službama kao i na zaposlene u javnim ustanovama koje je osnovala Republika Hrvatska posebnim propisom, neovisno osiguravaju li se sredstva za plaće i druga materijalna prava u državnom proračunu, (dalje: službenik).

nim službenicima, koja je trebala operacionalizirati zaključak Hrvatskog sabora od 16. ožujka 2012. godine, kojim se „Vlada Republike Hrvatske obvezuje da u roku od 120 dana” od dana donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima, „u Hrvatski sabor uputi prijedlog posebnog zakona kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika ili novi cjeloviti Prijedlog zakona o državnim službenicima”.

Ovaj je zaključak pred Vladu stavio odgovornu zadaču, koja se može izvršiti na dva načina, izradom posebnog zakona o plaćama državnih službenika ili izradom „cjelovitog” Zakona o državnim službenicima koji će sadržati i odredbe o plaćama državnih službenika.

Stručna radna skupina koju je imenovao ministar Bauk sastala se dva puta, 23. travnja i 4. svibnja 2012. godine. Međutim, na sastancima se razgovaralo o svemu, samo ne o plaćama državnih službenika, a nakon toga je njen rad zamro...

Bauk stručnu radnu skupinu nije raspustio, ali ju je zapustio i okrenuo se proučavanju čiriličnih ploča, provjeri potpisa na referendumskim peticijama, registriranju istospolnih zajednica i drugim ne manje važnim temama, prepustivši zakonodavnu inicijativu svom stranačkom kolegi u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, **Mirandu Mesiću**, koji je na sebe preuzeo obvezu ekstenzivnog tumačenja zaključka Hrvatskog sabora i izrade jedinstvenog „ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA”.

Radi se o svojevrsnom nadripisarstvu jer je izradu zakona kojim se uređuju plaće državnih službenika preuzeo(m) ministar(stvo) u čiji djelokrug rada ne spada izrada zakona i propisa iz domene službeničkog sustava, već radnog zakonodavstva. No, to nije nova pojava jer je Mesićev ministarstvo već „nastupalo” u ulozi predlagatelja izmjena Zakona o državnim službenicima.

Podsjećamo, SIGMA 2008. godine u svojem izvješću „HRVATSKA, JAVNA SLUŽBA I ADMINISTRATIVNI OK-VIR” navodi kako je novi zakon o plaćama pripremljen s Ministarstvom financija u glavnoj ulozi umjesto središnjeg tijela državne uprave (tadašnji Središnji državni ured za upravu). Ako povučemo paralelu, danas prijedlog zakona o plaćama piše novi tutor središnjeg tijela državne uprave (danas Ministarstvo uprave), odnosno Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

Sindikat stoga traži od svojih socijalnih partnera u Vladi, koji se busaju u prsa transparentnošću rada i nepostojanjem dogovora ispod stola ili iza zavjesa u kabinetima, da sindikatima predstavi „stručnu radnu skupinu” koja je iznjedrila radni nacrt „ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA” te odgovori na pitanje o sudbini radne skupine koja je o plaćama državnih službenika trebala „promišljati” temeljem imenovanja ministra Bauka.

Ovo je posebice važno jer se u Mesićevom radnom nacrtu „ZAKONA O PLAĆAMA DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA” već nagovješće prestanak važenja Zakona o državnim službenicima, o čemu članovi radne skupine za njegovu izradu također nemaju pojma.

S. Kuhar

NIŽA PRIMANJA SINDIKATI NEZADOVOLJNI NOVIM ZAKONOM O PLAĆAMA, ČIJA SE PRIMJENA OČEKUJE OD IDUĆE GODINE

Dodaci na plaće limitiraju se na 20 posto?

Kolektivnim ugovorima, prije svega javnih službi i tek u manjem dijelu državnih, ugovoren dodaci na uvjete rada sada se znaju penjati i do šezdesetak posto

NOVI LIST (NOVI LIST, 2. listopada 2013.) ZAGREB „Sindikate državnih i javnih službi nije fascinirala najava izrade novog zakona o plaćama koji će, kako se tvrdi, osigurati jednaku plaću za jednak rad.

Teze budućeg zakonskog rješenja predstavljene su sindikatima s očekivanjem da sindikati kako javnih, tako i državnih službi vlasti daju „zeleno svjetlo” za izradu zakona. Međutim, takva podrška je izostala. Nekolicina sudionika sastanka u resornom ministarstvu rada na kojem su sindikatima predstavljena načela budućeg zakonskog rješenja, koje bi se trebalo početi primjenjivati od iduće godine, navodi kako sindikate nisu zasljepile zakonske teze iako će se teško naći sindikalac koji se neće složiti s motom „jednaka plaća za jednak rad”.

- Od nas se očekivalo da podržimo reformu plaća, ali ta je podrška izostala. Teško je podržati nešto za što nemate osnovne parametre. Oni će zakon donijeti s nama ili bez nas, to je jasno - kazao nam je jedan od sudionika sastanka navodeći kako bez konkretnih prijedloga promjena u sustavu plaća nije moguće razgovarati o toj osjetljivoj temi. Tek kada sindikati budu raspolagali s jasnim rješenjima moći će, kako vele naši sugovornici, kalkulirati pluseve i minuse budućeg sustava. No, ono što im na prvu loptu zvoni na uzbunu jest limitiranje mase sredstava po pojedinim resorima, kao i limitiranje dodataka u odnosu na plaću. „Prijenos” zaposlenih u državnim i javnim službama kao i javnim ustanovama i agencijama u budući sustav deset platnih razreda s deset platnih stupnjeva zasigurno će dovesti do toga da će dio zaposlenih imati niža primanja.

Gubitak bi mogli osjetiti oni koji imaju dodatke za posebne uvjete rada. To je jasno iz najave da će se sredstva za dodatke limitirati, ne samo kada je riječ o ukupnoj masi za tu namjenu već i kada je riječ o postotnom iznosu dodataka. Prema nekim razmišljanjima dodaci za posebne uvjete rada ne bi trebali biti viši od 20 posto. Kolektivnim ugovorima, a to se prije svega odnosi na javne službe i tek u manjem dijelu na državne, ugovoren dodaci na uvjete rada sada se znaju penjati i do šezdesetak posto. Ukratko, dodaci su se u djelovima sustava kumulirali, dok su u drugim djelovima sustava bili obračunavani na osnovnu plaću. Novi sustav plaća, mogao bi dosadašnju praksu prekinuti. Ne bi bilo čudno i da vlada u konačnici predloži da se limitirani dodaci obračunavaju na osnovnu plaću radnika bez uključenog minulog rada.

G. GALIĆ

JEDINSTVENI ZAKON O PLAĆAMA SVIMA ZAPOSLENIMA U JAVNOJ I DRŽAVNOJ SLUŽBI OSOBNI DOHOCI ĆE SE RAČUNATI NA ISTI NAČIN

Službenicima minuli rad ostaje, dodaci na plaće se smanjuju

Procjene finansijskih učinaka u punom obimu će se vidjeti kada sve plaće proračunskih korisnika budu prolazile kroz centralni obračun plaća (COP)

NOVI LIST

(NOVI LIST, 1. listopada 2013.)
ZAGREB „Vlada do kraja godine planira donijeti Zakon o plaćama kojim bi se na jedinstven i transparentan način uredio sustav plaća za zaposlene u javnom sektoru, odnosno državne dužnosnike i službenike, pravosudne dužnosnike te zaposlene u javnim službama i javnim ustanovama.

Tako bi se od iduće godine za najmanje 250 tisuća zaposlenih u državnim i javnim službama te agencijama i ustanovama plaće određivale na isti način. Iako je, početkom godine, bilo ideja da se ukine minuli rad, on će i dalje biti sastavni dio plaće. Osnovica za izračun plaće ugovarat će se kolektivnim ugovorom. A konačna plaća radnika ovisit će, kao i do sada, o koeficijentu i minulom radu (0,5 posto po godini staža). „Jednaka plaća za jednak rad”, načelo je koje se želi postići novim zakonom o plaćama, koji, prema tvrdnjama iz ministarstva rada i mirovinskog sustava, ne bi trebao izazvati „potrese”. No, za sada se ne znaju finansijski učinci novog zakonskog rješenja, o kojem se sa sindikatima državnih i javnih službi počinje razgovarati. Procjene finansijskih učinaka tek će se vidjeti u punom obimu kada sve plaće proračunskih koris-

nika budu prolazile kroz centralni obračun plaća (COP) što bi se trebalo dogoditi do kraja godine. Zdravstvo, obrazovni sustav i dio MUP-a još nisu u COP-u. Kako se može čuti, velikih otpora centralnom obračunu plaća ima u djelu zdravstva, te visokom obrazovanju.

Plan je, među ostalim, ograničiti masu sredstava za plaće po pojedinim resorima, odnosno ograničiti masu za isplatu dodataka, ali i iznos dodataka u odnosu na plaću zaposlenika. Tako se primjerice ne bi moglo događati da se u nekim sustavima „gomilaju” dodaci. Ti dodaci na plaće, i dalje bi se ugovarali kolektivnim ugovorom, ali bi sindikatima, s obzirom na najavljeni ograničenja, manevarski prostor bio sužen.

Novi zakon o plaćama ukinut će sadašnje dodatke na staž od 4, 8 i 10 posto. Odnosno, svim radnicima koji se nalaze u sustavu ti će dodaci biti preračunati u koeficijente. Kako će se za sve zatećene radnike u državnim i javnim službama obaviti svrstavanje po platnim razredima i platnim stupnjevima prema novim zakonskim odredbama,

teško je vjerovati da će tim „prevedenjem” svi biti zadovoljni. U planu je i kreiranje novog sustava vrednovanja, odnosno ocjenjivanja rada službenika. Sadašnji model ocjenjivanja pokazao se neučinkovitim. Tako bi se moglo dogoditi da u budućnosti službenika ne ocjenjuje nadređeni, već da unutar nekog odjela svi ocjenjuju sve.

Platni razredi

Zakonom o plaćama, predlaže se deset platnih razreda za službenike i dva za državne dužnosnike, birane i imenovane. Svaki platni razred imao bi deset platnih stupnjeva, a zaposleni u okviru istog platnog razreda mogli bi napredovati prema platnim stupnjevima u okviru istog platnog razreda. Pritom, u dva dužnosnička platna razreda ne bi postojali platni stupnjevi. Lokalnoj upravi i samoupravi „ponudit” će se da prihvati isti sustav uređenja plaća te ga provede u svojim aktima. Ako ne bude išlo milom, jedinstveni sustav plaća bit će nametnut županijama i gradovima.

G. GALIĆ

PLAN UMIROVLJENJA službenika dobio oštре kritike sindikata

Kuhar: Vlada diskriminira žene u državnim i javnim službama

Igor MIKULIĆ

Vlada namješta zakon kako bi umirovila što veći broj djelatnica, tvrde iz sindikata

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, nakon što je, kako nam je priznao Siniša Kuhar, glavni tajnik tog sindikata, nesluženo došao do Prijedloga zakona o prestanku službe i ugovora o radu u državnoj i javnim službama, optužio je Vladi da će donoseći taj zakon diskriminirati žene zapošljene u državnim tijelima i javnim službama.

U prijedlogu zakona stoji kako služba prestaje, odnosno ugovor o radu, kad navrše 65 godina života i kad navrše 35 godina mirovinskog staža i uvjet godina života za starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. U Sindikatu drže kako upravo ovaj drugi uvjet otvara mogućnost Vladi da službenice i namještenice otpremi u mirovinu i prije 65. godine života.

Ovo je već drugi načrt zakonskog prijedloga koji ide prema tome da se onemogući rad ženama u državnim tijelima i javnim službama do njihove 65. godine. Zakon o radu omogućava ženama rad do 65. godine života, kao i postojeći Zakon o državnim službenicima. Vlada ne može tako uskratiti individualno pravo ženama da rade do 65. godine. Pa ne rade one do tada jer im je dosadno

**66 SINIŠA
KUHAR**

glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH

**Zakonski prijedlog
ide prema tome
da se onemogući
rad ženama do
njihove 65. godine**

kod kuće, nego vjerojatno zato što kod kuće imaju nezaposlene članove obitelji, zato što imaju kreditne obveze... I sad se Vlada sjetila, dok istodobno diže dobu granicu na odlazak u mirovinu, sprašti u mirovinu 12 tisuća ljudi, odnosno uglavnom žena, kako bi postigla neke kratkoročne učinke u proračunu - kazao je za naš list Kuhar.

Obrazložio je kako je jasno da se radi o ženama. Uglavnom su javne službe i državna tijela feminizirani. Najveći broj zapošljenih čine upravo žene, a pri tom se barata o brojci od 12.000 osoba koje imaju uvjete za sta-

Javne službe i državna tijela uglavnom su feminizirani

rosnu mirovinu, a još rade. - Ako su to muškarci, njima će po sili zakona prestati državna služba krajem godine. No, očito se radi o ženama koje sada mogu otići u mirovinu sa 60 godina i devet mjeseci života, ali i ne moraju, jer mogu raditi do svoje 65. godine - napominje Kuhar. On zaključuje kako Vlada očito namješta zakon kako bi žene u mirovinu morale ići prije, odnosno u 2014., prema onom prijelaznom razdoblju, sa 61 godinom 2014., odnosno sa 61 godinom i tri mjeseca života u 2015. i 61 godinom i šest mjeseci života 2016. godine. ■

PROBLEM S 12.000 LJUDI S UVJETIMA ZA MIROVINU

Na upit je li se netko iz Vlade konzultirao s njegovim sindikatom oko ovog zakonskog prijedloga Kuhar nam je odgovorio kako se čuo s ministrom uprave Arsenom Baukom koji je sindikalcima poručio da kritizirati mogu zakonski prijedlog kada se on službeno pojavi. "Međutim mi u sindikatu znamo da se na tome radi. Imamo i neformalne potvrde iz Ministarstva uprave. Pa i ministar Slavko Linić izjavio je kako ima problem s 12.000 ljudi koji rade, a imaju uvjete za starosnu mirovinu i da Vlada treba presjeći hoće li te ljudi umiroviti ili neće. I u smjernicama Vlade piše da je potrebno utvrditi točan broj zapošljenih u javnim službama s uvjetima za mirovinu i prema potrebi prilagoditi zakonski okvir. I što iščitavamo iz svega nego da se na tome i radi", kaže Kuhar.

Nakladnik:

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske

Za nakladnika:

Boris Pleša, predsjednik Sindikata

Glavni urednik:

Siniša Kuhar

Adresa uredništva:

Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2

Tel: 01/46 28 200, 46 55 111/171

Fax: 01/46 28 218, 46 55 092

E-mail: sdlsn-rh@zg.t-com.hr

www.sdlsn.hr

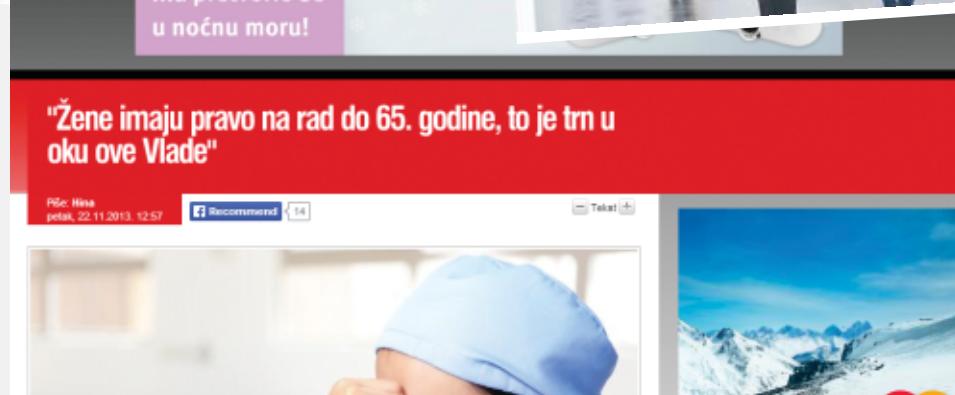
Grafički urednik:

Nenad Pejušković

Grafička priprema: Mala kreativna grafička zadruga, Zagreb

Tiskar:

Tiskara Petracić, Strmec

PRISILNO UMIROVLJAVANJE

Vlada želi spriječiti žene da rade dulje od 61. godine života

(Dnevno.hr, 22. studenoga 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske upozorio je u petak na Vladinu namjeru da smanji broj zaposlenih u javnim i državnim službama kroz zakonsko sprječavanje rada žena dulje od 61. godine života. Najavljeni Vladini mјera umirovljenja 12.000 zaposlenika u državnim tijelima i javnoj upravi naizgled je spolno neutralna, međutim, jedino na koga se može odnositi su žene, tvrdi sindikat u priopćenju.

Sukladno prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, žene uvjete za starosnu mirovinu u 2013. navršavaju sa 60 godina i 9 mjeseci života. Istovremeno, sukladno Zakonu o radu i odluci Ustavnog suda iz 2007. godine, ženama su izjednačeni uvjeti za odlazak u mirovinu, te imaju pravo na rad do 65. godine.

To je pravo "trn u oku Vlade", pa ministar finančija **Slavko Linić**, govoreći o

Sukladno prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, žene uvjete za starosnu mirovinu u 2013. navršavaju sa 60 godina i 9 mjeseci života

12.000 ljudi koji imaju puni mirovinski staž ali ne žele u mirovinu jer im zakon dopušta da rade i dalje, najavljuje kako Vlada treba "presjeći" hoće li pokrenuti umirovljenje tih ljudi, kažu u sindikatu.

Muškarci su iz te mjere izuzeti jer im služba po sili zakona prestaje u godini u kojoj su navršili 65 godina života.

Vlada u Smjernicama ekonomiske i

fiskalne politike za razdoblje 2014. - 2016. godine, kada govorio o potrebi prilagodbe zakonskog okvira umirovljenju u državnim tijelima i javnim službama, misli isključivo na žene. Time razmišlja o diskriminaciji većinske zajednice osoba ženskog spola, dok istovremeno u javnosti štiti manjinska prava i poziva građane da izađu na referendum o definiciji braka i izjasne se "protiv".

Sindikat se stoga nuda da će neka od nadležnih državnih institucija, koje promptno reagiraju na ekscese uperenje protiv manjinskih zajednica, reagirati i na "udruženi pothvat s ciljem isključenja žena iz svijeta rada prije 65 godine života".

Ironija je da je upravo žena, i to potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih **Milanka Opačić**, zadužena za analizu broja zaposlenika koji su ispunili uvjete za starosnu mirovinu, ističe sindikat.

12 NOVI LIST Utorak, 19. studenog

kolumnne & k

POD SVIJEĆAMA BURZE RADA

Piše
Gabrijela GALIĆ

Hoće radit', sram ih bilo!

Veliku je grešku učinio Ustavni sud još tamo 2007. godine mišljenjem da treba ujednačiti radni vijek žena i muškaraca. Sugerirali su tada da se to učini do 2018. godine postupnim povećanjem dobi za umirovljenje. Tri godine nakon što je Ustavni sud iznio mišljenje, donesen je i zakon kojim se postupno do 2030. godine izjednačava dobit umirovljenja žena i muškaraca. Istina, taman kada se taj proces dovrši, krenut će novo izjednačavanje. Ovaj put i za žene i za muškarce do nove granice za umirovljenje od 67 godina. No, to je budućnost. A u sadašnjosti nesmotreno mišljenje ustavnih sudaca temeljeno na ravnopravnosti vlasti stvara velike probleme.

Da nema tog nekog prijelaznog razdoblja, ni vlast ne bi imala problema, a žene bi po sili zakona odlazile u mirovinu sa 60 godina života i ne bi se pozivale na pravo koje im ne prijeći da ostanu raditi do punih 65 godina života. Da nije te ravnopravnosti spolova i davne odluke Ustavnog suda ne bi se vladini

dužnosnici preznojavali smisljajući kako preko noći smanjiti broj državnih i javnih službenika i namještenika, a da im to u proračunu, koji napokon nije niti razvojan, a niti socijalan, već takav kakav je, ne stvara dodatne probleme. Ne bi u tom slučaju bila potrebna ni višemjesečna medijska hajka na račun službenika i namještenika, odnosno službenica i namještenica koje su ostvarile pravo na starosnu mirovinu ali je, sram ih bilo, ne aktiviraju. Nego rade.

Ženama je, dakle, zakonom koji je na snagu stupio s prvim danom studenog 2010. godine propisano prijelazno razdoblje od 19 godina u kojem pravo na starosnu i prijevremenu mirovinu mogu steći po povoljnijim uvjetima. Letvica se svake godine podiže za tri mjeseca, pa u tekućoj godini u starosnu mirovinu može otici radnica u dobi od 60 godina i devet mjeseci i ako ima najmanje 15 godina mirovinskog staža. U idućoj godini žena u prijelaznom razdoblju u punu mirovinu može otici s napunjrenom 61 godinom života.

Nerazvojni i nesocijalni proračun, koji je posljedica sveukupne gospodarske situacije u zemlji, međutim, ne trpi postojeću zaposlenost u državnim i javnim službama. Vlada je u svojim službenim dokumentima objavila kako puni mirovinski staž ima 12 tisuća radnika čije se plaće financiraju direktno iz proračuna. No, ti radnici ne žele otici u mirovinu. Pa se već neko vrijeme smislja način kako ih potjerati. Izrađen je i zakonski prijedlog koji, istina, još nije ugledao svjetlo dana, ali mu je cilj rastjerivanje službenika i namještenika. Odnosno, diskriminacija. Jer jedino se ženama u državnim i javnim službama ostavlja mogućnost da odu u mirovinu onda kada je u prijelaznom razdoblju »zarade« ili da ostanu raditi još koju godinu do punih 65 godina života. Vlast, pak, samoj sebi skače u usta. S jedne strane produljuje radni vijek na 67 godina života, a s druge strane ženama koje sada mogu raditi dulje od prvih uvjeta za mirovinu, onemogućuje da rade do 65 godine života, iako to mogu. Dakle, diskriminira ih ili stavlja u neravnopravniji položaj.

REAKCIJA NA LINIĆEVE NAJAVE UMIROVLJENJA U JAVNOM SEKTORU

SDLSN: Prava građana ne mogu se „presjeći”

Ukoliko se naruši pravo žena na rad do 65 godine, Hrvatska će postati zemlja u kojoj se ženama onemogućava ostanak u svijetu rada čak četiri godine prije nego muškarcima, ograničava se njihova ekonomska samostalnost i doprinos u životnoj i partnerskoj zajednici i u 21. stoljeću ih se gura u zapećak i na margine društva

Ukoliko se ovo pravo naruši, Hrvatska će postati zemlja u kojoj se ženama onemogućava ostanak u svijetu rada čak četiri godine prije nego muškarcima, ograničava se njihova ekonomska samostalnost i doprinos u životnoj i partnerskoj zajednici i u 21. stoljeću ih se gura u zapećak i na margine društva.

A da se na tome radi potvrđuju ne samo riječi ministra Linića, već i dva nacrtta zakonskih prijedloga kojima se žene pokušava „otpremiti” u mirovinu s prvim danom ispunjenja ujeta za mirovinu po prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju (2013. godine to je 60 godina i 9 mjeseci života i 15 godina mirovinskog staža), premda im Ustav, odluka Ustavnog suda RH i pozitivni propisi jamče pravo na rad do 65 godine života.

O tome je li logično predlagati odlazak u mirovinu tisuća žena iz javnog sektora sa 61. godinom života u trenutku kad se predlaže dob za mirovinu podići na 67. godinu života, zaključite sami... S. Kuhar

(SDLSN, 18. studenoga 2013.) Ministar finacija Slavko Linić u intervjuu koji je dao novinarima Večernjeg lista, govoreći o zaposlenima u javnom sektoru, izjavio je kako „12.000 ljudi ima puni mirovinski staž, ali ne žele u mirovinu jer im zakon dopušta da rade i dalje. Trebamo presjeći hoćemo li pokrenuti umirovljenje ili ćemo zadržati iskusni kadar koji nam treba.”.

S time u svezi Sindikat podsjeća da predstavnici Vlade već dulje vrijeme putem medija plasiraju informacije o „službenicima umirovljenicima”, odnosno osobama koje imaju uvjete za mirovinu, ali u nju ne žele otiti, čime se u javnosti stvara dojam o neodgovornim i dokonim službenicima koji rade u inat nezaposlenima i mladima, iako na to više nemaju pravo.

Međutim, stvari su sasvim drugačije, prema Zakonu o državnim službenicima državnom službeniku prestaje državna služba po sili zakona kad navrši 65 godina života i najmanje je 15 godina mirovinskog staža - posljednjeg dana godine u kojoj su ostvareni ti uvjeti.

Dakle, ako 12.000 ljudi ispunjava ovakve uvjete za mirovinu, državna služba će im prestati po sili zakona s 31. prosinca 2013. godine. No, ono što ministar Linić nije rekao, a što je krajnja posljedica ovakvih „nastupa” u javnosti jest pokušaj onemogućavanja rada do 65 godine ženama u javnom sektoru koje, sukladno prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, imaju pravo, ali ne i obvezu, u mirovinu otiti i ranije, sve dok se 2030. godine ne izjednače s muškarcima u pogledu uvjeta za mirovinu.

Radi se o svojevrsnoj inverziji i reviziji odluke Ustavnog suda RH koji je još 2007. godine, vodeći računa o tome da su jednakost i ravnopravnost spolova najviše ustavne vrednote, odlučio o izjednačavanju dobi muškaraca i žena u sustavu mirovinskog osiguranja.

Sindikat stoga od Pučkog pravobranitelja i Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova traži reakciju, kako bi se zaustavila financijski motivirana politička haranga na pravo zaposlenih u javnom sektoru, a posebice žena, na rad do 65 godine.

Večernji list

Što zapravo mogu očekivati zaposleni u javnom sektoru?

Sve što se tiče administrativnih poslova: obračun plaća, računovodstvo, sve se okrupnjava, te će poslove preuzeti Fina ili privatni sektor. Svi poslovi vezani uz pripremu hrane, čuvarске službe, održavanje i čišćenje također se miču prema privatnom sektoru. Efekti tog preustroja bit će manji u idućoj godini, ali će se vidjeti kasnije. Također, 12.000 ljudi ima puni mirovinski staž, ali ne žele u mirovinu jer im zakon dopušta da rade i dalje. Trebamo presjeći hoćemo li pokrenuti umirovljenje ili ćemo zadržati iskusni kadar koji nam treba.

O javnom sektoru

Obračun plaća, računovodstvo, sve se okrupnjava, te će poslove preuzeti Fina ili privatni sektor. Svi poslovi vezani uz pripremu hrane, čuvarске službe, održavanje i čišćenje idu u privatni sektor. Također, 12.000 ljudi ima puni mirovinski staž, moramo presjeći hoćemo li pokrenuti umirovljenje ili ćemo zadržati iskusni kadar koji nam treba

DISKRIMINACIJA ■ ZAKONOM KOJI STUPA NA SNAGU 1. SIJEČNJA 2014. PROTIV RADA DO 65. GODINE

NOV LIST

Država će tjerati žene u mirovinu na 61. rođendan

Radnicama u državnim i javnim službama uskratilo bi se pravo izbora, već bi ih se slalo u mirovinu danom stupanja na snagu novog propisa. **Otpremnina za umirovljene službenike i namještenike iznosila bi 9.978 kuna**

Gabrijela GALIĆ

ZAGREB » Vlada priprema Zakon o prestanku službe i ugovora o radu u državnoj i javnoj službama, kojim će se regulirati prestanak službe službenicima i namještenicima kada navrše 65 godina života. Cilj tog zakona je onemogućiti ženama rad u državnim i javnim službama do 65 godine života, odnosno one bi bile primorane otići u mirovinu čim steknu uvjete umirovljenja po povoljnijim uvjetima. Starosna dob za umirovljenje žena do 2030. godine postupno se izjednacava s mušcarmima, koji u mirovinu odlaze sa 65 godina života. U ovoj godini tako žena koja ima 60 godina i devet mjeseci i najmanje 15 godina mirovinskog staža može otići u starosnu mirovinu.

Bez mogućnosti žalbe

Zakon kojeg Vlada priprema, i o kojem je izvijestio Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika, na snagu bi stupio s prvim danom iduće godine. A u 2014. godini žena u starosnu mirovinu može ići s napunjnjom 61 godinom života i najmanje 15 godina mirovinskog staža.

No, hoće li aktivirati mirovinu osobna je odluka radnice, jer ona može ako želi nastaviti

raditi do 65 godine života. Prijeđelogom zakona o prestanku službe i ugovora o radu u državnoj službi, radnicama u državnim i javnim službama uskratiti bi se pravo izbora, a kako to ističe službenički sindikat, »ustavom zagarantiraju jednakost žena i muškaraca Vlada pretvara u diskrecijsku odluku poslodavca o tome hoće li ženi dopustiti rad do 65 godine života«.

U vrlo kratkom zakonskom prijedlogu, jasno se navodi kako službeniku i namješteniku prestaje služba onog dana kada ispunji uvjete za odlazak u mirovinu. Na rješenju o umirovljenju službenici se neće moći žaliti, jer se prijeđelom zakona navodi kako protiv rješenja o prestanku državne službe nije dopušte na žalbu. Zakon bi trebao stupiti na snagu iduće godine, ali će njime biti obuhva-

Ustavom zagarantiranu jednakost žena i muškaraca Vlada pretvara u diskrecijsku odluku poslodavca

Službenički sindikat

Radnicama u državnim i javnim službama uskratilo bi se pravo izbora za odlazak u mirovinu

čeni i svim službenicima i namještenicima koji su u ovu ili prethodnoj godini ostvarili uvjete za odlazak u starosnu mirovinu. Naime, zakonom se predviđa da svima onima koji su stekli uvjete za umirovljenje do stupanja Zakona služba, odnosno ugovor o radu prestaje danom stupanja na snagu novog propisa. Koliko će radnika državnih i javnih službi takvim prisilnim umirovljenjem biti obuhvaćeno, nije sasvim pouzdano. U vlasništvo ekonomskim smjernicama na-

vodi se brojka od 12 tisuća službenika i namještenika kojima slijedi umirovljenje. No, u javnosti se baratalo i brojom od 20-22 tisuće radnika u državnim i javnim službama te ustanovama za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu, koji bi mogli biti umirovljeni po sili zakona.

Prijelazno razdoblje

Zakonom se navodi i kako se službenik ili namještenik koji je stekao uvjete za umirovljenje iznimno može za-

držati u službi, odnosno radnom odnosu, radi dovršenja poslova od značaja za rad državnog tijela ili javne službe i to najduže do 65 godina života, ali ne duže od godinu dana. Drugim riječima, radnica koja tijekom iduće godine stekne uvjete za umirovljenje, odnosno ispunji 61 godinu života i ima najmanje 15 godina staža, iznimno će moći ostati raditi najduže do 62. rođendana. Odluku o za-državanju službenika u službi donosi će Vlada na prijeđelom čelnika državnog tijela

ili javne službe koji je upućen najkasnije dva mjeseca prije ispunjenja uvjeta za umirovljenje prema zakonskim odredbama.

Zakonom se predviđaju dvije situacije u kojima službenicima i namještenicima u državnim tijelima i javnim službama prestaje služba odnosno ugovor o radu: to je kad navrše 65 godina života, odnosno kada navrše 35 godina mirovinskog staža i uvjet godina života za starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. »Ova druga mogućnost usmjerena je isključivo prema ženama koje u prijeđelnom razdoblju do 2030. godine ostvaruju pravo (ne i obvezu) odlaska u starosnu mirovinu prije navršene 65. godine života, a perfidnost zakonskog prijedloga očituje se u tome što se ona opisuje kao iznimka, a zatim ju se narednim stavkom proglašava obvezujućim pravilom«, ističe službenički sindikat. Zakonom se predviđa i da službeniku kojem služba prestaje slijedom umirovljenja pripada i otpremnina u višini tri proračunske osnovice. Kako je u ovoj godini proračunska osnovica 3.326 kuna, to znači da bi otpremnina za umirovljenike službenika i namještenika iznosila 9.978 kuna.

SINDIKAT:

Vlada zakonom tjera žene u mirovinu prije 65 godine života

(Poslovni dnevnik, 11. studenoga 2013.) Ustavom zagarantiranu jednakost žena i muškaraca Vlada pretvara u diskrecijsku odluku poslodavca o tome hoće li ženi dopustiti rad do 65 godine života, priopćeno je iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske.

Ustavom zagarantiranu jednakost žena i muškaraca Vlada pretvara u diskrecijsku odluku poslodavca o tome hoće li ženi dopustiti rad do 65 godine života, priopćeno je iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske. Njihovo priopćenje prenosimo u cijelosti i bez izmjena:

Vlada Republike Hrvatske priprema Zakon o prestanku službe i ugovora o radu u državnoj i javnim službama, s ciljem da se ženama onemogući rad u državnim i javnim službama do 65 godine života.

Zakonom se predviđaju dvije situacije u kojima službenicima i namještenicima u državnim tijelima i javnim službama prestaje služba odnosno ugovor o radu - kad navrše 65 godina života i kad navrše 35 godina mirovinskog staža i uvjet godina života za starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Ova druga mogućnost usmjerena je isključivo prema ženama koje u prije-

đelom razdoblju do 2030. godine ostvaruju pravo (ne i obvezu) odlaska u starosnu mirovinu prije navršene 65 godine života, a perfidnost zakonskog prijedloga očituje se u tome što se ona opisuje kao iznimka, a zatim ju se narednim stavkom proglašava obvezujućim pravilom.

No, kreativnost predlagatelja ovog diskriminatornog zakona ide i korak dalje pa poslodavcu daje mogućnost „zadržavanja“ službenika (čitaj: službenice) do 65 godine života „radi dovršenja poslova od značaja za rad državnog tijela ili javne službe, ali ne duže od jedne godine“, što znači da o najvišoj ustanovoj vrednosti - ravno-

Poslovni dnevnik

pravnosti spolova, odlučuje čelnik državnog tijela ili javne službe i to temeljem diskreksiske procjene je li rad konkretnе osobe (čitaj: žene) „od značaja za rad“ poslodavca.

Podsjećamo, temeljem dopisa potpredsjednice Vlade i ministrici socijalne politike i mladih, **Milanke Opačić**, od državnih i javnih službi zatraženi su podaci o broju zaposlenika koji do 31. prosinca 2016. godine stječu uvjete za odlazak u starosnu mirovinu, a u smjernicama Vlade za razdoblje 2014. do 2016. godine barata se brojkom od 12.000 i najavljuje prilagođavanje zakonskog okvira.

Dakle, ovim Zakonom Vlada „prilagođava“ zakonski okvir kako bi muškarcima u državnim i javnim službama zapriječila rad do posljednjeg dana u godini u kojoj navršavaju 65. go-

dina života, a žene „sprašila“ u mirovinu sa 61 godinu života u 2014. godini, 61 godinu i tri mjeseca života u 2015. i 61. godinu i šest mjeseci života u 2016. godini.

Izrada Zakona povjerene je međuresornoj skupini sa „stožerom“ u Ministarstvu uprave, koji očito namjerava objaviti „rat“ ženama i njihovom pravu na rad do 65 godine.

Ovo je drugi pokušaj potkopavanja ravnopravnosti spolova koji dolazi iz Ministarstva uprave, nakon što je ministar **Arsen Bauk** već predlagao izmjene i dopune Zakona o državnim službenicima s ciljem definiranja prestanka službe po sili zakona kojim bi se ženama onemogućio rad do 65 godine života u državnim tijelima.

STAJALIŠTA

Administrativno nasilje

(civilnodruštvo.hr, 2. listopada 2013.)

Priopćenje Sindikata državnih i lokalnih službenika prenosimo u cijelosti.

Državna tijela ovih dana, na zahtjev potpredsjednice Vlade i ministrici socijalne politike i mladih Milanke Opačić, užurbano prikupljaju podatke o broju službenika koji će do 31. prosinca 2016. godine stći uvjete za starosnu mirovinu.

U provedbenoj uputi jednog državnog tijela navodi se kako pravo na starosnu mirovinu muškarci stječu kada navrše 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, a žene, sukladno prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, kad navrše 15 godina mirovinskog staža i:

- u 2012. godini - 60 godina i 6 mjeseci života,
- u 2013. godini - 60 godina i 9 mjeseci života,
- u 2014. godini - 61 godinu života,
- u 2015. godini - 61 godinu i 3 mjeseca života,
- u 2016. godini - 61 godinu i 6 mjeseci života,

premda Zakon o mirovinskom osiguranju jednako propisuje uvjete osiguranika za starosnu mirovinu, ne dijeleći ih na žene i muškarce i izrijekom navodi kako „pravo na starosnu mirovinu ima osiguranik kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža“.

Različiti uvjeti za odlazak žena u starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju do 2030. godine za žene predstavljaju tek individualnu mogućnost ranijeg odlaska u starosnu mirovinu, odnosno osobno pravo i izbor svake žene neovisno o poslodavcu.

Stoga je prikupljanje podataka o broju žena koje pravo na starosnu mirovinu stječu prema prijelaznim odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju tendenciozno i predstavlja zadiranje u njihova individualna prava, koja ne bi smjela biti dijelom fiskalne, kadrovske ili bilo koje druge politike Vlade, odnosno poslodavca.

Sindikat stoga od Vlade traži obustavu prikupljanja po-

SDLSN traži obustavu prikupljanja podataka o ženama zaposlenim u državnoj službi i uvjetima za odlazak u starosnu mirovinu po prijelaznom režimu. Diskriminirajuće je već i to što se podaci prikupljaju na različite načine

dataka o tome koliko žena zaposlenih u državnoj službi ima uvjete za odlazak u starosnu mirovinu po prijelaznom režimu, kao i da eventualnu politiku smanjenja broja zaposlenih u državnim i javnim službama definira na pokazateljima koji nikoga ne stavljaju u nepovoljniji položaj.

Svako rješenje u kojem se zakonska mogućnost ranijeg odlaska u starosnu mirovinu za žene pretvara u obvezu ili dio Vladine kadrovske politike ne predstavlja ništa drugo do administrativno nasilje nad ženama, a diskriminirajuće je već i to što se podaci prikupljaju na različit način.

Treba podsjetiti i da je Ministarstvo uprave svojedobno izradilo nacrt prijedloga Zakona o državnim službenicima, koji je prestanak državne službe po sili zakona vezao uz stjecanje uvjeta za starosnu mirovinu, a ne za 65 godina života, čime bi se ženama uskratilo pravo na rad u državnoj službi do 65 godine života.

Inače, diskriminacija žena već je dijelom Vladine politike u Ministarstvu obrane u kojem se ženama koje imaju mogućnost na odlazak u starosnu mirovinu po prijelaznom režimu prije 65 godine, za razliku od njihovih muških kolega, onemogućava isplata uvećanih otpremnina, zbog čega je upozorenjem i preporukom reagirala i Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova.

IVAN KATALENIĆ, SINDIKALAC U MIROVINI

“Ljudi često ne shvaćaju da sindikatu nije presudan njihov novac, nego glas”

“Nekoliko puta u životu ispratio sam kolege iz ureda na onaj svijet ravno s radnog mjesta, ili nakon što su doživjeli jednu ili dvije mirovine. I tada sam zacrtao da će se povući na vrijeme da imam vremena i za sebe”, kaže Ivan Katalenić, donedavno dugogodišnji profesionalni sindikalni povjerenik SDSLN u Gradu Zagrebu i zamjenik predsjednika Sindikata zadužen za lokalnu samoupravu. U trenutku kad je osjetio da mu je jednostavno postalo previše i da je došlo vrijeme da se doista posveti sebi, iako je pred sobom imao još dvije godine mandata i veliko povjerenje ljudi, jednostavno se povukao. Po prvi puta u 20-ak godina, u kolovozu je iskoristio pravo na puni godišnji odmor i s 1. rujna počeo koristiti mirovinu. U skladu sa statusom, dogovaramo se da sastanak u utorak u podne, ispod sata na Trgu (bana Jelačića), a znak prepoznavanja je kosa svezana u repic. Ne na glavi vaše novinarke, nego rokera u duši, koji na sastanak dolazi s crnim šeširom i u kožnoj jakni. Rodio se, kaže, u vrijeme kada su Beatlesi žarili i oni su mu i dan danas “zakon”. I pomalo je smiješno pitati ono što na početku razgovora nismo mogli izbjegći:

“Kako je u mirovini? Iskreno, još ne znam, tek sam prije nekoliko dana dobio prvu mirovinu. S njom mogu podmiriti režije, a s ostalim će biti taman da krpam do prvog”, šali se naš sugovornik. No, unatoč tome, kaže da nije požalio što je otisao i da mu svakodnevni radni ritam još ne nedostaje. “Često sam bio u situaciji da mi kolege na poslu na hodniku kažu *blago tebi*, računajući valjda da kao profesionalni sindikalac i nemam nekog ozbiljnog posla. No, kad bi se slučajno našli u mojem uredu kad bih rješavao probleme, ili kad bi netko od ljudi došao na razgovor da im pomognem oko njihovog problema, često bi mi znali reći da nema te plaće za koju bi radili to što sam ja radio”, kaže. Kao profesionalni sindikalac, ljudima je često bio jedini ili zadnji oslonac kad im je bila potrebna finansijska i pravna pomoć, ili savjet u ostvarenju radnih prava, a ponekad i samo kad bi trebali da ih netko sasluša i pokuša utješiti oko problema u radnom okruženju. ‘S ljudima nije uvijek lako - ima ih i koji su nestrljivi, ljuti, ponkad i bezobrazni, a vi prema svima morate biti jednaki, jer svima imaju pravo da se založite za njih i posvetite im jednaku pažnju, jer izdvajaju za sindikalnu članarinu iz svoje plaće. S druge strane, pak, imate poslodavca s kojim nije uvijek lako izaći na kraj i to troši puno energije”, kaže naš sugovornik. Ljudi su danas, kaže, puno “zločestiji” nego kada je prije 23 godine osnivao SDSLN, odnosno okupio prvi 15-ak članova SDSLN u Gradu Zagrebu i borio se za nove članove. Glavni je cilj Sindikata tada bio potpisati prvi kolektivni ugovor, što je uskoro uspjelo s Kolektivnim ugovorom za Grad Zagreb, koji je postao predložak ugovora po kojemu su se potpisivali oni za ostale državne službenike.

“Kad smo uspjeli, to je bio motiv da se ljudi pridruže Sindikatu i vrlo brzo sam došao do toga da u podružnici imam 900 lju-

di, a 700 je bio uvjet da postanem profesionalac. Nešto kasnije, nakon što su za mandata Mladena Vediša u Skupštini Grada spojene neke uprave, došli smo do toga da od 2000 zaposlenih čak 1800 njih budu članovi sindikata, odnosno vrlo brzo došli smo do toga da Sindikat okupi 15.000 do 16.000 ljudi. Jednostavno, svi su shvatili da smo zajedno jači i da je važno da nas bude što više i rado su se učlanjavali u Sindikat”, kaže naš sugovornik. Kako je to bilo i ratno vrijeme, Sindikat je tada puno pomagao skupljajući pomoći za izbjeglice, a neko je vrijeme bio i “sponzor” 9. gardijske brigade, “Vukova” s Velebita. I to je, kaže, bilo nešto što je okupljalo ljudi. Šalimo se kako je to, zbog ratnih uvjeta, bilo i vrijeme kada se nastojalo pomoći i tradicionalnim sindikalnim oružjem: jeftinim svinjskim polovicama i nabavom jeftinih pilica, no to je razdoblje trajalo kratko, odnosno ubrzo su sve snage usmjerene samo prema tome da se što više pomoći pošalje izbjeglicama diljem Hrvatske, od Iloka, do Dubrovnika. Vrlo brzo, Sindikat je imao i blagajnu iz koje se onima s lošim materijalnim statusom mogla isplaćivati pomoći, što je s vremenom preraslo u današnju Štedno kreditnu uniju, u kojoj se

može doći do povoljne pozajmice uz male kamate i bez papirologije, dokazivanja kreditne sposobnosti, ili jamaca, koje traže poslovne banke, što je mnogima također bio motiv da se priđruže Sindikatu.

Nekoliko godina kasnije prošao je, pak, najteže razdoblje u sindikalnom životu ("to je bilo možda i jedino razdoblje kada sam zbog problema znao biti budan cijelu noć, inače sam uvijek spavao mirno", kaže Katalenić), kad je poslodavac prekršio obveze iz Kolektivnog ugovora vezane uz isplatu plaća, pa je kao sindikalac savjetovao ljudima da podignu tužbe, kako bi naplatili razliku.

"Nije bilo doslovno nikakve sumnje oko toga jesmo li u pravu ili ne, no onda se u sve umiješala politika i jednostavno smo moralni izgubiti. Nakon mjeseci koje sam proveo na sudu, nerijetko od 8 do 14 sati, svjedočeći kao sindikalni povjerenik u pojedinačnim tužbama koje su ljudi podigli, sudac mi je rekao da smo formalno u pravu, ali ne može prihvati tužbu, jer bi u tom slučaju presudio da neki od nas imaju veću plaću i od njega. Nije prihvatio niti kada sam mu rekao da ne može presuditi protiv onoga što u Kolektivnom ugovoru piše i da nismo mi krivi što netko nije na vrijeme pokrenuo pregovore o izmjenama. Izgubili smo tužbe i to je bio veliki udarac za Sindikat. Prije svega financijski, jer smo ljudima nadoknadiли svu razliku koju bi trebali vratiti poslodavcu zbog pogrešno isplaćene plaće, ali su se i ljudi počeli osipati, jer su mnogi bili nezadovoljni zbog toga što tužbe nisu uspjele", kaže naš sugovornik. Tada je općenito počelo i osipanje članova, jer su shvatili da mogu koristiti prava koja sindikat uspije izboriti bez obzira na to jesu li članovi ili ne, pa je mnogima postalo glupo to što svaki mjesec izdvajaju 80 ili 100 kuna iz plaće, kada su u istom položaju kao i oni kojima taj novac ostaje u džepu.

"Ljudi često ne shvaćaju da za sindikat nije presudan novac koji izdvajaju, nego snaga koju svojim glasom predstavljaju kad morate sjesti pred poslodavca i reći koliko ljudi zastupate, iako je naravno važan i novac", kaže Katalenić.

No, nekad je dodaje i s poslodavcima bilo lakše nego danas. "Mogli ste pregovarati i razgovarati dok se ne dođe do rješenja kojim su svi pomalo zadovoljni, danas jednostavno bace pred vas svoj prijedlog i kažu *uzmi ili ostavi*, a o vama ovise sudsbine ljudi", kaže. Pritisak je, stoga, postao prevelik i shvatio je da je došlo vrijeme da se povuče i posveti tome da malo uživa u mirovinu i ostvari neke stvari koje cijeli život pomalno prizeljkuje.

Prvi korak prema ostvarenju svojih životnih želja učinio je nedavno: od otpremnine koju je dobio od poslodavca i one iz sindikata, kada su ga, ponosno kaže, prekrasno ispratili u mirovinu, otputovao je na sedam dana u Izrael. "To mi je doista bila velika životna želja i napokon sam ju ostvario. Ne bih to nikad mogao da nije bilo novca od otpremnine i toga da si napokon mogu priuštiti da me desetak dana nema na poslu. I ne mogu vam opisati koliko sam sretan zbog toga", kaže. Druga je velika životna radost mala vikendica s voćnjakom, s malo vrta i puno cvjeća koje obožava, u Stubičkim toplicama. "Obožavam to svoje malo imanje i do sada sam tamo provodio svaki vikend, čim bi to dozvolilo vrijeme. Imam nekoliko voćnika koje rastu bez kemičalija, pa makar na kraju imao samo dvije zdrave jabuke. Imam i nekoliko trsova koje isto nikada ne špicam i uživam u tome kada dođe vrijeme da uberem makar i tri grozda za koja znam da su rasli potpuno prirodno i da su doista zdravi", kaže Katalenić. S njim je, kaže, uvijek i najboji prijatelj - mali francuski buldog,

Godine iskustva i dalje u funkciji Sindikata

Koji je poslodavac prema Sindikatu bio najkorektniji, pitamo. "Bandić. Doista moram reći - nikada nisam imao problema oko toga da dođem do njega i to bez pisanih zahtjeva, samo uz najavu, kada je to bilo potrebno. Osim toga, nikada se nije niti pokušao mijesati u posao sindikata, ili zadirati u imovinu, što neki itekako jesu", kaže. Sindikat je, naime, vlasnik odmarališta u Lovranu, koje je kupio i prepisao na nekadašnji Narodni odbor još bivši gradonačelnik Većeslav Holjevac i vlasništvo se očuvalo do danas, iako je bilo onih koji su tu vilu pokušavali oduzeti sindikatu, od socijalizma do današnjih vremena. "Na primjer, Branko Mikša neposredno nakon što je došao na poziciju tražio je od nas da to prodamo, pa kad smo odbili, više niti jednom nije htio razgovarati s predstavnicima Sindikata. S druge strane, Bandić nam je punudio i gradska odmarališta na korištenje, u slučaju da dođu inozemne delegacije", kaže Katalenić. Vila u Lovranu, zajedno s objektima u Novom Vinodolskom i Crikvenici, također je veliki Katalenićev ponos, jer ih je Sindikat uspio očuvati i upravljati njima kvalitetno, na čemu posljednjih godina osobno radi.

"Osnivali smo tvrtku kćer preko koje se upravlja njima, kako bismo lakše poslovali, pa smo nekoliko godina čak i zapošljavali ljudе koji su radili u njima ljeti. Godinama sam se trudio da te objekte što bolje održavamo i očuvamo, pa imam tu čast da su mi kolege i nakon odlaska u mirovinu povjerili to u zadatak i to me jako veseli", kaže naš sugovornik, koji se dan nakon razgovora za sindikalni list baš spremao do Lovrana da provjeri kako stoje stvari. Mladi umirovljenik ostao je, osim toga, član Povjerenštva Sindikata u Zagrebu, pa godine pregovaračke mudrosti i iskustva nisu posve izgubljene, odnosno ostaju ozbiljna prijetnja bilo kojem poslodavcu. Štoviše, sad će u pregovore ulaziti potpuno odmoran, pa je to unaprijed izgubljena bitka za svakog poslodavca, šalimo se. Jer, dres sa rednim brojem 2 - s obzirom na funkciju zamjenika predsjednika Sindikata koju je godinama obnašao - koji su mu kolege poklonili na "oprštajki" uoči odlaska u mirovinu, nema baš svatko.

"onaj sa zgnječenom njuškicom", s kojim se često napriča do mile volje.

Poseban su ponos dvojica sinova i čak petero unučadi. Najstariji je školarac, a najmlađa unučica ima dvije godine. Jedino što djedu nedostaje je da bude još više s njima. "Mlađi sin je u Stubakima, pa ga vidam češće. No, stariji sin se oženio u Zadar, pa ih ne vidim onoliko koliko bih volio, iako je Zadar blizu", kaže. Mirovina će zasigurno biti dobra prilika da i to nadoknadi.

Marijana Matković

IN MEMORIAM

Službenici, zapalite svijeću za Odbor za državnu službu!

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske poziva državne službenike da Ministru uprave Arsenu Bauku pošalju svijeću u spomen na Odbor za državnu službu, koji će se ukinuti novim Zakonom o državnoj službi

(SDLSN, 5. prosinca 2013.) Radi se o neovisnom tijelu koje prema još uvijek važećem Zakonu o državnim službenicima odlučuje o žalbama državnih službenika protiv rješenja o prijemu u državnu službu i rješenja kojima se odlučuje o pravima i obvezama državnih službenika.

Međutim, upravo je neovisnost Odbora najvjerojatniji razlog njegova ukidanja, jer sadašnjoj vlasti smeta prevelik postotak ponишtenih rješenja kojima je Odbor pokušao stati na kraj nezakonitom i formalno manjkavom odlučivanju o statusu službenika u državnim tijelima.

Kao primjer navodimo poništene rješenja kojima je potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mlađih, **Milanka Opačić**, odlučivala o rasporedu i raspolaganju službenika, a koja u dijelu obrazloženja nisu sadržala utvrđeno činjenično stanje, kao ni razloge zbog čega je odlučeno kao u izreci rješenja, predstavljajući skup klauzalno nepovezanih i za samo rješenje irrelevantnih činjenica, tj. manifestaciju zlouporabe političke i diskrekcione moći odgovornih osoba.

Da je tako potvrdila je i pučka pravobraniteljica, upozorivši Upravnu inspekciiju na potrebu sprječavanja „donošenja istih nezakonitih akata u beskonačnom nizu“.

No, kako se Zakonom o državnoj službi namjerava državne službenike podvrgnuti ugovorima o radu i režimu izravne poslušnosti poslodavcu, Odbor za državnu službu postat će suvišan, a službenici - radnici bit će upućeni na sudsku zaštitu, koju će

najvjerojatnije ostvariti kada postojećeg poslodavca, odnosno aktualne Vlade više neće biti.

Treba reći i kako Odbor za državnu službu Vlada nikad nije ekspirala na način da može predstavljati učinkovit mehanizam osiguranja zakonitog postupanja na relaciji službenik - poslodavac, odnosno pravne zaštite, premda je svako promptno rješenje Odbora za Vladu značilo šansu za izbjegavanje skupih sudskih postupaka.

Zbog svega ovoga Sindikat poziva zaposlene u državnim tijelima, a posebno one koji su zahvaljujući Odboru ostvarili neko pravo, da ispred Ministarstva uprave osobno zapale ili putem pošte pošalju ministru **Arsenu Bauku** svijeću u spomen na Odbor za državnu službu na adresu: Ministarstvo uprave, Maksimirска 63, 10000 Zagreb, s napomenom "u spomen na Odbor za državnu službu".

Nadamo se samo da članovima Odbora neće, kao „nagrada“ za njihov rad u ovom tijelu, prestati državna služba.

S. Kuhar

NOVIH 20 TISUĆA U MIROVINU

Službenički sindikat: Premijeru, već čistite javni sektor, i to od - čistačica!

SLOBODNA DALMACIJA

(SLOBODNA DALMACIJA, 17. studenoga 2013.) - Milanovićeva najava „čišćenja“ javnog sektora, koji je prema premijeru „bunar pogrešaka i bio je poligon za zapošljavanje rodbine i prijatelja“, u normalnim bi okolnostima zaslужila pohvalu, ali kad stiže iz usta predsjednika stranke koja već dvije godine „bunari“ po državnoj i javnoj upravi, onda ne možemo ne reagirati - poručuju iz Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske.

- Vlada koja je nastavila s „dobrom praksom“ krojenja državne uprave po broju koalicijskih aspiranata na šefovska mjesta, u kojoj dežurni liječnici „operiraju“ po resorima za koje nisu nadležni, a na početku mandata je startala s ukidanjem formalnih zakonskih prepreka politizaciji i deprofesionalizaciji državne uprave u obliku obveznih javnih natječaja za zapošljavanje u ministarskim kabinetima ili za zapošljavanje ravnatelja, koje je zamijenila politički imenovanim pomoćnicima ministara, najmanjen je pozvana kritizirati model koji je „izbrusila“ do savršenstva.

No, možda premijer ne zna, ali „čišćenje“ državne uprave već je počelo i to od socijalno najslabijih i tradicionalno najranjivijih skupina radnika - čistačica i žena, za koje je ova Vlada već pripremila modele prolongirane privatizacije i prisilnog umirovljenja u obliku „outsourcinga“ i prestanka službe po sili zakona kroz Zakon o prestanku službe i ugovora o radu u državnoj i javnim službama.

Hoće li državna i javne službe biti „čišće“ nakon što se 10-30 tisuća najslabije plaćenih zaposlenika „izruci“ privatnom sektoru i izvrgne daljnjem osiromašenju i potpunoj socijalnoj nesigurnosti, a 20.000 žena preseli iz svijeta rada u mirovinu?

Vjerujemo da neće, jer oni državnu i javne službe nisu ni „zaprljali“. To svakoga dana čine ljudi kojima je jedina zasluga što su se u pravom trenutku našli u pravoj stranki i pristaju biti dijelom pomahnitatalog stranačkog stroja za proizvodnju magle, koji ovih dana panično traži alibi za vlastitu nesposobnost i spremjan je pri tome žrtvovati tisuće ljudi kako bi stvorio privid da se nešto radi, poručuju SDLSN-a.

Milanović najavio „čišćenje“ javnog sektora

(SDLSN, 17. studenoga 2013.) Premijer Zoran Milanović najavio je na izbornoj konvenciji bjelovarsko-bilogorske županijske organizacije SDP-a „čišćenje“ javnog sektora. Javni sektor moramo transformirati. On je bunar pogrešaka i bio je poligon za zapošljavanje rodbine i prijatelja, istaknuo je.

Što se tiče odgovornosti u resorima, sektor zdravstva je daleko najteži i tu očekujemo najviše, ali i imam najvišu toleranciju s obzirom na kompleksnost, rekao je premijer. Ministri zdravlja i obrazovanja su učinili puno, ali tek treba vidjeti re-

SINDIKAT:

‘Full monty’ Mrsić ‘skida do kraja’ radnička prava

Svoje nezadovoljstvo predloženim izmjenama Zakona o radu iznio je u priopćenju Siniša Kuhar iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske

24

Petak, 18. 10. 2013. u 11:32 Piše: VLM

(24sata) Nekad smo radili da bi živjeli, a sad ćemo raditi da ne umremo. Poruka je to Vladu i posebno ministru rada Mirandu Mrsiću, a stiže iz Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske.

Prenosimo priopćenje koje potpisuje Siniša Kuhar.

Ministar rada i mirovinskoga sustava, Mirando ‘full monty’ Mrsić, na predizbornom je skupu zorno pokazao što čeka radnike u narednom razdoblju - ‘skidanje do kraja’ radničkih prava.

Z Vladu više nema ‘svetih krava’.

Radnici u privatnom sektoru koji su uživali ‘zaštitu’ ugovora na neodređeno vrijeme i određeno vrijeme preselit će se u kategoriju agencijskih radnika ili radnika na ‘malim poslovima’. Dio zaposlenih u državnim službama, onih koji rade ‘male poslove’ za državna tijela i javne ustanove, preselit će u privatni sektor, s usputnom postajom u državnom poduzeću koje bi ih trebalo zbrinuti dok ih ne proguta bog privatizacije. Ostalima, koji nisu predodređeni za ‘konačno rješenje’ i iščeznuće iz javne uprave poput namještenika, režu se prava i beneficije, poput beneficiranog staža koji više ne ma dio zaposlenih u policiji.

Sutra će im prodati poseban mirovinski ili neki drugi fond u koji će se uplaćivati novac za njihovu starost, a taj novac će oploditi i njime upravljati privatni fondovi i ljudi koji su nas i doveli u današnju situaciju.

Svi skupa ćemo raditi za to da ne umremo i servisiramo svoje obvezu po kreditima za stan, režije, odjeću, hranu, školske knjige, pripreme svoje djece za maturu...

Za one koji ne rade Vlada otvara centre za samozapošljavanje, u kojima ih uči kako svoj hendikep pretvoriti u prednost, proaktivno se promovirati i nametnuti svijetu profita svojim specifičnim kvalitetama i druga slična sr...a.

U međuvremenu ćemo birati serviser kreditnih obveza i zaduženja države iz različitih političkih opcija i mirno gledati kako nas

obespravljuju zato jer ne može drugačije, jer su ih zatekli ‘kosturi u ormaru’ kojih se ne mogu rješiti pa su zato prisiljeni činiti jedino što moguće - dodatno nam zagorčati život.

Glasat ćemo za ‘ustaše’ ili ‘partizane’, ‘Hrvate’ i ‘jugonostalgičare’, a oni će nakon relativne ‘pobjede’ koalirati jedni s drugima, pravaši sa socijaldemokratima, ‘ustaše’ sa ‘srbočetnicima’ i pokazati nam kako je uvjerenje ‘uvjerenje’, ali vlast je ipak nešto drugo.

Ali mi nećemo reagirati zbog toga.

Mi ćemo upirati prstom u one druge koji imaju ‘više’ i tražiti jednaka ‘prava’ za sve.

Nezaposleni će (ako već nisu postali zombiji, glije ili alternativci koji otkrivaju s koliko malo se može dulje preživjeti) mrziti zaposlene, radnici kod privatnika mrzit će službenike kod države, službenici kod države one u javnim službama, oni će mrziti zaposlene u lokalnoj samoupravi, a svi zajedno one u državnim poduzećima.

I neka nam je tako, kad se ne možemo povezati zato jer smo ljudi, božja ili ‘bozonska’ stvorenja, jer želimo živjeti i raditi, podizati djecu i gledati ih kako rastu.

Radije mrzimo jedni druge i prepuštamo se apatiji ili čekićem ju rišamo na ploče, kao ludisti na strojeve i proživamo i prizivamo vlast koja će biti ‘haša’, a ne ‘njihova’, umjesto da postanemo vlast, za koju ionako kažu da izvire iz naroda.

Ili barem pošaljemo poruku vlasti da to što nam rade nije ono zbog čega ih plaćamo svojom izgubljenom budućnosti.

zultate, kazao je. Napomenuo je da je u pripremi "master plan bolnica" i da treba ići u racionalizaciju, ali ne tako da ljudima zdravstvena zaštita bude daleko i nedostupna, nego najkvalitetnija u najkraćem vremenu i koja će najmanje opterećivati sustav. Milanović smatra da bi u mjestu življenja trebala biti osnovna zdravstvena zaštita koja spašava život, a ostala u regionalnim centrima, ali ne svugdje sve.

"Ne mislimo da smo najbolji, ali mislimo da radimo u dobroj vjeri. Imamo zemlju koja nije postala ono što je mogla i manje smo za to optuživali prethodnike. Pokušavamo objasniti što radimo, ali gospodarska stagnacija traje već godinama i ne možemo smo pucnuti prstima i promijeniti stvari preko noći", poručio je premijer.

O naplati poreza rekao je da se obaveze moraju plaćati, iako to neki zovu poreznom presijom. O referendumu je izjavio: "Politika nije uvijek konsenzus. Ona je kompromis mišljenja i ideja. To znači dopustiti ljudima da idu na referendum o nečemu s čime se ne slažeš, ali to je demokracija".

REAKCIJA SINDIKATA

Službenik može napredovati samo ako je SDP/HNS-ov poletarac

Iz Sindikata državnih službenika reagirali su na najavljenu mjeru zamrzavanja napredovanja državnih službenika najavljenih u Vladinim smjernicama. Smatraju da Vladi nije stalo do vrijednih i sposobnih službenika, te da je riječ o fantomskoj i nezakonitoj mjeri koja predstavlja bacanje prašine u oči neinformirane javnosti

Autor: tportal.hr

(tportal.hr, 30. rujna 2013.) 'Iako dužnosnici Vlade uvek iznova ističu kako im je, kad su u pitanju državni službenici i namještenici, cilj razlikovati 'žito od kukolja' i nagraditi one koji dobro rade, mjera zabrane napredovanja najbolji je primjer kako se takvo opredjeljenje provodi u praksi.'

Naime, jedna od interventnih mjera u Smjernicama ekonomске i fiskalne politike 2014. - 2015. jest i zamrzavanje i prolongacija napredovanja državnih službenika i namještenika s učinkom na izdatke za bruto-masu plaća, koja bi se trebala početi realizirati krajem 2013. godine s učincima u 2014..

Neupućeni čitatelj mogao bi pomisliti kako državni službenici i namještenici redovito napreduju u službi, a oni zločestiji među njima kako im se to događa neovisno o tome kako i koliko rade, ali im je Vlada konačno stala na kraj. Jer, mjera ma se šalju i političke poruke kako negdje curi proračunski novac, a napredovanje je rupa u proračunu koju treba zače-

piti. Međutim, napredovanje državnih službenika i namještenika se vrlo rijetko događa, a kad se i dogodi u njemu nema ni 'a' od automatizma.

Prema Zakonu o državnim službenicima državni službenik može napredovati na dva načina, redovito i izvanredno, pri čemu su je za to potrebno ispunjenje određenih kumulativnih uvjeta, poput jedne najviše, dvije ocjene 'primjeran' ili tri ocjene 'uspješan' ili više ocjene, činjenice da postoji slobodno radno mjesto na koje se može rasporediti te da ispunjava uvjete za to radno mjesto u pogledu stručne spreme i potrebnog iskustva, s time da je izvanredno napredovanje moguće i bez potrebnog radnog iskustva ako ima poslijediplomski studij ili doktorat znanosti povezan s državnom ili javnom upravom ili djelokrugom državnog tijela.

Dakle, službenik 'može', ali nipošto ne 'mora' napredovati, neovisno čak i o tome udovoljava li gore navedenim uvjetima, odnosno jesu li se stekli uvjeti koje Zakon predviđa.

A jedan od tih uvjeta, slobodno radno mjesto na koje se može rasporediti, u pravilu ne postoji, osim ako vaš bolje pozicionirani kolega ili kolegica nije nedavno preminuo/la ili otisao u mirovinu, ali i tada se, primjenom klauzule 2 za 1 (jedan novozaposleni na dva otisla službenika) ta 'mogućnost' teško može realizirati, dok je opcija otvaranja novog radnog mjeseta u pravilniku o unutarnjem redu, posebice ukoliko se ne radi o SDP/HNS-ovom poletarcu kojeg treba udomititi u državnom tijelu - inkubatoru, gotovo ravna zgoditku na lotu.

Zato je ova mjera ne samo suprotna politici Vlade koja, navodno, želi promovirati vrijedne i sposobne službenike, nego je istovremeno fantomska i nezakonita te kao takva predstavlja bacanje prašine u oči neinformirane javnosti, odnosno 'prodavanje muda pod bubrege', stoji u priopćenju kojeg potpisuje Siniša Kuhar.

PREDIZBORNA BITKA

Za izbore u SDP-u Zagreb traži pomoć od državnih službenika

Večernji list

Piše: Romana Kovačević Barišić
(VEČERNJI LIST, 13. rujna 2013.) Ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje do danas nije bio upoznat s navodnim aktivnostima službenika Uprave Negoslava Eškinje u prikupljanju potpisa za njegovu potencijalnu stranačku kandidaturu, a nakon objave indicija o takvim aktivnostima tijekom radnog vremena ili korištenjem službenih resursa Državne uprave za zaštitu i spašavanje, promptno su poduzete "sve potrebne mjere".

Reakcija je to ravnatelja DUZS-a Jadrana Perinića na objavu glavnog tajnika državnoslužbeničkog sindikata Siniše Kuvara. Kuhar je obznanio kako spomenuti Eškinja, kao potencijalni kandidat za člana Gradskog odbora SDP-a Zagreba, ovih dana potpisne za unutarstranačku kandidaturu sakuplja među kolegama na poslu - državnim službenicima zaposlenim u DUZS-u.

Podrška kandidaturi za članove GOSTIĆKOG odbora Gradske skupštine

Ime i prezime kandidata/kandidatkinje NEGOSLAV ETIČINA

Red. broj	Ime i prezime	broj članske iskaznice	općinska / gradска organizacija	potpis
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

- Je li se Negoslav odvažio na ovu akciju ohrabren činjenicom da je na čelu DUZS-a njegov stranački kolega Jadran Perinić ili je riječ samo o osebujnom shvaćanju da se predizborna bitka vodi na zemlji, u vodi, zraku i u „radnoj organizaciji“, ne znamo, ali se nadamo da SDP-ovci na službi u DUZS-u neće biti podvrgnuti sankcijama ili drugarskoj samokritici ako svom stranačkom kolegi uskrate podršku - ironičan je Kuhar.

Ravnatelj DUZS-a oglasio se nekoliko sati kasnije, uz napomenu da uvijek "provode mjere" po pitanju sumnji u postupke službenika mimo Zakona o državnim službenicima i Etičkog kodeksa. Međutim, očito nije sretan što je Kuhar ovu predizbornu aktivnost javno obznanio.

- Ne ulazeći u motive i razloge postupanja glavnog tajnika Siniše Kuvara, ostaje nejasna uloga SDLSN, kao i njihova potreba medijskog publiciranja neprovjerjenih informacija, barem što se tiče DUZS-a. Sukladno navedenom, ističemo kako s indignacijom odbacujemo više nego očite tendenciozne konotacije koje potpisuje Siniša Kuvar. Ovo tim više, što je ova Uprava dosadašnjim radom imala vrlo dobru suradnju s SDLSN, posebno njezinim predsjednikom **Borisom Plešom**, čemu se nadamo i ubuduće - stoji u reagiranju iz kabineta ravnatelja.

LIJIĆ NAJAVIO NOVE UŠTEDE

Kojih se radnika treba riješiti

U školstvu, zdravstvu i javnoj upravi do kraja godine kreću novi rezovi. Javni dug Hrvatske više se ne može kontrolirati, rekao je ministar financija Slavko Linić i najavio reforme

Autor: Vjekoslav Đaić

DNEVNIK.hr

(Dnevnik.hr, 7. rujna 2013.) Zdravstvo, školstvo i javna uprava s proračuna će maknuti sve ono što nije osnovna djelatnost, a to znači, kuhanje, pranje, čišćenje - te bi usluge ubuduće trebali obavljati privatnici.

Hrvatska je očito došla do trenutka kada klasični rezovi više ne pomažu. Primjerice, imate plaću od 1.000 kuna, a vi trošite svaki mjesec 2.500 kuna - to je odnos proračuna i duga. Kamata vam raste, dug vam je sve veći, a vi i dalje trošite. To treba nekako zaustaviti.

Mogli ste recimo, umjesto kave u kafiću, kavu piti doma, onda je to nekakva kozmetička ušteda, ali ste došli do trenutka kad se morate kave odreći. To je reforma, ono o čemu svi u Hrvatskoj pričaju, a nitko još nije video.

Hrvatska je trošila ono što nema. Do novca se "dolazilo" zaduženjem, a sada će, kaže ministar financija, rasti i kamate. "Stvorili smo 200 milijardi javnog duga i ne možemo ga više kontrolirati", kazao je **Slavko Linić**.

Hrvatska mora ozbiljno "zaigrati na kartu" reformi. Pod povećalom ministra financija zato će se naći školstvo, zdravstvo i javna uprava i izbacit će se sve što nije osnovna djelatnost.

Usluge čišćenja, kuhanja u bolnicama i školama ili, primjerice, pranja rublja i glaćanje ići će u ruke privatnika. **"Sve su to privatne djelatnosti, a mi ih držimo u javnom sektoru kao javne plaće što opterećuje proračun. Sada će to biti racionalnije i efikasnije.** No, budimo realni, tako ćemo posložiti i bolnice sa svojim odjelima".

Ne "počisti li vlada" sav nerед, ministru financija deficit će zadati ozbiljnu glavobolju.

Potpredsjednik Vlade **Branko Grčić**, najavio je gotovo sigurnu intervenciju Europske komisije. Gotovo nezaobilazno u narednih par mjeseci ulazimo u proceduru prekomjernog deficitu Europske Komisije i Europske unije što će formalno pred Vladu postaviti dodatne zahtjeve u provedbi strukturnih reformi, kazao je Grčić.

Procedura prekomjernog deficitu znači da sve vezano za gospodarsku ili finansijsku politiku dogovaramo s Europskom komisijom. Trenutno je u toj proceduri 16 zemalja članica, a Hrvatska će biti sedamnaesta.

Kada se u tu proceduru uđe, Komisija može izdati preporuke za reforme koje treba provesti. Članice eurozone koje se toga ne pridržavaju mogu biti kažnjene. Kazne su od 0,2 do 0,5 posto BDP-a, a nove članice, kao Hrvatska, mogu biti uskraćene i za novac iz europskih fondova.

Zagreb • ČETVRTAK • 7 KUNA • 5. 9. 2013. • BROJ 5431 • GODINA XVI.

Jutarnji LIST

www.jutarnji.hr

1,50 € DEUTSCHLAND • 1,60 € ÖSTERREICH • 3,20 SFR SCHWEIZ • 1,50 KM BIH • 1 € SLOVENIJA

Iako imaju sve uvjete

20.000 ljudi
iz državnih
službi ne da
se u penziju

Svaki drugi mladi do
25 je nezaposlen, a
javni službenici stariji
od 60 čuvaju plaću

→STR. 16-17

Da odu u mirovinu,
moglo bi se zaposliti
10.000 ljudi i uštedjeti
400 milijuna kuna

UHIC
→STR. 2

M
P
n
S

Napomena: Redoslijed tekstova u rubrici Medijski linč je suprotan uobičajenom, pa su prvi u redoslijedu najnoviji.

Medijski linč zaposlenika javnih i državnih službi

(SDLSN, 5. rujna 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH obratio se danas Predsjedniku Republike Hrvatske, Predsjedniku Vlade RH i Pučkoj pravobraniteljici povodom danas objavljenog i na prvoj stranici najavljenog članka u Jutarnjem listu, pod naslovom „Iako imaju sve uvjete 20.000 ljudi iz državnih službi ne da se u penziju“ i podnaslovima „Svaki drugi mladi do 25 je nezaposlen, a javni službenici stariji od 60 čuvaju plaću“ i „Da odu u mirovinu, moglo bi se zaposliti 10.000 ljudi i ušteditjeti 400 milijuna kuna“.

„Ovakvo pisanje o skupini od 250.000 hrvatskih građana, koje se prikazuje društveno neodgovornima i zaprekom zapošljavanju mladih u Hrvatskoj te nepotrebnom trošku zabrinjavajuće je i zavaravajuće jer se pravo na rad do pune starosne mirovine, odnosno individualna odluka svakog građanina hoće li raditi do prvih uvjeta za mirovinu ili uvjeta kada više ne može raditi po sili zakona, prikazuje razlogom nezaposlenosti 10.000 mladih do 25 godina.

Ovime se u javnosti potiče neprihvatljiv društveni jaz između mladih i starijih građana i raspiruje mržnja prema građanima s više od 60 godina života koji imaju uvjete, ali se ne daju u penziju pa svojim „tvrdoglavim“ odbijanjem predstavljaju zapreku mladima da također ostvare pravo na rad.

Sindikat smatra da na ovakve primjere društveno neodgovornog novinarstva, koje u vrijeme gospodarske krize etiketira određene skupine građana kao odgovorne za neostvarenje prava na rad drugih građana, treba reagirati i javnosti dati do znanja kako učiteljica, medicinska sestra, socijalni radnik, liječnik, profesor, državni službenik i namještenik i policajac s više od 60 godina nisu društveni balast i prepreka boljiku, već ravnopravni građani koji, kao i oni koji u privatnom sektoru žive od svoga rada, na to imaju pravo do pune starosne mirovine.

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH
Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2
Tel: 01/46 28 200, 46 28 201, 46 28 202, 46 28 203, 46 55 111/171; fax: 01/46 28 218, 46 55 092
E-mail: sdlsn-rh@zg.tol.hr; www.sdlsn.hr
Naš znak: 265/13 U Zagrebu, 5. rujna 2013. g.

**PREDsjEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE
PREDsjEDNIK VLADE
PUČKA PRAVOBRANITELJICA**

PREDMET: Medijski linč zaposlenika javnih i državnih službi
- reagiranje, traži se

Poštovani,

obraćamo Vam se povodom danas objavljenog i na prvoj stranici najavljenog članka u Jutarnjem listu, pod naslovom „Iako imaju sve uvjete 20.000 ljudi iz državnih službi ne da se u penziju“ i podnaslovima „Svaki drugi mladi do 25 je nezaposlen, a javni službenici stariji od 60 čuvaju plaću“ i „Da odu u mirovinu, moglo bi se zaposliti 10.000 ljudi i ušteditjeti 400 milijuna kuna“.

Ovakvo pisanje o skupini od 250.000 hrvatskih građana, koje se prikazuje društveno neodgovornima i zaprekom zapošljavanju mladih u Hrvatskoj te nepotrebnom trošku zabrinjavajuće je i zavaravajuće jer se pravo na rad do pune starosne mirovine, odnosno individualna odluka svakog građanina hoće li raditi do prvih uvjeta za mirovinu ili uvjeta kada više ne može raditi po sili zakona, prikazuje razlogom nezaposlenosti 10.000 mladih do 25 godina.

Ovime se u javnosti potiče neprihvatljiv društveni jaz između mladih i starijih građana i raspiruje mržnja prema građanima s više od 60 godina života koji imaju uvjete, ali se ne daju u penziju pa svojim „tvrdoglavim“ odbijanjem predstavljaju zapreku mladima da također ostvare pravo na rad.

Sindikat smatra da na ovakve primjere društveno neodgovornog novinarstva, koje u vrijeme gospodarske krize etiketira određene skupine građana kao odgovorne za neostvarenje prava na rad drugih građana, treba reagirati i javnosti dati do znanja kako učiteljica, medicinska sestra, socijalni radnik, liječnik, profesor, državni službenik i namještenik i policajac s više od 60 godina nisu društveni balast i prepreka boljiku, već ravnopravni građani koji, kao i oni koji u privatnom sektoru žive od svoga rada, na to imaju pravo do pune starosne mirovine.

Sigurni smo da i mnogi novinari, kojima to njihova stresna profesija dopušta, namjeravaju raditi do pune starosne mirovine i ne treba ih zato doživljavati kao prepreku zapošljavanju njihovih mladih kolega.

S poštovanjem,

GLAVNI TAJNIK
Siniša Kuhar

prepreka boljiku, već ravnopravni građani koji, kao i oni koji u privatnom sektoru žive od svoga rada, na to imaju pravo do pune starosne mirovine.

Sigurni smo da i mnogi novinari, kojima to njihova stresna profesija dopušta, namjeravaju raditi do pune starosne mirovine i ne treba ih zato doživljavati kao prepreku zapošljavanju njihovih mladih kolega“, stoji u dopisu SDLSN.

S. Kuhar

Mirando Mesić

Večernji list

20.000 službenika ili udruženi zločinački pothvat

Dvadeset tisuća službenika, vojnika i policijaca rade iako mogu u mirovinu! Novi je element u optužnicama protiv službenika u kojoj je već cijeli niz "kaznenih djela", ovaj put kao da je riječ o "udruženom zločinačkom pothvatu protiv države i naroda". A riječ je samo o tome da je u mirovini svima teško preživjeti pa i njima.

ŠTO MISLE ČITATELJI

TAJNA ANALIZA RAZOTKRILA PRAVU ISTINU O DRŽAVNIM SLUŽBAMA

VERONIKA JAVOR (n)

Ošteta našim u posluju u godini 20 godina

Jutarnji list

20 tisuća policajaca, vojnika i službenika državne uprave mogu u penziju, ali ne žele

STANJE KUPOVOSTI
MŁADIH JUHN 2013.
UZETAK: 22,4%
DODATAK: 6,2%
DOKAZNIK: 22,9%
KREDITNIK: 7,7%

UZETAK: 13,8%
DODATAK: 5,5%
DOKAZNIK: 25,4%
KREDITNIK: 12,1%

VETROV BUDUĆI
Različiti do 4 godine je u srednjem
na mirovinu

Švaka druga mladi do 25 nema posao. Kataški je potreba
službenika državne uprave u mogućnosti zapožeti 10.000
novih u prethodnim mjesecima u iznosu od 400 milijuna kuna

Prepustite mladima svoja radna mjesta!

Članak Jutarnjeg lista o 20.000 državnih službenika koji imaju uvjete za mirovinu, ali ne žele u nju otici izazvao je mnoštvo komentara na portalu jutarnji.hr. Čitatelje je pogotovo zaintrigirao podatak da bi umirovljenje tih 20.000 službenika otvorilo mesta za zapošljavanje 10.000 mladih i donijelo uštedu od 400.000 kuna.

Josip Vrban: Efikasnost državnih službi bi se poboljšala da se zaposle mlađi, hrpa mlađih pije kave i visi po kladionica, jer nemaju posla.

Carel DePreey: Josip Vrban Istina je, nažalost, suprotna, mlađi bi bili brži, no neiskusniji, trebalo bi im par godina da pohvataju konce koje stara garda već dobro zna. U državnoj službi postoji 80% ljudi koji su debelo potplaćeni naspram količine posla koji rade i oko 20% ljudi koji ne rade AMA BAŠ NIŠTA - što se često može vidjeti i po opisu posla, stručnosti i poslodavcu. Npr. u državnoj bolnici radi stručnjak za marketing - koji je, eto čuda, rodak ravnatelju...

Mladen Puhan
Naravno da se ne daju, pa gdje će im biti bolje, ništa ne rade, na šalterima ih nema, a primaju odličnu plaću za razliku od mirovine koju bi dobivali, a ovako još sa strane padne koja pinka za neku uslugu.

Kristijan Krkač: Treba ih sve sterat u mirovinu ak hoćemo da

mladi dobe posla i država treba štedjeti. Mislim da je ekonomski račun toliko jednostavan da ga čak i ja kužim.

Ivan Martinko: Maknite ih u penziju i zaposlite mlađe ljude!!

Slobodan Stanivuković: Kak, ne daju se? Poslati im specijalne postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova. Rano ujutro, da ih nađu na radnom mestu.

Marina Milković: Budući su tolike godine imali siguran posao, udoban, bez stresa što će biti sutra, naravno da ih još služi zdravlje i ne da im se ići u penziju. Pitanje je kako ćemo se mi koji se lomimo od danas do sutra osjećati sa 61 godinu... tko živ, tko mrtav dotad...

Zdravko Rosko, Toronto: Nije samo državna služba mjesto za mlađe, već to treba biti privatni sektor. A da treba otpustiti 30-50% u državnim službama, to SIGURNO. Jer mi ne možemo opstati s ovakvim porezima kako bi se MACE vozale.

REPUBLIKA HRVATSKA
PUČKI PRAVOBRANITELJ
Broj: P.P. – 28-01-2055/13-2
Zagreb, 09. rujna 2013.

„JUTARNJI LIST“
Gospodin Viktor Vresnik, glavni urednik

Koranska 2
10000 Zagreb

Predmet: Članak pod naslovom „Tajna analiza razotkrila pravu istinu o državnim službama“

Poštovani gospodine Vresnik,

U Jutarnjem listu od 05. rujna 2013. objavljen je članak Suzane Barilar pod naslovom „Tajna analiza razotkrila pravu istinu o državnim službama“, te podnaslovima „20 tisuća policajaca, vojnika i službenika državne uprave mogu u penziju, ali ne žele“.

Prozivanje državnih i javnih službenika jer ne žele u mirovinu prije stjecanja zakonskih uvjeta za starosnu mirovinu i njihovo etiketiranje preprekom za zapošljavanje 10.000 mladih do 25. godine života, smatramo neprimjereno.

I na kraju moram istaknuti da kao počka pravobraniteljica pozdravljam svaku otvorenu i argumentiranu raspravu o bilo kojoj temi, uključivo i nacionalizaciju državnih i javnih službi. Međutim, pri tom je potrebno izbjegi svaki oblik senzacionalizma koji, kako je vidljivo i iz konkretnog napisa, rezultira pozivom na diskriminaciju.

S poštovanjem,

O tome obavijest:
Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, gosp. Siniša Kuhar, glavni tajnik
10000 Zagreb, Trg Petra Krešimira IV broj 2

REPUBLIKA HRVATSKA
PUČKI PRAVOBRANITELJ
Broj: P.P. – 28-01-2055/13-3
Zagreb, 09. rujna 2013.

SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA
Gospodin Siniša Kuhar, glavni tajnik

Trg kralja Petra Krešimira IV, br. 2
10000 Zagreb

Predmet: Medijski linč zaposlenika javnih i državnih službi.

Poštovani gospodine Kuhar,

zahvaljujemo se na dostavljenoj informaciji o članku objavljenom u „Jutarnjem listu“ od 05. rujna 2013. pod naslovom „Tajna analiza razotkrila pravu istinu o državnim službama“. I sumi smo uočili navedeni tekst kao neprimjeren i neprihvativ oblik novinarstva koji, s obzirom na društveni kontekst vremena u kojem živimo, raspiruje iracionalnu mržnju prema javnim i državnim službenicima. Takvo viđenje potvrđuju čitateljski komentari na članak koji su objavljeni sutradan.

Stoga smo, u skladu s ovlastima koje su nam dodijeljene Ustavom i zakonom, uputili dopis glavnom uredniku „Jutarnjeg lista“ kojim ga upozoravamo da se u konkretnom slučaju radi o prijedlogu uskrate jednog o ljudskih prava određenoj skupini osoba i to isključivo na osnovu dobi.

Uz napomenu kako smo diskriminaciju na osnovu dobi pratili, a kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije ćemo nastaviti pratiti i u budućnosti, u prilogu dopisa dostavljamo Vam kopiju dopisa upućenog glavnom uredniku „Jutarnjeg lista“. Ujedno koristimo prigodu izvjesiti Vas da su godišnja izvešća o pojавama diskriminacije (u kojima je obrađena i tema diskriminacije temeljem dobi) dostupna na internetskim stranicama Ureda na adresi: www.ombudsman.hr.

S poštovanjem,

Reakcija Pučke pravobraniteljice na članak objavljen u Jutarnjem listu: „Tajna analiza razotkrila pravu istinu o državnim službama - 20 tisuća policajaca, vojnika i službenika državne uprave mogu u penziju, ali ne žele”

(www.ombudsman.hr, 12. rujna 2013.) Pučka pravobraniteljica reagirala je dopisom uredniku Jutarnjeg lista, vezano uz tekst objavljen 5. rujna 2013., u kojem se prozivaju državni i javni službenici, jer ne žele u mirovinu prije stjecanja zakonskih uvjeta za starašnu mirovinu, te ih se označuje navodnom preprekom za zapošljavanje više tisuća mladih do 25. godine života.

Ovo je tek jedan u nizu napisa i istupa koji u posljednje vrijeme posve paušalno govore o državnim i javnim službenicima, isključivo kao o neradnicima koji neopravdano troše javni novac i zaslužuju otkaz ili umirovljenje. Iako od strukturnih problema u našoj javnoj upravi ne treba bježati, ovakav pristup dugoročno je opasan za kvalitetu i status javnih servisa, te posve neprihvatljiv sa stajališta ljudskih prava službenika.

Javna služba, koju obavljaju javni službenici, predstavlja neprofitnu djelatnost bez koje nijedno društvo ne bi moglo funkcionirati, koja osigurava postojanje socijalne države i stoga ima posebnu važnost za ostvarenje općih interesa društvene zajednice.

Korelacijom troškova rada 20.000 ljudi „pred penzijom“ s brojem nezaposlenih mladih građana, te istodobnim propitivanjem stručnih i profesionalnih sposobnosti službenika i to samo zbog njihove starije životne dobi, neargumentirano se potiče prema njima netrpeljivost, prikazujući ih kao neučinkovitu skupinu koja mladima prijeći ulazak na tržište rada, što ne odgovara istini. Kako je članak objavljen u trenutku dugotrajnog i kontinuiraju-

nog rasta nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj te produbljanja ekonomske krize, identifikacija službenika starije životne dobi kao krivaca za nezaposlenost, utječe na stvaranje jaza između mladih i starih te raspiruje iracionalnu mržnju među društvenim skupinama.

Pučka pravobraniteljica dodaje kako je, unatoč činjenici da se u konkretnom slučaju radi o promišljanju novinarke koja nema mandat donošenja odluka, kao opunomoćenica Hrvatskog sabora za zaštitu i promicanje ljudskih prava, ali i kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije, dužna upozoriti da se u konkretnoj izjavi radi o prijedlogu uskraćivanja jednog od temeljnih ljudskih prava, na osnovu dobi kao jedne od diskriminacijskih osnova, čime se dovode u pitanje osnovne postavke jednakosti kao izvorišta sustava ljudskih prava. Promišljanja o „slanju“ u mirovinu i „oslobađanju“ radnih mjesta za mlađe posve je neprihvatljivo, a kada su takva promišljanja objavljena na naslovnicu jednih od najtiražnijih dnevних novina u Republici Hrvatskoj, ovaj problem dobiva još snažniju dimenziju.

Suvišno je argumentirati činjenicu da će većina nas, uz malo sreće, dostići stariju životnu dob. Međutim, postavlja se pitanje hoće li se nakon prava na rad otvoriti uz nemirujuća medijska rasprava i o drugim područjima života, kao što su na primjer zdravstvena zaštita ili socijalna skrb, cije će se korištenje, slijedeći istu logiku, propitivati kroz perspektivu ne-srazmernog financijskog opterećenja od strane osoba starije životne dobi.

**PREDRAG BEJAKOVIĆ,
INSTITUT ZA JAVNE FINANCIJE**

**MINI
INTERVJU**

ODLAZAK STARIJIH U MIROVINU NECE ZAPOSLITI MLADE

RAZGOVARALA S. BARILAR

U javnom sektoru oko 20 tisuća ljudi imaju uvjete za mirovinu, ali žele ostati raditi do 65. godine, što im omogućuje Zakon o radu. Istodobno svaki drugi mladi do 25. godine u Hrvatskoj je nezaposlen. O tome je li rješenje poslati jedne u mirovinu da bi se druge zaposlilo razgovarali smo s dr. sc.

Predragom Bejakovićem s Instituta za javne financije.

► **Je li vas iznenadio podatak da 20 tisuća zaposlenih u javnom sektoru ne želi u penziju iako imaju uvjete?**

- Nije. Ne vidim razlog zašto bi ljudi isli u mirovinu ako ne moraju. Kod nas nije toliki problem brojčanost javnog sektora već njegova učinkovitost jer je previše politiziran, a napreduje se s godinama staža, a ne zbog stručnosti i sposobnosti.

► **Zato ne bismo postigli kad bi umjesto ovih 20 tisuća starijih zaposlili 10 tisuća mladih?**

- Nije to garancija.

► **Nisu li mladi produktivniji, efikasniji...**

- Čak i ne. Istraživanja su pokazala da su mladi nešto skloniji inovacijama, novim znanjima i tehnologijama, ali stariji su smireniji, oprezniji, imaju životno iskustvo.

► **Koji je glavni razlog što zaposlenii iz javnog sektora žele ostati raditi dok god mogu?**

- Mirovina je uvijek manja od plaće.

► **Znači, vi mislite da država ne bi trebala promijeniti zakone kako bi osigurala da zaposleni u javnom sektoru idu u mirovinu čim steknu uvjete?**

- Ne. To mi se čini kao kratkotrajno razmišljanje jer mi već sad imamo vrlo nepovoljan odnos broja zaposlenih i broja umirovljenih.

► **Ali gdje će se onda zapošljavati mladi? Privatni sektor je u problemima, a u javnom ne možete dobiti posao jer ih je onako previše, a 10 posto ne želi u mirovinu?**

- Pogrešna su vjerovanja kako će se zapošljavanjem starijih smanjiti prostor za zapošljavanje mladih. Zbog visoke ukupne cijene rada, sužava se prostor i za zapošljavanje starijih i mladih osoba. ●

**MLADI SE TESKO
MOGU ZAPOSLITI
ZBOG VISOKE
CIJENE RADA**

Jutarnji
list

Otome kada će otići umirovinu odlučit će svaki zaposleni za sebe

PIŠE
LORA VIDOVIĆ,
pučka pravobraniteljica

Prozivanje državnih i javnih službenika jer ne žele u mirovinu prije stjecanja zaksinskih uvjeta za starosnu mirovinu i njihovo etiketiranje preprekom za zapošljavanje 10.000 mlađih do 25. godine života smatram neprimjerenim. Posebno neprihvatljivom smatram korištenju retoriku (npr. Svi oni imaju samo jedan motiv: plaća od 5 do 7 tisuća kuna znatno je veća od mirovine. Drugo, sigurna je, a treće, posao u državnoj upravi jedan je od manje zahtjevnih). Javna služba, koju obavljaju javni službenici, predstavlja neprofitnu djelatnost koja ima posebnu važnost za ostvarenje većeg in-

teresa društvene zajednice i koja je nužna za ostvarenje društvene uzajamnosti. Državne službe, s druge strane, pokrivaju poslove iz djelokruga državnih tijela, a obavljaju ih državni službenici čiji se rad svake godine ocjenjuje. S druge strane, korelacijom troškova rada 20.000 ljudi pred penzijom s brojem nezaposlenih mlađih građana, te istodobnim propitivanjem stručnih i profesionalnih sposobnosti navedene skupine, i to samo zbog njihove životne dobi, neargumentirano se potiče

**Javna služba
predstavlja djelatnost
koja ima posebnu
važnost za društvenu
zajednicu**

netrpeljivost prema njima, i protom ih se prikazuje kao neučinkovitu skupinu koja mladima prijeći ulazak na tržište rada. Identifikacija službenika starije životne dobi kao krivaca za "nezaposlenost" mlađih utječe na stvaranje jaza između mlađih i starih, te raspiruje prema njima iracionalnu mržnju.

Ustav nam svima jamči prava i slobode te jednakost pred zakonom, uključujući i dostupnost svakog radnog mjesta i dužnosti pod jednakim uvjetima. Svaki zaposleni građanin RH ima pravo odlučiti hoće li raditi do ispunjavanja prvih uvjeta ili će u mirovinu otići kada po sili zakona više ne može/smije raditi. U Republici Hrvatskoj je zabranjena i diskriminacija, i to po 17 diskriminacijskih osnova, među kojima je i dob. Isključivanje nekoga s tržišta rada samo zbog godina živ-

ota (osim kad su one zakonom propisane kao prag za stjecanje prava na starosnu mirovinu) nedvojbeno upućuje na diskriminaciju.

Stoga, unatoč činjenici da se u konkretnom slučaju radi o promišljanju osobe koja nema mandat donošenja odluke, kao opumočenica Hrvatskog sabora za zaštitu i promicanje ljudskih prava, ali i kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije ne mogu propustiti upozoriti da se radi o prijedlogu uskraćivanja prava na rad kao jednog od temeljnih ljudskih prava na osnovi dobi. Suvišno je argumentirati činjenicu da će većina nas, uz malo sreće, dostići stariju životnu dob. Međutim, otvara se pitanje hoće li se, nakon prava na rad, otvoriti nova, uznenirujuća medijska rasprava i o drugim područjima društvenog života, kao što su npr. zdravstvena zaštita ili socijalna skrb, a čije će se korištenje propitkivati kroz perspektivu nerazmjenog finansijskog opterećenja od strane osoba starije životne dobi. •

Jutarnji LIST

JUTARNJI LIST objavio „komentar“ Pučke pravobraniteljice

(SDLSN, 18. rujna 2013.) Jutarnji list je u današnjem izdanju, na 15. stranici, u rubrici komentari, objavio reagiranje Pučke pravobraniteljice Lore Vidović na članak objavljen 5. rujna u Jutarnjem listu pod naslovom „Tajna analiza razotkrila pravu istinu o državnim službama - 20 tisuća policajaca, vojnika i službenika državne uprave mogu u penziju, ali ne žele.“

Međutim, objavljeni tekst Pučke pravobraniteljice „očišćen“ je od dijelova teksta iz kojih bi se njezino reagiranje moglo dovesti u bilo kakvu vezu s tekstrom zbog kojeg se i obratila uredniku Jutarnjeg lista.

Pučka pravobraniteljica Vidović je, naime,

već u svojoj uvodnoj rečenici naglasila da mu se ne obraća zato jer je, u naletu ničim izazvane inspiracije, odlučila napisati sastavak na temu prava zaposlenika na odlazak u mirovinu, već to čini zbog neprimjerenoj i društvenoj neprihvatljivog načina na koji je ova tema prezentirana u Jutarnjem listu.

Ovakvom medijskom prezentacijom Jutarnjeg lista ispada da je Pučka pravobraniteljica angažirana od Jutarnjeg lista kako bi u rubrici „Komentari“ pisala o nečemu što smatra vrijednim komentiranja per se, a ovaj joj je dnevni list čak i benevolentno omogućio da to učini u tiražnim dnevnim novinama.

Tako je Jutarnji list neutralizirao opravданu kritiku koju mu je uputila Pučka pravobraniteljica, a čitatelje istovremeno doveo u zabludu kako su ove dnevne novine zapravo javni demokratski forum, u kojem se iznose različita i legitimna stajališta o tome trebaju li starije službenike s radnog mjesta u mirovinu odvuci specijalne policijske snage i to ako ih uopće zateknu na poslu (prijedlog jednog čitatelja) ili je njihovo ustavno pravo da o tome odluče sami.

No, pročitajte sami kako je Jutarnji list objavio komentar Pučke pravobraniteljice i što je ona zaista napisala...

S. Kuhar

MRSIĆ:

Inspektor rada postaju tajni agenti

business.hr

Autor: J.D.

(Business.hr, 8. prosinca 2013.) Ministar rada i mirovinskog sustava **Mirando Mrsić** u razgovoru za Novi list najavio je novosti u radu inspektorata rada koji će dobiti nove, vrlo široke ovlasti.

'Inspektorat dobiva nove ovlasti, a to znači da imaju pravo izvida, oduzimanja dokaza, oduzimanja videomaterijala, nadzora, pravo ulaska u tvrtku. Dakle, inspektorat rada dobiva vrlo široke ovlasti. Sve će imati osim što neće imati naoružanje', izjavio je Mrsić te potvrđio da će se na taj način inspektori rada pretvoriti u tajne agente: 'Pa, imat će i to pravo. Ide se i u tajne operaci-

je, tajne nadzore, potpuno drugačiji način rada. Želim da Inspektorat rada bude što sličniji onom što je 'Arbeitsamt' u Njemačkoj', dodao je ministar. Takoder, doći će i do promjene u ustroju Inspektorata.

'Osim toga, Inspektorat ustrojavamo na potpuno drugačiji način. Više neće biti lokalnih inspektora, Inspektorat će pokrивati cijelu državu, bit će mobilni timovi, potpuno neovisna unutarnja kontrola. Zadatak nam je da se potpuno opreme i imaju bolju logistiku nego do sada. Bit će nadzora, tajnih operacija... Vidjet ćemo kada zatvorimo prvu tvrtku zbog nepoštivanja radnog vreme-

na. Imat će inspektori i preventivnu ulogu. Pa će kod nekih prekršaja dati mogućnost poslodavcu da se uskladi u roku od osam dana. A poduzeća sasvim sigurno neće znati kada im inspektor dolazi', kazao je među ostalim ministar Mrsić.

SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE U JAVNOJ RASPRAVI IZMJENE ZAKONA □ CARINSKOJ SLUŽBI

Carinicima dio poslova Državnog inspektorata

U Carinsku upravu trebalo bi preći 200 do 250 inspektora koji su pod kapom Državnog inspektorata i oni bi trebali biti zaduženi za niz novih poslova kojima se jača nadzorna uloga Carinske uprave

(NOVI LIST, 4. studenoga 2013.) ZAGREB „Carinskoj službi, od iduće godine, značajno će se povećati obim poslova. Tako će zaposleni u carini obavljati cijeli niz inspekcijskih poslova koji sadaju nisu u njihovoj nadležnosti i koje obavljaju zaposlenici Državnog inspektorata.

Tako bi carinska služba, primjerice, trebala obavljati nadzor nad propisima kojima se uređuje obavljanje trgovine i usluga kao i ugostiteljske djelatnosti, usluga u turizmu i boravišne pristojbe, ali i nadzirati primjenu propisa o ograničavanju duhanskih proizvoda te se boriti protiv audiovizualnih pirata. Cijeli niz novina u radu carinskih službenika predviđa se prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj službi koji se do 23. studenog nalazi u javnoj raspravi.

Iako je cijeli popis novih poslova za carinike više nego neuobičajan i zahtjevan bi dodatno obrazovanje, jer nema toga čime se oni u budućnosti ne bi trebali baviti, u zakonskim izmjenama ima logike. Ri-

ječ je o inspekcijskim poslovima, koje zapravo ne bi trebali obavljati carinici već njihove nove kolege. Državni inspektorat, kao što je najavljeno, ide u transformaciju pa će postojeći inspektori biti raspoređeni unutar sustava državne službe. U Carinsku upravu, kako se može čuti, trebalo bi preći 200 do 250 inspektora koji su sada pod kapom Državnog inspektorata i upravo bi oni trebali biti zaduženi za cijeli niz novih poslova koji se mogu svesti pod zajednički nazivnik jačanja nadzorne uloge Carinske uprave i suzbijanje svih oblika sive ekonomije.

Kako se objašnjava u prijedlogu izmjena zakona, jačanje nadzorne uloge Carinske uprave, posebno na području prometa roba i usluga, zabrane i sprječavanja neregistrirane djelatnosti, ugostiteljstva i turizma te zaštite intelektualnog vlasništva, „omogućava djelotvornije i učinkovitije provođenje inspekcijskog nadzora i snažnije aktivnosti u suzbijanju sive ekonomije, kao i ujednačenje postupanje u poslovima inspekcijskog nadzora”.

Izmjenama će u ovlasti carine biti i nadzor nad prometom predmeta od plemenitih kovina i stavljanje na tržiste šumskih sadnica, ali i nadzor nad provedbom propisa o obavljanju prijevoza u cestov-

nom prometu te sigurnosti prometa na cestama. Dio tih poslova carinicima ne bi trebao biti nepoznat jer dio nadzora kada je riječ o cestovnom prijevozu i sigurnosti prometa na cestama su već obavljali pa je moguće da i u budućnosti to neće biti isključivo posao službenika koji će iz Inspektorata prijeći u Carinu.

Slovenski carinici biciklom po njivama

U efikasnoj borbi protiv svih oblika sive ekonomije, domaći bi carinici ponešto mogli učiti i od kolega iz Slovenije. Tamošnji carinici osim automobila na raspolaganju imaju i službene bicikle i po svjedočenju sindikata izuzetno su efikasni. Znaju se tako „zaletiti“ i na njive kako bi provjerili koriste li seljaci lož ulje kao pogonsko gorivo za traktore. No, domaći službenici Carinske uprave, primjerice, neće poput slovenskih kolega biti direktno zaduženi za sprečavanje rada na crno. Inspektori s područja rada i zaštite na radu u postupu gašenja Državnog inspektorata prijeći će u okrilje Ministarstva rada i mirovinskog sustava. Ono, pak, planira osigurati učinkovitiji nadzor kontrole propisa s područja rada, pa se očekuje formiranje mobilnih inspekcijskih timova po uzoru na poreznike koji „putuju“ po Hrvatskoj.

Gabrijela GALIĆ

Državni inspektorat: Zaradili smo vam 15 milijuna kuna, a vi nas kritizirate

 dnevno.hr

(Dnevno.hr, 9. listopada 2013.) Nakon kritika na račun neučinkovitosti te najava gašenje Inspektorata od početka iduće godine, iz Inspektorata su noćas izvijestili da su samo u području nadzora neregistriranih djelatnosti u trgovini, ugostiteljstvu i turizmu, ove godine proveli gotovo 78 tisuća inspekcijskih nadzora.

Gospodarski inspektor Državnog inspektorata, suzbijajući "sivu ekonomiju" u trgovini, ugostiteljstvu i turizmu, ove su godine utvrđili gotovo 12 tisuća povreda propisa te uprihodili u državni proračun skoro 15 milijuna kuna, kažu.

Nakon kritika na račun neučinkovitosti te najava gašenje Inspektorata od početka iduće godine, iz Inspektorata su noćas izvijestili da su samo u području nadzora neregistriranih djelatnosti u trgovini, ugostiteljstvu i turizmu, ove godine proveli gotovo 78 tisuća inspekcijskih nadzora.

Pritom je utvrđeno 11.727 povreda propisa te uprihodeno 14.701.486,62 kuna, stoji u priopćenju Državnog inspektorata.

Navodi se i kako su, radi povećanja učinkovitosti, još 1. srpnja 2012. godine ustrojeni posebni odjeli za nadzor neregistrirane djelatnosti, a u proteklih devet mjeseci ove godine posebno su bili usmjereni na suzbijanje "rada u fušu", izravne nelojalne konkurenčije registriranim gospodarskim subjektima.

Ministar rada i mirovinskog sustava **Mirando Mesić** potvrdio je prošloga tjedna da se s početkom iduće godine zatvara Državni inspektorat te da će, radi povećanja učinkovitosti, oko 800 inspektora biti raspoređeno po ministarstvima..

"NAŠMINKAJTE SE"

SDLSN: Započeo 'draft' inspektora Državnog inspektorata?

 Večernji list

Sindikat je dobio dojavu da je na tajnom sastanku dogovoren prelazak inspektora i službenika u druga tijela

(VEČERNJI LIST, 6. listopada 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještениka Republike Hrvatske danas je izvijestio kako im je jedan "djelatnik Državnog inspektorata" mailom dojavio da je u petak na tajnom sastanku dogovoren prelazak inspektora i službenika u Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvo gospodarstva, dok će dio gospodarskih inspektora biti premešten u Carinsku upravu. U poruci se navodi kako je rukovoditelj Carinske uprave "prošli tjedan bio u sjedištu Inspektorata, gdje je vršio uvid u dosjee djelatnika i birao si koga će uzeti kao da smo roblje".

U SDLSN-u su povukli sportsku paralelu pa kažu da se u Državnom inspektoratu provodi "draft" inspektora i ostalog osoblja.

"Počešljajte se, našminkajte, uspravite, nasmiješite i djelujte proaktivno i službenički provokativno. Ukoliko Vas netko pita, hvalite uspjehe Vlade i mudro vodstvo 'pjetlića' na vlasti. Možda Vas netko 'preuzme'", šaljivo u priopćenju poručuje Siniša Kuhar, glavni tajnik SDLSN-a

DRŽAVNI I LOKALNI SLUŽBENICI

Zgranuti ukidanjem Državnog inspektorata

(NOVI LIST, 5. listopada 2013.) ZAGREB „Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještениka RH poslao je Vladu pismo u kojem traži sastanak na kojem će dobiti informacije o sudbini Državnog inspektorata, kako bi zaposlenima mogao „reći nešto više o tome kakvo im odi-jelo šivaju Vladini krojači“. Sindikat je ogorčen informacijama objavljenim jučer u našem listu, prema kojima se od 1. siječnja iduće godine gasi Državni inspektorat, a njegovi zaposlenici prebacuju u nekoliko ministarstava, pri čemu bi određeni broj zaposlenih mogao u prijevreme-

TRANSFORMACIJA DRŽAVNOG INSPEKTORATA

Sindikat tražio informaciju o sudbini zaposlenih, dobili ju novinari

nu mirovinu. Kako naglašava glavni tajnik sindikata, **Siniša Kuhar**, za razliku od upita Novog lista, koji je dobio odgovor na pitanje gasi li se Inspektorat, Sindikatu je na isto pitanje, istog dana, odgovoreno kako Vlada odluku o transformaciji Inspektorata još uvijek nije donijela.

- Vladine smjernice ekonomске i fiskalne politike, u kojima je objavljeno da će se Državni inspektorat transformirati iz samostalnog i neovisnog državnog tijela u inspekcijske službe u okviru različitih ministarstava, nagnalo je njegove zaposlenike na obraćanje Sindikatu s ciljem dobivanja informacija o procesu o kojem ovisi hoće li se i pod kojim uvjetima nastaviti njihova državna služba. Sindikat se promptno obratio Državnom inspektoratu i njegovoj čelnici, glavnoj inspektorici **Boženi Vrbanić**, koja je odgovorila kako „za sada Vlada RH još uvijek nije donijela odluku o transformaciji te Inspektorat nije u mogućnosti niti izvestiti o posljedicama koje će ovaj mogući proces imati po radno pravni status državnih službenika i namještenika zaposlenih”, kaže Kuhar.

Kako nastavlja, „ono što nije mogao dobiti Sindikat od glavne inspektorice, dobili su čitatelji Novog lista pa tako i zaposlenici Državnog inspektorata od neimenovanog Vladinog dužnosnika, koji već zna tko će gdje raditi, kao i tko više neće raditi, a kojem je i poznata dobna struktura inspektora kojih je više od 50 posto u dobi iznad 50 godina pa će neki od tih „staraca“ biti poslati u prijevremenu mirovinu“. Novi list, ispravljamo glavnog tajnika, informacije nije dobio od „neimenovanog Vladinog dužnosnika“ već, nakon upita postavljenog Vladinom Uredu za odnose s javnošću, od službenika tog ureda.

B. Mrvoš Pavić

Sindikat od Vlade traži neformalni sastanak s neimenovanim dužnosnikom kojem su poznate informacije o sudbini Državnog inspektorata, kako bi zaposlenima mogao nešto više reći o tome kakvo im „odijelo“ šivaju Vladini krojači - radno ili umirovljeničko

(SDLSN, 4. listopada 2013.) Vladine smjernice ekonomске i fiskalne politike, u kojima je objavljena da će se Državni inspektorat transformirati iz samostalnog i neovisnog državnog tijela u inspekcijske službe u okviru različitih ministarstava, nagnalo je njegove zaposlenike na obraćanje Sindikatu s ciljem dobivanja informacija o procesu o kojem ovisi hoće li se i pod kojim uvjetima nastaviti njihova državna služba.

Sindikat se promptno obratio Državnom inspektoratu i njegovoj čelnici, glavnoj inspektorici **Boženi Vrbanić**. I glavna je inspektorica promptno odgovorila Sindikatu, kratkim dopisom, navodeći i sljedeće:

„Međutim, kao što ste i sami naveli, radi se o smjernicama Vlade Republike Hrvatske. Za sada Vlada RH još uvijek nije donijela odluku o rečenoj transformaciji te Vas nismo u mogućnosti niti izvestiti o posljedicama koje će ovaj mogući proces imati po radno pravni status državnih službenika i namještenika zaposlenih u Državnom inspektoratu RH.“.

No, ono što nije mogao dobiti Sindikat od glavna inspektorice, dobili su čitatelji današnjeg Novog lista pa tako i zaposlenici Državnog inspektorata od neimenovanog Vladinog dužnosnika, koji već zna tko će gdje raditi, kao i tko više neće raditi.

Njemu je poznata i dobna struktura inspektora kojih je više od 50 posto u dobi iznad 50 godina pa će neki od tih

„staraca“ biti poslati u prijevremenu mirovinu.

Ono što državni dužnosnik nije rekao, a novinar pitao, jest kako se nekoga može poslati u prijevremenu mirovinu, a da mu se pri tome ne da otkaž, jer, sukladno važećem Zakonu o državnim službenicima kao i Zakonu o radu, poslodavac ne može zaposlenika „poslati“ u prijevremenu mirovinu, ako to nije njegov izbor.

Iako se u članku ovaj dužnosnik ne imenuje, ministar rada i mirovinskoga sustava **Mirando Mrsić**, koji uzgred rečeno također ima više od 50 godina života, novinarki Novog lista iznio je svoje „uvjerenje“ kako se „nada“ da će inspekcija rada po istim krovom s ministarstvom kojem je na čelu raditi nepristrano.

Sindikat stoga ovim putem od Vlade traži neformalni sastanak s neimenovanim dužnosnikom kojem su poznate informacije o sudbini Državnog inspektorata, kako bi zaposlenima mogao nešto više reći o tome kakvo im „odijelo“ šivaju Vladini krojači - radno ili umirovljeničko.

S. Kuhar

RACIONALIZACIJA MIJENJA SE I TERITORIJALNI USTROJ U POREZNOJ UPRAVI

Smanjuje se broj poreznih ureda

Novi zakon propisuje nadležnost poreznih ureda za područje više županija, što znači da od sada aktivnih 20 područnih ureda dio bi mogao nestati ili postati ispostavom

(NOVI LIST, 24. listopada 2013.) ZAGREB „ Novim zakonom o Poreznoj upravi ukinut će se kategorizacija područnih ureda koji su sada svrstani u tri kategorije. Tako se u prvoj nalazi područni ured Zagreb i ured za velike poduzetnike, u drugoj područni uredi Split, Rijeka, Pazin i Osijek dok su u treću kategoriju svrstani svi ostali područni uredi.

Nacrtom prijedloga novog zakona o Poreznoj upravi kojeg je ministarstvo financija uputilo u javnu raspravu, ta bi kategorizacija područnih ureda nestala, odnosno svi bi bili jednaki, a jedini „izdvojeni“ ured bio bi onaj za velike porezne obveznike. No, iz nacrtu zakonskog prijedloga dalo bi se zaključiti i kako bi se u budućnosti mogao smanjiti broj područnih poreznih ureda. Nai-me, navodi se kako se područni uredi ustrojavaju za obavljanje poslova Porezne uprave na određenom teritorijalnom području za područje više županija i on je stvarno i mjesno nadležan za porezne obveznike registrirane na području pripadajućih županija. To znači da bi neko od sada aktivnih 20 područnih poreznih ureda u budućnosti mogao nestati ili postati ispostavom.

Sada i kazne

Nacrtom prijedloga novog zakona o Poreznoj upravi detaljnije se regulira rad tog tijela, kao i njegovih područnih ureda te ispostava područnih ureda pa su tako u dokument uključene i odredbe koje se dijelom sada propisuju Općim poreznim zakonom, ali i Zakonom o državnim službenicima. Primjerice, sadašnji zakon o poreznoj upravi ne sadrži prekršajne odrebe (regulirane su općim poreznim zakonom) dok će se novim zakonom propisati novčane kazne u rasponu od 20 do 500 tisuća kuna u slučajevima da pravna osoba, među ostalim, ne dopusti ovlaštenom službeniku Porezne uprave nesmetan ulazak i pregled prostorija, odnosno onemogući nesmetan pregled robe te nesmetan pregled i pretra-gu prometnih sredstava i robe.

Kaznu u tom rasponu pravna osoba može dobiti i ako onemo-gući utvrđivanje istovjetnosti osoba te ne ispuni zadani naredbu ili upozorenje poreznika, odnosno uništi ili ošteti pečat Porezne uprave. Za iste prekršaje fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost može biti kažnjena novčanom kaznom u rasponu od pet do 300 tisuća kuna, odnosno od tisuću do 40 tisuća kuna ako je riječ o fizičkoj osobi. U slučaju pravnih osoba za prekršaje koji će se propisati zakonom o poreznoj upravi kažnjavat će se i odgovorna osoba u poduzeću novčanom kaznom u rasponu od pet do 40 tisuća kuna.

„Razmjena“ poreznika

Prava, obveze i odgovornost službenika i namještenika Porezne uprave novim će se zakonskim prijedlogom detaljno ure-diti, u nekim segmentima drugačije no što se propisuje Zakonom o državnim službenicima. Zakonom se, među ostalim,

propisuje mogućnost premještanja poreznog službenika na drugo radno mjesto u istoj ili drugoj ustrojstvenoj jedinici Po-rezne uprave, u istom ili drugom mjestu rada. Takav premješ-taj ne može trajati dulje od godinu dana.

Osim toga, službenici porezne uprave podliježu periodičnoj promjeni radnog mjeseta, na istovrsno radno mjesto, odnosno na radno mjesto za koje je propisan isti stupanj obrazovanja i radno iskustvo u jednakom trajanju. Periodična promjena radnih mjeseta može trajati do tri mjeseca tijekom jedne godine, a samo iznimno šest mjeseci. U slučaju periodične promjene mesta rada službenikovo privremeno radno mjesto može biti udaljeno najviše do 100 kilometara od mjesta prebivališta službenika i takva „razmjena“ službenika ne smatra se premještajem u smislu zakona o državnim službenicima, odnosno premještaja kako se regulira novim zakonom o poreznoj upravi. **Gabrijela GALIĆ**

Reforma Porezne uprave bez smanjenja broja zaposlenih

(SDLSN, 10. listopada 2013.) Zamjenik ravnateljice Porezne uprave **Tihomir Kralj** informirao je jučer predstavnike Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske o procesu reforme ove upravne organizacije čiji rad iz-ravno utječe na brzinu i opseg punjenja državnog proračuna.

U kraćoj prezentaciji sadašnjeg stanja koje obilježava nejed-naka opterećenost pojedinih dijelova Porezne uprave i buduće organizacije Kralj je naglasio kako reforma, koja uključuje do-nošenje novog Zakona o Poreznoj upravi i njen budući ustroj, neće dovesti u pitanje radna mjesta za oko 4300 zaposlenih, a kroz prirodni odljev, tj. odlazak u mirovinu po sili zakona i obnavljanje kadrova uz primjenu klauzule 2 za 1, u sustav će se dovesti ljudi za čijim stručnim profilom postoji potreba.

Prema Kralju, cilj donošenja novog Zakona je na jednostavan način propisati nadležnosti i ovlasti, radnopravne odnose te organizacijsku strukturu, koja bi počivala na pet ili četiri po-dručna ureda s 50 do 70 ispostava i Središnjim uredom koji bi obavljao poslove na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Projekcije bilo kakvih viškova zaposlenih u Poreznoj upravi ne postoje, bilo da se radi o službenicima ili namještenicima, rekao je Kralj, ali i naglasio da ne treba očekivati ni da će svatko zadržati svoju poziciju ili mjesto rada u novom ustroju u kojem se očekuje i ukidanje pojedinih voditeljskih pozicija i malih ispostava, koje bi trebale zamijeniti izdvojeni uredi u kojima bi se, npr., dva puta tjedno organizirao rad sa strankama.

Jedna od novina u radu trebala bi biti horizontalna rotacija zaposlenika te uspostava disciplinskih vijeća na razini Porezne uprave, kako bi se osiguralo da u postupcima zbog povrede službene dužnosti sudjeluju osobe koje imaju potrebna znanja o specifičnostima rada poreznog sustava.

Vezano za „outsourcing“, odnosno izdvajanje netemeljnih djelatnosti iz sustava, Kralj je napomenuo da se novi sustav planira s postojećim ljudima, ali da će to ovisiti o rješenjima na ra-zini čitave državne uprave o kojima odlučuje Vlada. Formirano je i Povjerenstvo za reorganizaciju Porezne uprave u čijem će ra-du sudjelovati i predstavnici sindikata **Denis Buršić** iz SDLSN-a i **Gordana Jagar** iz Sindikata Porezne uprave Hrvatske.

CENTRALNI OBRAČUN PLAĆA

MORH-u kasni plaća
zbog ulaska u COP

(NOVI LIST, 13. studenoga 2013.) ZAGREB „Djelatnici Ministarstva obrane, kao i pripadnici Oružanih snaga RH, ovaj mjesec nisu plaću dobili između 5. i 10. u mjesecu, kako je to bilo uobičajeno, ali razlog nije manjak novca. Naime, MORH je odlučio da ova plaća bude prva koja će proći kroz Centralni obračun plaća (COP), što je uzrokovalo kašnjenja. Kako saznajemo, MORH je odlučio plaću sad „uvući“ u COP, kako bi izbjegao da se to radi u prosincu. Smatraju kako bi to pred božićne i novogodišnje praznike moglo raditi probleme njihovim zaposlenicima, stoga su ranije ušli u sustav.

Kako se neslužbeno saznaće, popis plaća i novci su već jučer otigli prema Fini, a ako je ona odobri plaće bi već danas ili sutra biti na računima zaposlenika. U najgoroj opciji, zadnji rok je 15. studenog, odnosno petak. Od slijedećeg mjeseca, ako s obračunom preko COP-a sve bude u redu, plaće se ponovno vraćaju na stari ritam, odnosno isplate će biti do 10. u mjesecu. (D. Ra.)

The screenshot shows the OBRIS website interface. At the top, there is a logo of an eye and the text "OBRIS OBRANA I SIGURNOST". Below the header, there is a navigation menu with links like "PREDMETI", "HEKCIJE", "FIRMOVACI", "SATOVACI", "TROJETI", "PREDRUZILOVACI", "DOKUMENTI", "TOMENI", and "Sistem". Under the menu, there is a search bar with placeholder text "Obris...". Below the search bar, there is a link "Hrvatska, Hrvatsko, Obrisač : 25/09/2012, 02:59". The main content area displays a message: "Traži se ocjena ustavnosti čl. 228. Zakona o službi u OS RH". To the right of the message is a logo for "OB" with an eye icon and the text "@".

Traži se ocjena ustavnosti
čl. 228. Zakona o službi u
OS RH

(www.obris.org, 26. rujna 2013.) Pritom spomenuti sindikat osporava ustavnost odredbe članka 228. Zakona o službi u OS RH, koji glasi:

Članak 228.

(1) Na djelatne vojne osobe, službenike i namještenike zatećene na raspolaganju na dan stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se rokovi za raspolaganje u skladu s aktima kojima je reguliran njihov status na dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Djelatne vojne osobe koje su neraspoređene na dan stupanja na snagu ovoga Zakona stavljuju se na raspolaganje na rok iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Službenici i namještenici koji su neraspoređeni na dan stupanja na snagu ovoga Zakona stavljuju se na raspolaganje te se trajanje raspolaganja određuje u skladu s općim propisima o radu.

(4) Osobama iz stavaka 2. i 3. ovoga članka rok raspolaganja počinje teći prvoga dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

‘Ako se na preseljenju MORH-a mogu uštedjeti deseci milijuna kuna, onda Vlada ima rješenje za krizu’

‘Ukoliko se samo na preseljenju jednog ministarstva mogu uštedjeti deseci milijuna kuna, onda Vlada ima rješenje za krizu’

(Poslovni.hr, 19. prosinca 2013.) Ukoliko se samo na preseljenju jednog ministarstva mogu uštedjeti deseci milijuna kuna, a potpredsjednik bivše Vlade Božidar Pankretić govorio je u slučaju MORH-a o čak 100 milijuna kuna “u punom mandatu”, onda Vlada ima rješenje za krizu, navodi se u priopćenju Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, koje potpisuje Siniša Kuhar.

Njihovo priopćenje prenosimo u cijelosti i bez izmjena:

Postavljanjem ploče na zgradu na Krešimirovom trgu MORH se i simbolično vratio u centar Zagreba, iz kojeg je otiašo, barem su tako govorili 2010. godine, zbog NATO standarda, završetka procesa „demilitarizacije“ Zagreba, proračunske uštete od 20 milijuna kuna pa čak i „osvajačkih“ pretenzija Fakulteta političkih znanosti, koji je trebao useliti u dio zgrade na Krešimircu nakon što se MORH iseli, a čiji je dekan Vlatko Cvrtila bio savjetnik Predsjednika Republike za obranu...

Sada se MORH vratio, a razlog su ponovno uštete, jer se, primjerice, samo na vožnju od vojarne Croatia i Krešimirovog trga, gdje je dio MORH-a ostao stacioniran, trošilo nekoliko milijuna kuna na benzin. Sindikat stoga od Vlade Republike Hrvatske traži informaciju o tome mogu li se uštete od preseljenja sjedišta Ministarstva obrane u vojarnu Croatia, kao i ove posljednje od povratka na Krešimirov trg, zbrojiti i koliko iznose, kao i to hoće li Hrvatska imati problema zbog nepoštivanja NATO standarda i „militarizacije“ Zagreba.

Ukoliko se samo na preseljenju jednog ministarstva mogu uštedjeti deseci milijuna kuna, a potpredsjednik bivše Vlade Božidar Pankretić govorio je o čak 100 milijuna kuna “u punom mandatu”, onda Vlada ima rješenje za krizu, jer ministarstava ima mnogo, a ako se samo svako preseli po jednom u četiri godine, Državni proračun mogao bi se napuniti dok trepneš.

Sindikat, naime, smatra da je u ovim člankom povrijedjena odredba članka 90. stavak 4. i 5. Ustava RH, koji glase:

"Zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.

Iz posebno opravdanih razloga samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno djelovanje."

Iako iz samog teksta osporavane odredbe Zakona o službi u OS RH to ne proizlazi, njezinom primjenom došlo je do povratnog djelovanja Zakona, a da njime nisu utvrđeni posebno opravdani razlozi za takvo povratno djelovanje, smatraju u Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.26. 09. 2013.

U zahtjevu za pokretanje ocjene ustavnosti navode se i konkretnirazlozi zbog kojeg sindikalci osporavaju ustavnost članka 228. Zakona o službi u OS RH. Tako se spominje da MORH i OS RH odredbu članka 228. primjenjuju na način da su više službenika i namještenika bez rasporeda u OS RH stavile na raspolaganje, i to tako da je donijeto rješenje kojim se retroaktivno utvrđuje prestanak službe, odnosno rada u OS RH s danom stupanja na snagu novog Zakona o službi u OS RH, a rok raspolaganja, odnosno trajanje raspolaganja počeo im je teći od prvog dana od dana stupanja na snagu Zakona - tj. vremenski gotovo 2 mjeseca prije donošenja, odnosno uručenja rješenja kojim se to utvrđuje. Time je, smatraju u Sindikatu, Zakon o službi povratno djelova na navedene službenike i namještenike, budući da je odredba članka 228. stavka 4. Zakona tako napisana da do povratnog djelovanja ne bi došlo jedino u slučaju da je MORH kao poslodavac rješenja o stavljanju na raspolaganje neraspoređenih službenika i namještenika donio i uredno ih dostavio neraspoređenim zaposlenicima na dan stupanja na snagu Zakona.

"Budući da to nije učinio, odredba Zakona je neprovediva na način koji ne proizvodi povratno djelovanje, pa ju je stoga potrebno promijeniti tako da stanje nepostojanja rasporeda na radno mjesto u trenutku stupanja na snagu Zakona regulira pro futuro, a ne retroaktivno", stoji u zahtjevu posланом Ustavnom sudu.

Među ostalim značajnim činjenicama navodi se i kako Zakon o državnim službenicima ne poznaje stanje u kojem državni službenik može biti „neraspoređen” sam po sebi, već do toga može doći u točno određenim situacijama ukidanja državnog tijela, ustrojstvene jedinice ili preustroja nakon kojeg nema odgovarajućeg radnog mjesta na koje se državni službenik može raspoređiti, a u takvim se situacijama, kažu sindikalci, donosi rješenje o raspolaganju kojim se ono utvrđuje od dana utvrđenja navedenih pretpostavki, kao i njegovo trajanje.

Da su poštovane odredbe Zakona o državnim službenicima, koje se na službenike i namještenike primjenjuju sukladno odredbi članka 48. Zakona o službi u OS RH ("Na službenike i namještenike primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima, osim o stvarima koje su propisane odredbama ovoga Zakona"), ne bi došlo do neraspoređenosti službenika u OS RH - stanja koje na nedozvoljeni način regulira odredba članka 228. Zakona o službi u OS RH, zaključuje se u sindikalnom zahtjevu za ocjenu ustavnosti dotičnog članka.

U zahtjevu koji potpisuje glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, **Siniša Kuhar**, Ustavnom se судu predlaže pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti, te potom i ukidanje osporavane odredbe (članka 228. Zakona o službi u OS RH). Autor: **Lidija Knežević**

Zakon o službi u OSRH proizveo nedozvoljeno povratno djelovanje

Logičan vremenski slijed događaja u OSRH su preokrenuli tako da danas radiš, a prije dva mjeseca si dobio otakaz

(SDLSN, 20. rujna 2013.) Iako Ustav Republike Hrvatske propisuje da zakoni i drugi propisi državnih i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje, Zakon o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, koji je stupio na snagu 26. lipnja ove godine, proizveo je upravo takvo - nedozvoljeno povratno djelovanje.

Naime, sukladno odredbi članka 228. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, službenici i namještenici koji su neraspoređeni na dan stupanja na snagu ovoga Zakona stavlju se na raspolaganje, s time da im rok raspolaganja počinje teći prvo dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ova odredba Zakona, iako u trenutku njegova donošenja nije tako izgledalo, u praksi je proizvela njegovo povratno djelovanje, tj. rezultirala je donošenjem retroaktivnih rješenja o stavljanju na raspolaganje većeg broja službenika i namještenika u OSRH, kojima se zaposlenicima OSRH ovih dana prestanak službe utvrđuje unatrag, u vrijeme prije dva mjeseca.

Povratni učinci Zakona razvidni su iz rješenja o stavljanju na raspolaganje kojim se dana 26. kolovoza 2013. godine službenik u OSRH stavlja na raspolaganje s danom 27. lipnja 2013. godine, uz otakzni rok od 2 mjeseca i 2 tjedna, s time da je službeniku rješenje uručeno 6. rujna 2013. godine.

Ovime se rješenjem, kojim se, kao upravnim aktom, o meritumu stvari odlučuje pro futuro, o statusu zaposlenika odlučuje retroaktivno, otakzni rok mu se u najvećem dijelu utvrđuje kao već konzumirano pravo, a poništava se i smisao instituta raspolaganja, tijekom kojeg bi se neraspoređenom službeniku trebalo pokušati pronaći posao u istom ili drugom državnom tijelu.

Budući da Ministarstvo obrane provedbu sporne odredbe Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske nije osiguralo na način kojim bi se rješenja o stavljanju na raspolaganje donosila pro futuro, tj. njihovim donošenjem i uručenjem s datumom 27. lipnja 2013. godine, neprijetorno je da je donošenjem rješenja o raspolaganju na opisani način Zakon primjenjen tako da je došlo do njegovog povratnog djelovanja.

Zbog svega navedenog, a posebno činjenice da se radi o osobama u statusu branitelja i dragovoljaca Domovinskog rata, koje zasigurno nisu zasluzile da ih se prijelaznom odredbom zakona „izbriše“ iz državnog tijela u kojem su zaposlene „unatrag“, Sindikat se obratio Predsjedniku Republike, kao Vrhovnom zapovjedniku Oružanih snaga, Ministarstvu obrane, Ministarstvu branitelja, Ministarstvu uprave, Pučkoj pravobraniteljici i saborskom Odboru za obranu, koje je upozorio na nedopustivost ovakve nedozvoljene prakse.

S. Kuhar

MJERE ŠTEDNJE OD STUDENOГA NOVA UREDBA O RADNIM MJESTIMA U MUP-u

Za 4.500 policijskih službenika smanjen beneficirani radni staž

NOV LIST

Za 2.794 bit će potpuno ukinuto računanje osiguranja u povećanom trajanju, a za 1.716 samo će se smanjiti broj dodatnih mjeseci staža

(NOV LIST, 17. listopada 2013.) ZAGREB „Više od četiri i pol tisuće zaposlenih u Ministarstvu unutarnjih poslova, što je šestina ukupnog broja zaposlenih, od sljedećeg će mjeseca izgubiti beneficirani radni staž ili će im on biti umanjen“.

Predlaže se to Uredbom o radnim mjestima policijskih službenika kojima se staž osiguranja računa u povećanom trajanju koju bi Vlada trebala usvojiti na današnjoj sjednici. Kako će se

uredba početi primjenjivati danom objave u Narodnim novinama to će znatići da će se primjenjivati već od studenoga.

Tom uredbom predviđa se potpuno ukinanje beneficiranog radnog staža za 1.574 radna mjesta, odnosno 2.794 zaposlena. Uz to se za 1.716 zaposlenih predviđa smanjenje beneficiranog staža i to na način da im se ubuduće za svakih 12 mjeseci rada bilježi 14 mjeseci, dok su dosada dobivali 16 mjeseci

staža. Uz to 23 zaposlenih koji su do sad dobivali dodatnih šest mjeseci staža na održenu godinu ubuduće će dobivati samo dva dodatna mjeseca. Na taj način država će mjesечно uštediti 2,64 milijuna kuna na njihovim doprinosima, što je gotovo 32 milijuna kuna na godišnjoj razini. Također, ti će ljudi morati raditi dulje prije odlaska u mirovinu. Već ranije u MUP-u su se te promjene dogodile za 793 zaposlena.

J. MARIĆ

NEKA PLAĆAJU GAZDE KLUBOVA

Službenički sindikat kontra kolega iz MUP-a: Na navijače ne treba silom, samo ćemo dobiti nove ‘žrtve’

SLOBODNA DALMACIJA

(SLOBODNA DALMACIJA, 1.. listopada 2013.) Sindikat državnih službenika i lokalnih namještenika reagirao je na jučerašnji prijedlog Nezavisnog sindikata MUP-a da se huliganima na stadionima, bez obzira na prigovore, žestoko uzvati silom.

- Pozivanje na upotrebu sile kad su u pitanju navijači huligani ne bi trebalo biti dio sindikalnog vokabulara, makar do lazilo iz redova policijskog sindikata. Neredi na stadionima nisu posljedica izostanka uporabe sile, već zatvaranja očiju pred navijačkim šovinizmom u kojem su žrtve svi koji u sportu vide ljepotu igre i nadigravanja, plješću lijepim potezima protivnika i u porazu ne prepoznaju samo prijevaru i zavjeru moćnih nogometnih lobija.

Policijska brutalnost ne može nadomjestiti zatvaranje očiju pred „oblačenjem“ predškolskih i školskih ustanova u navijač-

ke boje lokalnih klubova i sveprisutnim grafitima kojima se gradovi deklariraju kao „plavi“ ili „bijeli“, u kojima se vršnjaci u najranijoj dobi uče mržnji prema krivoj boji.

Pendrek, suzavac i psi ne mogu biti odgovor na simbiozu klubova i navijača koji se pretresaju na ulazu na stadion, ali ih na tribinama već spremno čekaju pirotehnička sredstva kojima će svoju mržnju „proslaviti“ osljepljivanjem navijačkih „neprijatelja“, vatrogasaca i policajaca.

Policijski službenici ne mogu biti taoci i žrtve tolerancije društva na divljanje huligana, niti uporabom sile trebaju dolijevati ulje na vatru njihovoj mržnji, koju će dodatno pothraniti tako što će ih „nevine“ prebiti. To bi bio samo povod za nove grafite.

Upravo suprotno, policija bi trebala prestati osiguravati nogometne utakmice, a porezni obveznici plaćati prekovre-

mene sate angažiranih policijskih snaga.

Kad bi osiguranje reda na stadionima plačali oni koji zarađuju milijune na transferima igrača, možda bi na tribinama i u ložama napokon mogle sjediti cijele obitelji, bez straha od stampeda i gubitka vi da.

Ovako cijela situacija liči na sanaciju banaka o trošku poreznih obveznika - navodi u priopćenju Siniša Kuhar iz SDLSN-a.

MINISTARSTVO ISPIPAVA PULS, A SINDIKATI POSTAVLJAJU PITANJE OPRAVDANOSTI NOVOG RJEŠENJA

Novi mirovinski fondovi za vojsku i policiju umjesto povećanog staža

Sugovornik iz Ministarstva rada prenio je Novom listu da će se bitno smanjiti lista od 80-ak zanimanja s beneficiranim stažem budući da je vrijeme pregazilo mnoga od njih, a ona zanimanja koja ostanu riješit će se na dva načina

Piše: Ljubica Gatarić

Večernji list (VEČERNJI LIST, 17. srpnja 2013.) Hrvatska ima oko 82 tisuće zaposlenih s beneficiranim radnim stažem za koje se pripremaju nova zakonska rješenje koja idu i do ukidanja takvog staža. Ministarstvo rada krenulo je s isipavanjem pulsa zainteresiranih skupina, a najveće su vojska i policija koji sa 35 tisuća policijaca i djelatnih vojnih osoba čine većinu beneficiranih zaposlenika.

Neformalni razgovori

Sugovornik iz Ministarstva rada prenio je Novom listu da će se bitno smanjiti lista od 80-ak zanimanja s beneficiranim stažem budući da je vrijeme pregazilo mnoga od njih, a ona zanimanja koja ostanu riješit će se na dva načina. Balerine bi, na primjer, zadržale dosadašnje beneficije i pravo na priznavanje povećanog mirovinskog staža, ali za vojsku i policiju kao najbrojniju skupinu, priprema se novi paket.

Njima bi se ukinulo pravo na povećani staž, ali bi država osnovača posebne mirovinske fondove u koje bi zaposleni u tim sustavima uplaćivali 20 posto mirovinskih doprinosa. "Pametnim" ulaganjem tih sredstava na tržištu pokrio bi se gubitak nastao ukidanjem prava. U Sindikatu policije kažu da je bilo neformalnih razgovora, ali da ne postoji nikakav zakonski prijedlog. **Seniša Kuhar**, tajnik službeničkog sindikata, odmah postavlja pitanje opravdanosti rješenja kojima će jedni ostati u sustavu beneficiranog staža jer im se

kompenzira prekomjerno „habanje“, a drugi će kompenzaciju dobiti kroz posebne mirovinske fondove. - Nisam siguran da je razlikovanje „balerina“ i „policajaca“ u ovom slučaju sasvim stručno i logički utemeljeno, a budućnost će pokazati tko će pri tome ostati „kratkih rukava“. Povijesno iskustvo nas uči da reforme ne postoje zato da se na najbolji način pomogne ljudima, u ovom slučaju onima koji rade poslove na kojima za jednu kalendarsku godinu potroše organizam kao da su radili 14, 16 ili više mjeseci, već zato da se nekome uskrati ili djelomično ukine neko pravo - kaže Kuhar.

Beneficirani staž godišnje državu košta oko 600 milijuna kuna, a još nema nikakve računice koliko bi vojnicima, policijci, pa i neka druga zanimanja kao što su ribari, dobili izdvajanjem u posebni fond. Prema sadašnjim propisima, svi zaposlenici izdvajaju 15 posto doprinosa u prvi mirovinski stup, a 5 posto u drugi. Kad je riječ o vojnicima, policijcima i drugim radnicima s liste beneficiranih zanimanja, za njih nije predviđena isplata mirovina iz drugog stupa, već se njihova uplata proslijeđuje u prvi stup kada steknu pravo na mirovinu. U Udruženju mirovinskih fondova smatraju da prijedlog

Ministarstva ne predstavlja suštinsku promjenu u odnosu na postojeće rješenje.

Fond će ulagati u dionice

- Ljudi koji imaju beneficirani staž odlaze u mirovinu mlađi, a jedini način da njihove mirovine budu kao i mirovine ljudi koji su odradili puni radni vijek jest da se povećaju izdvajanja za takve mirovine - kažu u mirovinskim fondovima. Ni oni nisu sigurni da se problem beneficiranih mirovina može riješiti stopostotnim prelaskom na kapitalizirani sustav štednje u „pametnim“ ulaganjem prikupljenih doprinosa. Novi vojni, policijski ili ribarski mirovinski fond trebao bi, prema početnoj ideji, sve uplaćene doprinose ulagati u dionice, obveznice ili neke druge instrumente i na taj način skupljati novce za buduće mirovine vojnika i policijaca.

- **5 posto mirovinskih doprinosa** zaposlenih proslijeđuje se u drugi mirovinski stup
- **54,5 milijardi kuna** imaju obvezni mirovinski fondovi, koje će se koristiti za isplatu mirovina kada osiguranik ostvari uvjete za mirovinu
- **15 posto mirovinskih doprinosa** odlazi u državni mirovinski fond. Prvi stup ima 1,47 milijuna osiguranika i 1,21 milijun korisnika mirovina. Prosječna mirovina iz redovnog osiguranja iznosi 2.205 kuna
- **20 posto doprinosa** uplaćivalo bi se u novi vojni i policijski mirovinski fond. Kad bi svi zaposleni ušli u taj sustav, godišnje bi raspolagali s približno 420 milijuna kuna

Ukinuta je naknada za rad na područjima posebne državne skrbi

Vlada pogriješila, službenicima su umjesto isprike stigle - ovrhe

Vlada nije na vrijeme razvrstala hrvatsko Podunavlje u jednu od skupina PPDS-a

Marija MIHELIĆ

VUKOVAR - Zamislite da sam odjednostavio nešto stvari uvrh na sve kartice, i poteku na imovinu koja je nasiđedlo pokojne majke i preko noći ostavila bez svega što imate, a uvrh plaćate do smrти! Redenica je ovo jedna državna službenica s radnim mjestom u Vukovaru koja dvije godine plaćajući prokurorku, točno, vrata od države dočaravaju naknadu za rad na području posebne državne skrbi.

Ovi svakoga mjeseca može pročitati iznos od 490 kuna, koliko joj se uskracuje od plaće, sve dok ne vrati preostali takozvani dug u iznosu od 133.234,18 kuna. No zbog čega ona mora državi vratiti novac koji joj je isplaćen? Vlada, kao predstavitelj Zakona odgovodnog za posebne državne skrbi, nije na vrijeme razvrstala hrvatsko Podunavlje u jednu od skupina PPDS-a i zaposlenima na tom području omogućila ostvarivanje prava na dodatnu naknadu za rad na tom području.

Odluka suda

Hrvatsko pravosuđe pravito je priznalo navedeno pravo, a potom odlukom Ustavnog suda promijenio stajalište da bi zatim neki od službenika krenuli u sudski

postupak i ostvarili pravo na naknadu za rad u PPDS-u. Međutim, hrvatska država u postupku protuovrhne zatražila je povrat tih sredstava uz uvećanje za zakonske zatezne kamate.

Automobil sam prepošala na srušu da ne ostanem i bez nje. Ako i dobijem povrat

oboljela od karcinoma. Kad je premiluna, ponovo je krenula i protuverba.

Važnija je cirilica

U mješovitoj obrani stao je Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještnika čiji predstavnik Šimša Kuhar kaže kako je Sindikat od Vlade u nekoliko navrata zatražio odustajanje od naplate potraživanja prema službenicima iz hrvatskog Podunavlja, kao zina restitucije načela pravednosti koje je postvrdjeno različitim treningom građana hrvatskog Podunavlja u odnosu na građane koji su ostvarili pravo na naknadu.

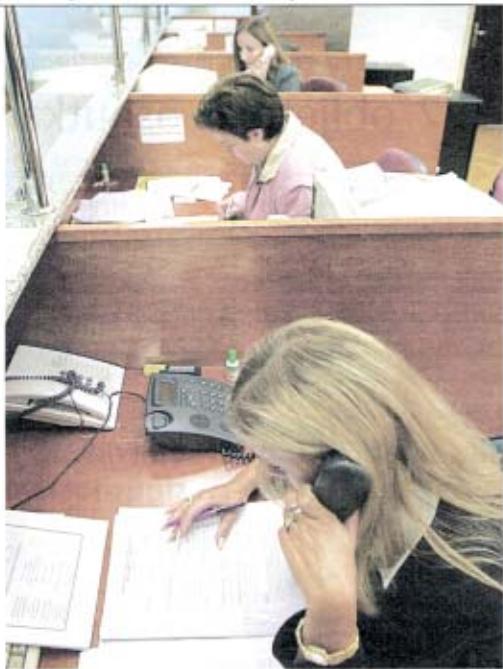
pozera meni ga država odmah uzmе, a u problemu sam se našla i kad mi je bи mi uzeši po srušu ga sprijedla u tome. Sad imam 57 godina i kako ћu to otplaćivati u mirovini ne znam, ali očigledno ћu morati dok sam živa, priča ova državna službenica koja je, radi straha od gubitka posla, željela ostati anonimna.

U strahu od gubitka radnoga mesta, ali ponajprije u finansijskom problemu je i Vinkovčanka koja državi vrata čak 314.000 kuna, a u stotinama tisuća kuna broje s i ostali izmori onih koji su ostali raditi u PPDS. Jošan od njih je i umirovljenik iz Ilok-a s 1.500 kuna mirovine, od čega 500 kuna vraća državi i čini će to do kraja života. Prekid isplaćivanja novca krenuo je kad mu je suprug

za rad na području posebne državne skrbi u drugim dijelovima Hrvatske. "Vrhovni sud načinje je priznao, a potom je Ustavni sud potvrdio najveću naknadu. Trebao bi nešto u Vladi predočiti da se taj povrat ne traži, pa bi sruši bila riješena. Međutim, Vladi je očito važnije pitanje dvojezičnih natpisa na državnim tijelima od toga što se događa ljudima koji u njima nude. Zato tražimo da se isplaćuju egzistencijalnim problemima Vlada pozabaviti prije nego što im na humani postave međugorni spomenik, bilo na latinsici ili cirilici", zaključuje Kuhar. ■

GDJE JE 10,8 MILIJARDI KUNA?

Preostali državni i lokalni službenici kojima država nije sjela na račune i mirovinu, također su tuzili državu za neisplatu naknade od siječnja 1998. do 2000. godine. Približno osam milijuna kuna još uvek nisu dobili, a jedan od njih izrično kaže da je čak i srušen zbog toga, jer bi sad, poput svojih kolega, morao vratiti novac koji mu pripada. "Urhovni sud napravio je propust kad je potvrdio mišljenje Ustavnoga suda. Ako u jednoj državi netko mijenja stav na takav način, onda u kakvoj mi je državi živim? U rujnu 2006. godine donesenje je pravomocno presudila, a mjesec dana kasnije Hrvatska narodna banka u FIN-u je doznačila 10,8 milijardi kuna. Neki su ljudi isplaćeni do sredine studenoga, a kad su usvojene ovrhe, oni koji nismo dobili novac čekamo završetak revizije. Gdje je taj novac, pita jedan od službenika koji i danje čeka isplatu naknade za spomenuto razdoblje.

Neki su svrtni što im novac još nije isplaćen - sada bi im stigle ovrhe

Glas Slavonije

Vlada narod 'zabavlja' dvojezičnim pločama, a državnim službenicima ovrhom sjeda na plaće!

Sindikat državnih službenika i namještnika stoga poručuje da 'dok Vlada Zorana Milanovića poboljšava kvalitetu života stanovnika Vukovara postavljanjem dvojezičnih natpisa na zgrade državnih institucija, onima koji u njima rade, neovisno o tome jesu li pripadnici većinskog ili manjinskog naroda, svakodnevno stižu rješenja Državnog odvjetništva o ovrhamo'.

(Dnevno.hr, 4. rujna 2013.) Zbog činjenice da Vlada hrvatsko Podunavlje nije na vrijeme razvrstala u područja od posebne državne skrbi, tamošnjim djelatnicima u uredima državne uprave 'domovina' je ovrhom sjela na račune naplaćujući naknadu koju su djelatnici ostvarivali kao zaposlenici na nekada ratom pogođenim područjima, a koju se isključivo Vladom pogreškom sada proglašava nezakonitom! Da lakrdija bude veća, pravosuđe je tamošnjim ljudima najprije priznalo pravo na takvu naknadu, da bi odlukom Ustavnog suda promijenilo mišljenje o tome.

Sindikat državnih službenika i namještnika upozorava da su se u pravnom postupku izrodile tri različite situacije: jedni su službenici ostvarili pravo na tu naknadu, a država nije zatražila povrat sredstava; drugi su dobili sud, vraćena su im sredstva, ali ih je 'domovina' protuovrhom vratila natrag; treći su presudom dobili pravo na isplatu naknade, ali im nikada nije isplaćena. Istodobno, od dijela službenika 'domovina' sada traži i podmirivanje sudskog postupka. Sindikat apelom upozorava da službenicima državne uprave svakodnevno stižu rješenja Državnog odvjetništva kojima ih Vlada kažnjava ovrhom trećine plaće 'zato što su se nakon mirne reintegracije vratili na rad u državna tijela i omogućili uspostavu punog suvereniteta i pravne države na cijelom teritoriju RH'.

U sindikatu pri tom navode žalosne primjere državne ovrhe nad vlastitim službenicima. Jednoj službenici ureda državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji

na ime protuovrhe 'domovina' svaki mjesec 'skida' 490 kuna i to će raditi dok god ne podmiri puni iznos 'duga' od 133.234,18 kuna! A još 2011. godine sindikat je upozorio na slučaj umirovljenika, bivšeg službenika Petra Lapoša kojemu 'domovina' uzima 500 kuna od mirovine koja iznosi 1 500 kuna!

Sindikat je 2011. s Vladom pokušao pregovarati, no Vlada je preko svojih ministara sindikat upućivala iz jednog u drugo državno tijelo, a tadašnji ministar pravosuđa Dražen Bošnjaković uputio ih je na Ministarstvo financija gdje je sve stalo.

Sindikat državnih službenika i namještnika stoga poručuje da 'dok Vlada Zorana Milanovića poboljšava kvalitetu života stanovnika Vukovara postavljanjem dvojezičnih natpisa na zgrade državnih institucija, onima koji u njima rade, neovisno o tome jesu li pripadnici većinskog ili manjinskog naroda, svakodnevno stižu rješenja Državnog odvjetništva o ovrhamo'.

Summa summarum

Komentar
dana piše:
**Marko
Biočina**

Evo malo pritiska na Ustavni sud: Radite ono za što ste plaćeni!

Mi prosječno rješavamo od 600 do 700 predmeta godišnje – pojavila se ovih dana predsjednica Ustavnog suda Jasna Omejec. Nažalost, nije rekla ništa o predmetima koje ne rješavaju. A baš na takve je prošlog tjedna upozorio glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještjenika Siniša Kuhar. On je na internetu građanima ponudio mogućnost da se klade na ishod ustavne tužbe koju je spomenuti sindikat podnio protiv nedavne Vladine odluke da zaposlenima u javnom sektoru smanji platne koeficijente za tri posto. Zanimljivo je to što se najmanji koeficijent nudi za scenarij prema kojem će zahtjev biti odbijen jer je u međuvremenu na snagu stupio novi Zakon o plaćama u javnim i državnim službama. Pojednostavljeno rečeno, sindikati očekuju da Ustavni sud neće donijeti nikakvu odluku do jeseni, a tad će Vlada donijeti novi zakon kojim će legalizirati sve nepravilnosti od proljeća. Dogodi li se to, sama tužba postat će bespredmetna i biti odbijena. Koliko takav scenarij u sindikatima smatraju vjerojatnim, svjedoči i činjenica da za njega zainteresiranim kladiteljima nude koeficijent od 0,8 posto – dobitak manji od uloga.

Ustavni suci, koji su mjesecima izvršili kritikama članova Vlade, čije su zakonske prijedloge više puta našli neustavnima, i ovu će Kuharovu ekshibiciju vjerojatno protumačiti kao novi primjer pritiska na njih. Ipak, je li pritisak na pravosude kad se od sudaca traži da rade svoj posao? A upravo to je suštinska poruka sindikalne kladionice. Primjerice, dovoljno se pri-

Jasna Omejec, predsjednica Ustavnog suda RH BORIS ŠČITAR

sjetiti Zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi – famoznog Lex Komadina. Tim zakonskim izmjenama Kukuriku koalicija nekolici na svojih lokalnih dužnosnika omogućila da preuzmu državne sinekure, a pri tom na svoje bivše pozicije imenuju svoje zamjenika, bez provedbe novih izbora kako je stari zakon nalagao. Tu – u najmanju ruku ustavno upitnu – suspenziju demokratskog procesa, u Vladi su pravdili uštedama (?), a da bi cirkus bio potpun, sporne izmjene su predložene, raspravljene, izglasane, predsjednik Republike ih je potpisao, objavljene u Nacionalnim novinama i stupile na snagu – u istom danu. Oporbeni HDZ očekivano je podnio ustavnu tužbu, no u godinu i pol dana Ustavni sud nije uspio zaključiti je li Lex Komadina u skladu s

ustavom ili ne. U međuvremenu dogodili su se redoviti izbori i demokratski su izabrani novi lokalni dužnosnici. Posljedice Lex Komadine su prestale pa tako i smisao tužbe. Ostalo je samo neugodno pitanje je li nekoliko ljudi u Hrvatskoj 16 mjeseci protuustavno obnašalo vlast. Kako sad isti scenarij prijeti i sindikalnoj tužbi o smanjenju plaća, čelnica Ustavnog suda mogla bi javnosti predočiti po kojim se kriterijima daju prioriteti predmetima. Odnosno, kojih je to 9 tisuća predmeta bilo hitnije od Lex Komadine – zakona koji je utjecao na osnovni sustav demokratskog transfera vlasti u državi?

Takva netransparentnost glavnije razlog zašto Ustavni sud Hrvatske, kao i niz drugih pravosudnih tijela godinama u domaćoj javnosti prati aura kalkulantskog pristupa pojedinim slučajevima i temama. Pa kao što stotine kaznenih prijava protiv zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića godinama stoje u DORH-ovim ladicama bez ikakva epiloga, tako se teško oteti dojmu da Ustavni sud također iskorištava mogućnosti koje mu procedura dopušta kako bi odugovlačenjem izbjegao odluke koje, iz raznih razloga, nije spremni ili sposobni donijeti.

Takva selektivna pravda naličje je hrvatske pravne države, a – kako to pokazuje primjer Ustavnog suda – egzistira na svim razinama pravosudnog aparata. Kako to promijeniti?

“Ne postoji politička snaga koja bi mogla instrumentalizirati Ustavni sud radi ostvarenja svojih ciljeva”, kaže Jasna Omejec. To je točno. Da bi ih instrumentalizirali, prvo bi ih morali natjerati da rade svoj posao.

Neažurna pravda Ako ne bude donesena uskoro, odluka Ustavnog suda o rezanju plaća u javnom sektoru postat će bespredmetna

Sindikati traže da sud doneše odluku prije novog zakona

Otvaranjem virtualne kladionice na odluku Ustavnog suda u Sindikatu državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN) dosjetili su se privući pažnju na svoj zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o koeficijentima kojom su plaće državnim službenicima proljetos smanjene tri posto.

Prema ponudenim koeficijentima, najmanje vjerojatnom očituje države opciju "poništenja odredaba kojima se smanjuju koeficijenti zbog nepoštivanja zakonske procedure pri donošenju Uredbe, i to prije nego što na snagu stupa Zakon o plaćama u javnim

i državnim službama". To ne znači da u SDLSN-u dvoje oko toga da se Vlada nije držala zakonske procedure kod te uredbe.

Kako kaže Siniša Kuhar, glavni tajnik SDLSN-a, u tom su sindikatu prijedlog uredbe dobili na očitovanje 24 minute prije sjednice Vlade na kojoj se uredba donosila, iako zakon za sve adrese koje trebaju dati mišljenje predviđa rok od 15 dana.

I većina drugih institucija i državnih tijela koje zakon navodi nije na uvid dobila prijedlog uredbe. Osim toga, prema SDLSN-u je sporno i to što je Uredba stupila na snagu de-

Sindikati čak nude i mogućnost kladjenja na ustavnu tužbu

facto prije objave (tj. isti dan, 1. ožujka) u Narodnim novinama, a samo iznimno je to prihvativljivo dan nakon objave u NN (inače je rok 8 dana).

Uza sve, tvrde kako su rješenja o smanjenju plaće ljudi dobivali krajem ožujka, a neki i u travnju.

Kuhar stoga ističe da koeficijenti za pojedine opcije u njihovoj kladionici odražavaju zapravo njihova iskustva sa "sinkronizacijom izvršne i sudbene vlasti, tako da se sudске odluke donose "nakon što su prestale postojati pretpostavke za donošenje negativne odluke po izvršnu vlast". U ovom slučaju to bi moglo biti

sa stupanjem na snagu novog Zakona o plaćama u javnim i državnim službama, na kojem se radi i navodno bi u proceduru izglasavanja mogao već u rujnu.

Kako god bilo, čak i u slučaju da im Ustavni sud svojim presudom da za pravo, u Sindikatu ne računaju na finansijsku zadovoljštinu. Svjesni su, kaže Kuhar, da bi to bila Pirova pobjeda. Vlada na jednoj strani može vratiti, a na drugoj potom uzeti i više.

"Cilj je našeg zahtjeva najprije da se radi zakonito, a ne volontaristički, bez socijalnog dijaloga", zaključuje Kuhar.

jd

Poslovni dnevnik

ŠALJIVA INICIJATIVA

Sindikat: Kladite se na odluku Ustavnog suda

Večernji list

Od mogućih ishoda najviši koeficijent nosi onaj prema kojemu Ustavni sud poništava Uredbu o koeficijentima

(VEČERNJI LIST, 29. srpnja 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika (SDLSN) objavio je šaljivo priopćenje u kojemu se tvrdi kako je sindikat otvorio virtualnu kladionicu na događaje koji imaju utjecaj na položaj državnih službenika i namještenika. Prvi takav događaj je odluka Ustavnog suda o ustavnosti Uredbe o koeficijentima kojom je Vlada zaposlenima u državnim službama smanjila plaće za tri posto. Oklade se zaprimaju do 31. kolovoza, a dobici se isplaćuju u - službeničkim markama.

"Neka iskustva Sindikata iz nedavne prošlosti ukazuju na pojavu sinkronizacije izvršne i sudbene vlasti koja se očituje u donošenju sudske odluke nakon što su prestale postojati pretpostavke za donošenje negativne odluke po izvršnu vlast.

Radi se o svojevrsnom svemirskom vremenskom paradoksu koji znanstvenici još nisu uspjeli sasvim objasniti, a po kojem se donošenje odluke nekog sudbenog tijela ne može dogoditi prije nego li je ona bespredmetna i besmislena, premda i kao takva postaje dio uvijek pozitivne sudske statistike rješenih predmeta", navodi se u priopćenju koje potpisuje glavni tajnik SDLSN-a Siniša Kuhar.

"Ova svemirska pojava utjecala je i na vrijednosti koeficijenata mogućih ishoda odluke Ustavnog suda kada je u pitanju ustavnost i zakonitost Uredbe o koeficijentima pa tako s obzirom na njihovu vjerojatnost ishodi imaju sljedeće vrijednosti koeficijenata:

1. Ustavni sud odbacuje prijedlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o koeficijentima jer je u međuvremenu stupio na snagu novi Zakon o plaćama u javnim i državnim službama - koeficijent 0.8

2. Ustavni sud odbija prijedlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o koeficijentima jer je u međuvremenu stupio na snagu novi Zakon o plaćama u javnim i državnim službama - koeficijent 0.8

3. Ustavni sud usvaja prijedlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o koeficijentima i poništava odredbe kojima se smanjuju koeficijenti zbog nepoštivanja zakonske procedure pri donošenju Uredbe i to prije nego što na snagu stupa Zakon o plaćama u javnim i državnim službama - koeficijent 7.2.

4. Zakazana sjednica Ustavnog suda na kojoj bi sud trebao odlučivati o Uredbi o koeficijentima ne održi se prije donošenja novog Zakona o plaćama u javnim i državnim službama zbog evakuacije zgrade Ustavnog suda uslijed prijetnje eksplozije dotrajalih plinskih instalacija - koeficijent 0.2", navodi se u priopćenju.

DRŽAVNA SLUŽBA PO PARTIJSKOM DEKRETU

Pučka pravobraniteljica traži sprječavanje donošenja istih nezakonitih akata u beskonačnom nizu

Prevedeno na jednostavni sindikalni rječnik, Ured pučke pravobraniteljice od Ministarstva uprave, kojem je na čelu Arsen Bauk, traži da konačno počne poništavati nezakonita rješenja koja „u beskonačnom nizu” štanca njegova stranačka kolegica, potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih Milanka Opačić

(SDLSN, 23. listopada 2013.) Ured pučke pravobraniteljice uputio je 7. listopada Upravnoj inspekciji u Ministarstvu uprave dopis u kojem na pojedinačnom slučaju službenice Ministarstva socijalne politike i mladih upozorava na praksu „rasporeda zatečenih službenika na niža radna mjesta nakon promjene vlasti, te stalnog neutemeljenog omalovažavanja unatoč nijihovom iskustvu, znanjima i profesionalnom odnosu spram ove vrlo osjetljive službe”.

Zamjenica pučke pravobraniteljice **Lidija Lukina Kezić** upozorava da je MSPM i nakon poništavanja tih rješenja o rasporedu pred Odborom za državnu službu, „donjelo nova (ista) rješenja o rasporedu s retroaktivnim pravnim učinkom”.

U dopisu se podsjeća da je u izvješću pučkog pravobranitelja za 201. godinu upozorenje na povrede prava zbog ukiđanja mjerila za raspored zatečenih službenika, izmjenom članka 127. Zakona o državnim službenicima, s preporukom za preispitivanje te odredbe Zakona.

„To stoga što postupak preuzimanja i rasporeda zatečenih službenika, bez pobližih mjerila o potrebama službe i stručnom znanju, a osobito bez primjene pravila diskrečijskog odlučivanja, nužno dovodi do prekoračenja ili zloporabe diskrečijskog načina odlučivanja o rasporedu zatečenih službenika, a time i grube povrede načela zakonitosti”, zaključuje zamjenica pravobraniteljice te traži „žurno poduzimanje mjera u okviru ovlasti Ministarstva uprave, uključujući i poništavanje rješenja o rasporedu, sukladno nadzornim ovlastima.

„Sve je to potrebno poduzeti, kako bi se sprječilo donošenje istih nezakonitih akata u beskonačnom nizu, a što je prema dosadašnjoj praksi donošenja ovih

rješenja i izvjesno”, pomalo rezignirano zaključuje zamjenica Kezić. Prevedeno na jednostavni sindikalni rječnik, Ured pučke pravobraniteljice od Ministarstva uprave, kojem je na čelu **Arsen Bauk**, traži da „neovisna” Upravna inspekcijska koja djeluje u Ministarstvu uprave, konačno počne poništavati nezakonita rješenja koja „u beskonačnom nizu” štanca njegova stranačka kolegica, pot-

predsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih **Milanka Opačić**.

Istovremeno, traži se i zakonsko ograničavanje rasporeda na službenička radna mjesta po „partijskom dekretu”, odnosno po samo politički imenovanim dužnosnicima poznatim kriterijima.

Ili, smo mi u Sindikatu opet nešto kriješto shvatili?

S. Kuhar

MINISTARSTVO UPRAVE
UPRAVNA INSPEKCIJA

10000 ZAGREB
Maksimirска 63

PREDMET: Pritužba zbog povreda prava u državnoj službi

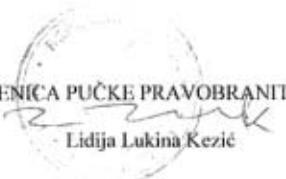
- dostavlja se na postupanje
- izvješće o poduzetom, traži se

Poštovani gospodine [REDACTED]

zaprimili smo pritužbu [REDACTED] više stručne savjetnice u Ministarstvu socijalne politike i mladih kojom se ukazuje na povredu njenih prava, ali i drugih zatečenih službenika tog Ministarstva, zbog načina rasporeda zatečenih službenika na niža radna mjesta nakon promjene vlasti, te stalnog neutemeljenog omalovažavanja unatoč nijihovom iskustvu, znanjima i profesionalnom odnosu spram ove vrlo osjetljive službe.

Slijedom navedenoga, sukladno ovlastima pučke pravobraniteljice, utvrdenim Zakonom o pučkom pravobranitelju (N.N. br. 76/12) dostavljamo presliku pritužbe na postupanje, a o poduzetom u ovom, kao i brojnim drugim slučajevima, tražimo žurno poduzimanje mjera i dostavu izvješća o poduzetom.

S poštovanjem,

ZAMJENICA PUČKE PRAVOBRANITELJICE

Lidija Lukina Kezić

PRILOG: preslika pritužbe

O tome obavijest:

1. [REDACTED] Ministarstvo socijalne politike
i mladih, Zagreb, Savska cesta 66
2. Pismohrana, ovdje

MINISTRICA OPAČIĆ OLIČENJE BAHATOSTI

Zbog strahovlade stari kadrovi odlaze, a broj zaposlenih prijatelja raste

Napisao: Damir Kramarić

(Tjedno.hr, 19. listopada 2013.) Dok Vlada vrlo jeftino i po čudnim kriterijima rasprodaje posljednju vrijednu imovinu Republike Hrvatske kako bi isplatili tek ratu kamata za ogromni vanjski dug, dok **ministar Linić** najavljuje nove poreze te ovre građanima i zbog samo 1000 kuna duga, u Ministarstvu socijalne politike i mladih na nove se, politički podobne kadrove, novac troši nemilice!

Ministrica Opačić je, kako tvrde neki zaposlenici i bivši zaposlenici tog ministarstva, dovela bezbroj novih ljudi bez pravog iskustva, uglavnom po stranačkim i prijateljskim kriterijima, te je tako, kažu, znatno povećala trošak tog ministarstva. U isto vrijeme nije povećala učinkovitost službi i ureda u koje je dovela nove ljudе, već upravo obrnuto - smanjila je njihovu djelotvornost jer novi zaposlenici nemaju potrebnog iskustva pa ni ne mogu pohvatati sve konce, dok stari kadrovi demotivirani brojnim smjenama, degradacijama, lošim međuljudskim odnosima i prisilnim ustupanjem svojih mesta političkim podobnicima, žele što prije otići - tvrde naši sugovornici koji su molili da njihova imena zbog mogućih posljedica ne spominjemo. Pri tom se, tvrde, ministrica **Milanka Opačić** prema zaposlenicima koje je u ministarstvu zatekla ponaša nevjerljivo bahato i bezobzirno, što je dovelo do vrlo loše atmosfere, poplave žalbi na njezina nezakonita rješenja kao i do općeg organizacijskog rasula. "Pronadite si drugi posao" rečenica je koju najčešće iz ministričnih usta čuju službenici na prvom razgovoru. Zbog svega toga, kako tvrde naši sugovornici, najviše stradavaju oni kojima je pomoći najpotrebnija - korisnici socijalne pomoći.

STRUČNE KADROVE TJERA IZ MINISTARSTVA

-Puno je improvizacije i neznanja, puno nezakonitih rješenja o premještanjima i degradacijama zaposlenika. I Upravna inspekcija i Sindikat državnih službenika već

su mnogo puta upozorili odgovorne u Ministarstvu na nezakonitosti i politički volontarizam, no sve uzalud. Situacija se ne mijenja, zbog čega se u Ministarstvu socijalne politike i mladih događa raspad sustava - napominju naši sugovornici. Kažu da gotovo svaki tjedan na visoke položaje u ministarstvo dolaze novi ljudi, uglavnom SDP-ovi kadrovi, zbog kojih se iskusni i provjereni stručnjaci moraju spustiti, u najboljem slučaju, nekoliko stepenica niže. Mnogi, međutim, nisu imali tu sreću. Ministrica im je hladno, već za prvog susreta, rekla da potraže novi posao! Naši sugovornici tvrde da takav odnos ministrici Opačić prema suradnicima proizvodi nezadovoljstvo, frustracije i opću apatiju.

- Silne smjene i nove kadrove čovjek više ne može ni pratiti. Toliko je novih ljudi došlo i premjestilo se stepenicu više da je teško i voditi evidenciju o njima. No, i oni koje je dovela ministrica, već odlaze. Zbog nezadovoljstva je otišlo čak tridesetak najbližih suradnika Milanke Opačić! Unatoč brojnim odlascima, povećao se broj zaposlenike u odnosu na ranije pa sada i deset do petnaest ljudi radi posao kojeg je prije radila jedna osoba. No, nikoga nije briga za to.

Nikada nije prije, osim toga, nije dogodilo da se prvo imenuju ljudi, pa se tek onda slaže posao. Načelnici sektora sada, povrh svega, imaju i dvostruko veće plaće od savjetnika ministara. Radi se što god se poželi, šuti se o visokim plaćama i velikom trošku za porezne obveznike usred siromaštva kojim smo okruženi - kažu naši izvori, pa dodaju da se sada skupo plaćaju konzultanti da utvrde ono što je utvrđeno prije deset godina. Sve glasnije se, tvrde, po hodnicima ministarstva govori o tome da ministrica Opačić dovodi mahom Srbe po nacionalnosti, što ne bi bio nikakav problem da su ti kadrovi iskusni i stručni. No u situaciji kada iskusne i stručne nestranačke kadrove, po nacionalnosti Hrvate, zamje-

njuju neiskusni, politički podobni kadrovi uglavnom srpske nacionalnosti, onda to, tvrde oni s kojima smo razgovarali, stvara dodatno nezadovoljstvo.

MILANOVIĆ SVE ZNA

- "Zar ćemo postati manjina u vlastitoj zemlji"? - pitaju se dok prstom upiru u ministricu. Kažu potom da nije problem samo u tome što nova ministrica ruši gotovo sve što je učinjeno za mandata HDZ-ove vlasti, već se, vele, razgrađuje čak i ono što je izgrađeno u vrijeme Račanove vlade, odnosno za mandata bivšeg SDP-ovog ministra **Davorka Vidovića**, za kojega kažu da je bio oličenje kulturnog ophodenja i pristojnosti u odnosu na Milanku Opačić.

I nije da se nezadovoljni službenici nisu u redovnoj proceduri žalili na nezakonita rješenja i nezakonito postupanje. Potpisnik ovih redova u posjedu je više žalbi, kao i rješenja Upravne inspekcije i Ministarstva uprave kojima se zaposlenicima daje za pravo, a Ministarstvo socijalne politike upozorava na nezakonita rješenja i na potrebu donošenja novih, sa zakonom uskladištenih akata. No, takva rješenja i upozorenja koja na adresu Ministarstva socijalne politike stižu iz Ministarstva uprave ne mijenjaju ništa na stvari.

- Kad se sjetimo da je **ministica Holy** morala otici zbog samo jednog jedinog maila, onda nam nije jasno zbog čega je ministrica Opačić, čiji je popis grijeha i propusta znatno duži, tako nedodirljiva. Jer protiv rješenja ministrici Opačić donose se brojni nalazi inspekcije koji potvrđuju nezakonitosti, masovno se poništavaju njezina rješenja, njezini najbliži suradnici masovno odlaze iz Ministarstva i niko ne ništa - čude se naši sugovornici, koji su se na ponašanje ministrici žalili **premijeru Milanoviću**, kao i **predsjedniku Josipoviću**. I dok im Milanović ne odgovara, Josipović je odgovorio i tražio očitovanje ministrici Opačić, no sve uzalud, jer predsjednik

države nema ovlasti na drugi način intervenirati.

-A Milanović?

-On sve zna ali ništa ne poduzima. Očito ga nije briga - zaključuju nezadovoljni službenici i bivši službenici Ministarstva socijalne politike i mladih.

Njihove riječi potvrđuje i **Siniša Kuhar**, glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika, koji je, kako reče, već toliko toga pisao o nepravilnosti u Ministarstvu socijalne politike i mladih, da ne zna otkud bi novu priču započeo.

-U više navrata upozoravali smo Ministarstvo uprave na nezakonitosti u Ministarstvu socijalne politike, Upravna inspekcijska utrdila je da nepoštivanja zakona postoje, poslali su o tome očitovanja tom ministarstvu i na tome je sve stalo. Uvođenjem "Instituta premještaja" u Zakon Vlada je, naime, omogućila dovođenje ljudi u sustav državne uprave izvana, što nerijetko izaziva nezadovoljstvo kadrova koji se moraju ukloniti da bi netko izvana došao na njihovo mjesto. Novi ljudi bez natječaja dolaze u pravilu na bolje plaćena radna mjesta, obično na šefovske pozicije, što znači da ta mjesta prije toga treba zbog njih isprazniti. Dodatni problem nastaje kada osoba koja je degradirana nerijetko mora nastaviti raditi bivši posao, jer novi ljudi najčešće nemaju dovoljno iskustva i znanja za obavljanje tih zahtjevnih poslova. To, dakako, proizvodi nove frustracije. Događa se, osim toga, da osobe koje dolaze izvana, sebi čuvaju mjesto koje su napustili, dok u isto vrijeme zauzimaju dobro plaćeno mjesto u Ministarstvu socijalne politike i mladih. Tako je gospođa **Čurković-Kelava** sebi, čini se, čuvala mjesto ravnateljice u dječjem domu u Nazorovoj, dok je bila pomoćnica ministrici Opačić. Činila je to, po svemu sudeći, u dogovoru s pojedincima u domu u Nazorovoj, na način da su najtečaje za mjesto ravnatelja objavljivali tamo gdje će ih malo tko vidjeti, primjerice u riječkom Novom listu, a ne u zagrebačkim dnevnim novinama, s nadom da se nitko neće javiti. A kada bi se netko i javio, natječaji su se poništavali, imenovao se v.d. ravnatelj sve dok se gospođa Kelava nije odlučila vratiti na svoje bivše radno mjesto načelnice dječeg doma u Nazorovoj ulici. Činjenica, pak, da je osim gospođe Kelava iz Ministarstva socijalne politike otislo još tride-

setak najbližih suradnika i suradnica ministrici Opačić, odnosno ljudi koje je ona sa sobom dovela u ministarstvo, govori o narušenoj atmosferi u tom ministarstvu - podvlači Siniša Kuhar, te dodaje da je ministrica Opačić otjerala ili smjenila mnoge ljudi koji su bili nositelji reforme sustava iz vremena ministra Vidovića, dakle njezinog stranačkog kolege iz vremena **Račanove vlade**.

-Teško je razumjeti da su ti ljudi u svežoj prošlosti bili nositelji reformi, a da su danas škart. A kada ministricu Opačić upitate za sve te nepravilnosti, ona samo odmahuje rukom i kaže: "Gdje je bila inspekcija za vrijeme HDZ-a?". Činjenica je, međutim, da smo mi slali inspekcijske i za vrijeme bivših vlada, no isto je tako činjenica da u ministarstvu kojega danas vodi Milanka Opačić za vrijeme bivše vlade nije bilo pritužbi i predstavki zaposlenika, kao što ih ima danas - zaključuje glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske.

Pokušali smo, potom, dozнати što na brojne primjedbe i argumente nezado-

voljnih službenika i Sindikata kaže ministrica Opačić, odnosno njezini najbliži suradnici, no na naša pitanja upućena Službi za odnose s javnošću Ministarstva socijalne politike još 10. listopada, do objavljuvanja ovog teksta nismo dobili odgovore. Zbog čega, pokušali smo saznati u telefonskom razgovoru sa zaposlenicima Odnosa s javnošću, gdje nam je službenik koji se nije predstavio rekao da se, pojednostavljeno rečeno, ne usudi upit portala Tjedno prenijeti ministrici, jer su naša pitanja "neprimjerena". Zato ćemo, umjesto odgovora, prenijeti upit upućen kabinetu ministrici, da javnost ocjeni jesu li pitanja preneumjesna i predrska za oči i uši jedne ministrici.

PITANJA BEZ ODGOVORA

Upit kojega smo 10. listopada uputili Ministarstvu socijalne politike i mladih ovde prenosimo u cijelosti:

"Molim Vas da mi odgovorite na pitanja u vezi s tvrdnjama mnogih stručnjaka koji kažu da ministrica Opačić nestrukčno, samovoljno i bahato vodi resor

Večernji list

Odgovor
djelatnika na
izjave ministrici
Milanke Opačić

AKTUALNO

SLUŽBENICI:

Ministrica nas blati, a o nama ništa ne zna

"Mandat je počela bez obavljene službene primopredaje pa stoga ni osobe koje sada "blati" nisu imale priliku predstaviti stanje u sustavu

Izjave potpredsjednice Vlade i ministrici socijalne politike Milanke Opačić o službenicima u Ministarstvu su neetične, uvredljive, ponizavajuće, diskriminirajuće, u suprotnosti sa zaštitom privatnosti i privatnih podataka zaposlenika i sadrže elemente klevete, piše u pismu. Službenici se pitaju i je li to što čelnica tijela ne reagira na nezakonita rješenja, upozorenja i nalaze Ministarstva uprave, nego ih ponavlja, "poziv na nezakonit rad ili to znači da, ako je netko prije nje i radio na neodgovarajući način, može u istom tonu nastaviti i dalje".

Dodaju i da Ministarstvo istodobno provodi upravni i inspekcijski nadzor nad ustanovama socijalne skrbi te "zbog nepravilnosti u nalazima, ponekad samo administrativne naravi".

socijalne politike i mladih, da postavlja kadrove po političkoj ili prijateljskoj liniji, te da tako čini veliku štetu osjetljivom području kojim se bavi, ali i hrvatskom društvu u cjelini:

Na kojim poslovima je ministrica Milanka Opačić radila prije nego je postala ministrica socijalne politike i mladih, odnosno s kakvim radnim iskustvom je došla na vrlo odgovornu poziciju ministricu?

Je li točna informacija da se u Ministar-

stvu socijalne politike i mladih novi ljudi zapošljavaju bez natječaja te po političkoj ili prijateljskoj liniji?

Kako gospođa Opačić komentira tvrdnje da osim što dovodi nestručne kadrove na odgovorna mjesta, smjenjuje, šikanira i mobbingira stručnjake koje je zatekla u Ministarstvu?

Kako, pak, ministrica Opačić komentira tvrdnje gospođe Sanje Sarnavke da je nepristojna i bahata, te da će svojim

samovoljnim i nepromišljenim postupcima, postupcima koji nisu utemeljeni na mišljenju struke, posve uništiti resor kojega vodi? - stoji u našem upitu koji, po svemu sudeći, nije ni došao do ministriće Opačić jer su njezini suradnici ocijenili da bi razlutio i uvrijedio njihovu šeficu.

I bez odgovora smo, dakle, dobili najbolji mogući odgovor na sva naša pitanja.

→ Zašto je 30-ak ljudi napustilo Ministarstvo socijalne politike

Večernji list

Potres u resoru M. Opačić: Ona smjenjuje, uzvraćaju joj tužbama

EU PARLAMENT Ministrica intenzivno usavršava engleski jezik i spremi se za kandidiranje u Europski parlament

Romana Kovačević Baršić
romana.kovacevic@veterni.net

Što se događa u ministarstvu Milanke Opačić, sve je glasnije pitanje nakon što je dvoje njezinih pomoćnika odstupilo s funkcija. Jasna Čurković Kelava na godišnjem je odmoru nakon kojeg će se vratiti na novu startu dužnost ravnateljice zagrebačkih dječjih domova, a ostavku je nedavno obrazložila činjenicom da je "trebao veći stupanj sučasnosti" između nje i ministricе te kako su "njezina stajališta o organizaciji rada u Ministarstvu, načinu komunikacije i vođenja sustava, reformskih procesa, prioriteta i kadrovske rješenja umnogome različita od aktualnih procesa u MSPM-u i sustavu".

Degradirani i manje plaćeni

Darko Ledinski nedavno je i formalno razriješen nakon što je izbavio iz Ministarstva zbog sukoba s ministricom, nakon kojeg mu je, prema tvrdnjama upućenih, zabranila da išta potpisuje. Spomenuti "aktualni procesi, način komunikacije i kadrovska rješenja" ogledaju se u neuobičajeno masovnom odlasku ljudi iz Ministarstva. Naime, osim najviših suradnika ministriće je napustilo 30-ak ljudi.

Upravna inspekciјa upozorila je MSPM da rješenja nisu zakonita

Dokumenti do kojih smo došli govore o nezakonitim rješenjima kojima se službenici premještaju na niže funkcije. Tako je Odbor za državnu službu ponijatio rješenja o rasporedu na nova, nižerangirana i slabije plaćena radna mjesta dijela njih, da bi potom i inspekcija Ministarstva uprave upozorila MSPM kako su rješenja nezakonita. - Ubuduće rješenja iz službeničkih odnosa moraju imati valjana obrazloženja – upozorila je Upravna inspekciјa, nakon čega je provedla i nadzor u Ministarstvu. Rješenja donesena nakon toga gotovo suvrednaka, s tim da su donesena retrogradno, a u tijeku su žalbe na njih. Među degradiranim je službenicima i visokorangirana nestranaka osoba kojoj je, nakon 20 godina iskustva, napredovanja u vrijeme ministarstva Davorka Vidovića te nakon što je "odvozila" pregovore za pristupanje EU za sektor socijale, rečeno da si traži drugo mjesto. Ignorirana na poslu, sve dopise koji su joj stizali iz EK proslijedila je drugima, dok su se materija-

Nezakonitosti i šlamperaj

Iako tvrdi da je traževi neće pokolebiti, ministrica intenzivno usavršava engleski jezik i, pričaju u Ministarstvu, spremi se za kandidiranje u Europski parlament.

- MSPM je primjer lošeg političkog, koaličnog, stranačkog i osobnog kadroviranja na svim razinama, koje je vjerojatno posljedica neiskustva i nesnažanja ministriće Opačić u realnom svijetu organizacije rada Ministarstva i sustava socijalne skrbi. Ministarstvo od njezina imenovanja potrešaju nezakonitosti, pravni i službenički šlamperaj koji je primjer kako državna uprava ne bi trebala raditi, a "dezertiranje" najviših suradnika i fluktuacija stručnog kadra dokaz su izostanka sinergije između političke i stručne komponente – kaže Sinisa Kuhar iz Sindikata državnih službenika.

U glavnom tajništvu Ministarstva rekli su nam da je postupak u tijeku te kako su rješenja obrazložena.

Potpredsjednica Vlade ostala bez oba pomoćnika

Ministrica Milanka Opačić ima problema s kadrovima

M. Opačić: Po meni udaraju oni koji godinama ne rade

– Očito po meni udaraju djelatnici koji godinama nisu radili svoj posao i kojima sam prekinula način rada u kojem se trgovalo u sustavu. Svi koji su spušteni stepenicu niže sada su u problemu, ali legitimno je da si sama biram tim. Nikakvi me traževi u tome neće

omesti – rekla je Milanka Opačić. Jučer je za njezinu zamjenicu imenovana dosadašnja joj pomoćnica Maja Sporiš, a glavnim savjetnicima postali su Mihaela Đurić, Matko Matković i Hrvoje Sadarić.

PATRIK MACEVSKY/PIXSELL

'TESLA TEAM'

Srpski hakeri hakirali stranice SDLSN-a

Nadamo da čišćenje njihove "posvete" velikom znanstveniku neće proglašiti etničkim...izjavio je Siniša Kuhar, glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH

(VEČERNJI LIST, 30. kolovoza 2013.) Srpski hakeri koji se nazivaju "TeslaTeam" hakirali su mrežne stranice Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske i na njima u rubrici "o nama" umjesto fotografije aktualnog predsjednika Sindikata postavili sliku mrtačke glave i poruku "vreme je za čišćenje".

- Ne znamo ima li među srpskim hakerima i onih koji su kao i velikan Nikola Tesla ponosni na svoj srpski rod i hrvatsku domovinu, ali se nadamo da čišćenje njihove "posvete" velikom znanstveniku neće proglašiti etničkim...izjavio je Siniša Kuhar, glavni tajnik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH.

vijesti NHS-a

EU obilježi plan RH za slaganje 450 milijuna eura za poticanje rasta i stvaranje radnih mjesto

DOKUMENTA DALJINACIJA Evropska komisija u ponedjeljak je odobrila hrvatski plan slaganja za kreiranje predstava, kojim je poljubice EU-a u vrijeme 2014.-2020. godine učinila za slaganje Hrvatske pri sklopu u EU, uključujući u krozveću. Hrvatskom stručnjacima referentna vrednost (VERO) nije u primjeru rezultata modela tijekom izvođenja preostale vrednosti za hrvatske institucije u EU ulaziti prema raspodjeljivanju novca i stvaranje radnih mjesto početkom konzervativnog razdoblja.

D očitajte

Hakovali TeslaTeam
Vreme je za ciscenje

Since © 2010 Ser

MOLITVA ZA MINISTRE Sindikalac "osmislio" pomoć za izlazak iz krize

Ministre, neka ploda da tvoja fiskalna disciplina, molim se

Siniša Kuhar na svoj je karakteristično duhovit način komentirao nimalo smiješno gospodarsko stanje zemlje

Smisao za humor i ironičan pristup nimalo smiješnim društvenopolitičkim aktualnostima pokazao je i najnovijim potezom glavni tajnik državoslužbeničkog sindikata Siniša Kuhar. Budući da, kaže, svima postaje jasno kako je svjetlo u tunelu

hrvatskog gospodarstva još daleko, "najavio" je da će sindikat u idućih mjesec dana izdati posebnu kolekciju medaljona s likom hrvatskih ministara i odgovarajućih molitava za njihovo zdravlje, uspješan rad i život, a sve kao podrška predvodnicima u borbi protiv teške krize kojoj se ne nazire krāj. - Ma koliko se porezna i fiskalna disciplina povećale, koliko god se kuna iscijedilo iz ugostitelja, seljaka i nakupaca, plaće državnih službenika smanjile, cesta, pošta i osiguravajućih društava prodalo, jednostavno ne ide - ustvrdio je Kuhar pretpostavivši da je razlog "možda i kolektivna apatija i nevjericu u vlastite snage te pamet demokratske nam Vlade". (rok)

PORUKA SDLSNA

„GSV ne smije postati stroj za maglu“

Večernji list

(VEČERNJI LIST, 26. srpnja 2013.) Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika poručio je u priopćenju da želi "u procesu savjetovanja sa sindikatima sudjelovati izravno, temeljem prava koje je s Vladom RH ugovorio Sporazumom o socijalnom partnerstvu u reformi državne uprave i poslovnika Vlade, a ne putem GSV-a, koji može i treba biti mjesto razgovora socijalnih partnera, ali ne i ekskluzivni klub u kojem će osmjesi i sretne misli političara biti kulisa za ignoriranje stvarnosti".

"Ukazanje premijera Zorana Milanovića na konstituirajućoj sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća, nakon samo dvije godine provedene na funkciji prvog čovjeka izvršne vlasti trebalo je pokazati koliko Vlada drži do tripartitnog socijalnog dijaloga. Do njegovog ranijeg pojavljivanja na GSV-u nije došlo, moglo se zaključiti iz njegove izjave, zato jer se dosad socijalni dijalog vodio na tajnim mjestima, u mračnim sobama i s navučenim zavjesama. Milanović je tako na GSV-u ponovno upalio svjetlo i svojom pojavom obasiao ovo tijelo, a jednim od zaključaka da se zakoni u Saboru „opreme“ i mišljenjem GSV-a odmah je pokazao kako će se ubuduće raditi javno i transparentno.

„Hoće li Vlada ubuduće sa socijalnim partnerima raspravljati samo na GSV-u?“

Međutim, znači li to da će Vlada i njezina tijela koja pripremaju zakonske prijedloge, uredbe i druge podzakonske akte, strategije i programe ubuduće sa socijalnim partnerima

POMOZIMO VLADI

Medaljoni s likovima hrvatskih ministara za svekoliki oporavak Hrvatske

(SDLSN, 26. kolovoza 2013.) Pri kraju turističke sezone polako svima postaje jasno da je svjetlo u tunelu hrvatskog gospodarstva još daleko, jer čak ni rekordni broj noćenja i zatvorenih ugostiteljskih objekata nisu dovoljni za optimističan pogled u budućnost. Ma koliko se porezna i fiskalna disciplina povećala, koliko god se kuna iscjedilo iz ugostitelja, seljaka i nakupaca, plaće državnih službenika i namještenika smanjile, cesta, pošta i osiguravajući društava prodalo, jednostavno ne ide. Razlog tomu možda je i kolektivna apatija i nevjericu u vlastite snage i pamet demokratske nam Vlade i njezinih najboljih muževa (i žena, dakako, ali tako se kaže), koji se bore sa stoglavim zmajem recesije.

I baš zato, kako bi njima, koji predvode ljuti boj za bolje sutra sviju nas bilo lakše, a oni sami hrabriji za spoznaju da je njihov narod i biračko tijelo uz njih, Sindikat će u idućih mjesec dana izdati posebnu kolekciju medaljona s likom hrvatskih ministara i odgovarajućih molitava za njihovo zdravlje, uspiešan rad i život.

Prva tri medaljona s likovima ministara od financija, rada i uprave i pripadajuće im molitve potpore već se mogu „downloadati“ sa sindikalnih mrežnih stranica pa ako našim ministrima i sebi samima želite dobro, pomolite se... **S. Kuhar**

raspravljati samo na GSV-u? Poslovnikom Vlade propisano je da su središnja tijela državne uprave dužna, u pravilu, u pripremi prijedloga i mišljenja za Vladu uputiti ih na mišljenje strukovnim udruženjima i udrugama u čiji djelokrug spadaju pitanja koja su predmet tih prijedloga i mišljenja.

Kada su sindikati u pitanju, središnja tijela ovu obvezu, u pravilu, nisu poštovala i Vlada je o zakonskim i drugim prijedlozima raspravljala bez mišljenja onih na koje se odnose. Brojni su kolektivni ugovori u kojima стоји obveza konzultiranja sa sindikatima pri donošenju propisa iz područja na kojem djeluju. No, ministri koji su ih potpisali ne obaziru se na ove obveze. Neki su sindikati, poput Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, s Vladom, doduše onom bivšom, sklopili sporazume o suradnji na području izrade propisa kojima se regulira status i plaće službenika, u kojima je Vlada preuzeila obvezu uključivanja predstavnika sindikata u radne skupine za izradu zakona uredbi. Ova Vlada takve sporazume nije stavila izvan snage, ali ih ne poštuje.

„Upozorenje sindikalnim predstvincima u GSV-u da ne pristanu biti „gorivo“ stroja za maglu“

Može li se stoga jednim zaključkom GSV-a prebrisati dosadašnja loša praksa i potpuno ignoriranje „bilateralnog“ socijalnog dijaloga na svim razinama? Posebice stoga što socijalni dijalog koji se vodi na GSV-u nije zamjena neposrednog socijalnog dijaloga na relaciji poslodavac - sindikat, niti on Vladu može abolirati od obveza koje ima zapisane u svom poslovniku, zakonima, sporazumima sa sindikatima ili su ih njezini ministri ugovorili kolektivnim ugovorima. SDLSN stoga upozorava sindikalne predstavnike u GSV-u da ne pristanu biti „gorivo“ stroja za maglu kojim će se prikriti demokratski deficit ove Vlade kad je u pitanju stvarni socijalni dijalog sa sindikatima.

A Vlada i dalje nastavlja po svome pa tako već priprema novi zakon o državnoj službi i zakon o plaćama u javnim i državnim službama a da, za razliku od prethodne Vlade koju toliko voli kritizirati, nije u radne skupine uključila predstavnike sindikata premda im o ovim propisima ovisi egzistencija. SDLSN kao sindikat službenika i namještenika želi u ovom procesu savjetovanja sa sindikatima sudjelovati izravno, temeljem prava koje je s Vladom RH ugovorio Sporazumom o socijalnom partnerstvu u reformi državne uprave i poslovnika Vlade, a ne putem GSV-a, koji može i treba biti mjesto razgovora socijalnih partnera, ali ne i ekskluzivni klub u kojem će osmjesi i sretne misli političara biti kulisa za ignoriranje stvarnosti. Umjesto toga, nudi mu se novi sporazum o socijalnom partnerstvu, ali se prostor suradnje želi svesti isključivo na materijalni položaj koji je posljedica sistemskih propisa čiji sadržaj sindikati obično saznaju kada bude objavljen dnevni red jednice Vlade na kojoj su prihvaćeni.

Novi ZOR i Zakon o povremenim poslovima ne smiju proći ni pod koju cijenu

Nakon cjelogodišnjeg mrvarenja Zakona o radu i neprekidnog bespotrebnog forsiranja lova na neke neznano iz kojeg razloga utvrđenih rokova, ulazimo u 2014. godinu sa potpunom neizvjesnošću što će se dalje događati sa tim, ali i nekim drugim zakonima iz paketa radno-socijalnog zakonodavstva. Sve manipulacije predlagača izmjena Zakona o radu i donošenja Zakona o povremenim poslovima na kraju su rezultirale povlačenjem iz procedure oba zakona. No, po običaju, sindikati i poslodavci to su od vlasti doznali iz medija, jer je ova vlast socijalni dijalog zamijenila javnim porukama putem medija. A to ipak, koliko se god vladajući trude takvo postupanje opravdavati tezom o novom iskoraku u kvaliteti socijalnog dijaloga, ipak pokazuje svu aroganciju vlasti i podcenjivanje poslodavaca i sindikata.

Ministar rada javno, kroz medije, poručuje sindikatima kako ih za ZOR čeka za pregovaračkim stolom te objavljuje svoje odustajanje od Zakona o povremenim poslovima. No, kako mu vjerovati kad je već jednom, nakon što su sindikati napustili pregovore, napisao i potpisao kako prihvaća tri i pol od četiri sindikalna zahtjeva te ih poziva na nastavak pregovora. A kad su se sindikalni predstavnici vratili za stol, objasnio im je svoj potpis kao alat kojim je želio sindikate vratiti u pregovore. Tako ispada da sadržaj poruke koju je uputio sindikatima tijekom prvog prekida pregovora i njegov potpis na kraju te poruke nisu nešto za što bi ga se moglo vezati i što bi ga obvezivalo. Takav postupak, kao i sam smjer pregovora o ZOR-u te sadržaj Prijedloga zakona o povremenim poslovima i produljenje godina starosti za stjecanje prava na punu starosnu mirovinu, jednostavno su nagnali sindikate na ponovno ustajanje od stola, ali ovoga puta i uz napuštanje GSV-a te traženje ministrove ostavke, najavu prosvje-

da na Trgu svetog Marka i najavu izjašnjavanja članova sindikata o generalnom, općem štrajku. To su najavili kao početak akcija u zaštiti radničkih prava.

Dan uoči najavljenog sindikalnog prosvjeda ministar rada i Vlada RH opet kroz medije izvješćuju javnost (time i sindikate) kako prijedlog izmjena Zakona o radu sele na početak sljedeće godine zbog potrebe komunikacije s Europskom komisijom, a nekoliko dana kasnije, ministar rada u svom intervjuu jednom dnevnom listu objavljuje kako odustaje od Zakona o povremenim poslovima. No, ni sindikatima ni poslodavcima do današnjeg dana nije stigla nikakva službena ministrova obavijest. Nužno je napomenuti i kako su sindikati ministru uputili primjedbe na izmjenu ZOR-a na više od 17 stranica te još čekaju ministrov odgovor. Sindikati su ministrove i vladine postupke shvatili tek kao manevr pri čemu vlast ne odustaje od svojih pravotnih prijedloga, nego procjenjuje sljedeće poteze i postupke sindikata u svjetlu da sindikati nakon vladine najave o povlačenju spornog prijedloga izmjena ZOR-a, nisu odustali ni od najavljenog prosvjeda, a nakon njega najavljaju i provođenje izjašnjavanja članova sindikata o mogućem općem (generalnom) štrajku.

Produljenje radnoga vijeka u paketu sa fleksibilizacijom tržišta rada kroz izmjenu ZOR-a i donošenje Zakona o povremenim poslovima, udar je na same temelje hrvatskoga tržišta rada. Stoga sindikati ne mogu niti stati niti odustati, a hrvatski građani moraju shvatiti da ova bitka, ovaj rat nisu samo sindikalni nego općehrvatski. I kad sindikati pozovu na otpor, trebaju se odazvati svi, od članova i nečlanova sindikata preko nezaposlenih i umirovljenika pa sve do današnjih školaraca i studenata. Prođu li ovakve najavljene izmjene ZOR-a i novi Zakon o povremenim poslovima, to neće biti udar samo na sada zaposlene, nego i na one koji su nezaposleni te posebno na mlade koji bi mogli računati kako će, ako i dobiju posao, raditi povremeno, u nesigurnim uvjetima i gotovo bez radnoga vremena, pa neće imati ni uvjete ni sigurnost ni vrijeme za zasnivanje obitelji, za roditeljstvo, ali i druge privatne obveze.

Zato se protiv toga treba boriti svim silama. Trebaju se boriti svi dijelovi društva, a sindikati trebaju predvoditi. Jednostavno takav novi ZOR i Zakon o povremenim poslovima ne smiju proći ni pod koju cijenu.